

داستانى پاوران

به شى يه کم

ناماده کردنى

باوکی عبدالله

منتدى اقرأ الثقافى

www.iqra.afsanontada.com

۱۹۹۷

۱۴۱۸

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlsamontada.com

داستانی باوهران

بہشتی یہ کہ م

نامادہ کردنی

باوکی عبداللہ

۱۹۹۷

۱۴۱۸

پیشکشہ بہ :

- گیانی پاکی ماموستای شہ ہیدان شہ ہید عبداللہ عزام .
- گیانی پاکی پیشہوای شیشان شہ ہیدی نہمر جہوہر دودایف
- گیانی پاکی شہ ہیدی پیشہواو موحامید سہید نہحمہد کوری عرفانی ہیندی .
- گیانی پاکی شہ ہید حسن البناو شہ ہید سید قطب .
- گیانی پاکی شہ ہیدانی کوردستان (ماموستا شیخ عبداللطیف و ماموستا علی بیارہو ماموستا شہریف و ماموستا مفید و ماموستا وریا کہرکوکسی و خدر کوساری و ماموستا کہیفی ہولیری و ہہموو نہو شہ ہیدانہی گیانی پاکی خویان کردہ فوربانی ریگای پاکی نیسلام) .
- موحامیدانی کوردستان و شیشان و سودان و جہزائرو فہلہستین و میسرو ہہموو موحامیدانی جیہان .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پيشه‌گی

الحمد لله والصلاة والسلام على قائد المجاهدين وإمام المتقين سيدنا وحبينا محمد
ﷺ وعلى آله وصحبه ومن والاه

له كاتيكا كومه لگای عمره بی له پيش هاتنی نایینی نیسلام ، چه ندين سيفاتي
ناموو ناشيرين و دوور لهههست و نهستی مروفايه تی به خووه گرتبوو ، هيچ
رووناکی يک بهدی نهده کرا ، کومه لگای عمره بی رووی لههه لوه شان و لهناو چوون
بوو ، خودای بهزه بی ، ره حمهت و بهره که تی خوی نارد بو سه زهوی بو چاکترین
مروفی سه زهوی کهوا موحه ممه دی پيشهوا بوو ﷺ نهویش قورنای پيروز بوو بو
ريتمونی کردنی بهنده کان له شهوه زهنگی تاریکی پهوه بهره و روشنای نیسلام
بهئی موحه ممه دی پيشهواو ماموستا ، توانی لهم ماوه یسه ی ژيانی باشترین و
چاکترین قوتابی له قوتابخانه ی نیسلام کهوا بهر یوه بهره که ی گه وره مان موحه ممه
بوو ﷺ پی بگه یه نی و ، له سه دهستان روزه لات و روظاوا بزگار بکاو ، تووله
ريگان رهش بگه نهوه و خه لک بهره و شاریگه ی نیسلام بهن و ، نیری سته م و زوئم له
سه شانی خه لکانی سته م لیکراو لابه ن و ژيانیکی هيمن و ناسووده بو خه لکی
خودا فهراهه م بهین ... له کاتيکا نه م ته رزه به ندانه ته نها مه به ستیان ره زا مه ندی
خوداو بهه شتی پان و بهرین بوو ، نه و دبوو مال و نه فسی خو یان فروشته خوا ، بو
نه وه ی له سه زهوی ته نها خوا بیه رستری و ، هه وری ره شی طاغوتان و مل هوپان
له خوا بی خه به ران له مروقه کان دوور بخری نه وه ، نه م به ندد به ریزه کوئنه ده رانه ،
له میزووی پر سه روهری نیسلام ناسراون به (صحابه) واته یاوهری پیغه مبه ری خودا
ﷺ

نینجا خوینه ری نازیرو خوشه ویست نه و کتیبه ی له ژیر ده سست دایه به ناوی
(داستانی یاوه ران - أسطورة الصحابة) پوخته یه ک له ژیان و به سه ر هات و
هه لو یسته کانی ژماره یه ک له و یاوه ره به ریزانه پيشکه ش به موحاهیدان و مسولمانانی
کوردستان ده که یین ، کهوا ژيانی هه ر یه کیکیان بریتی یه له شوړش و داستانیکی یه کجار
گه وره ، کورسی دیکتاتورو دونیا به رسته کانی سه رده م ده هیئته له رزه ، داستانی هه ر یه کیک
له م یاوه رانه بریتی یه له (ژیان و ناشتی و شهرو جیهاد و تیکوشان و یه کسان و دادوهری و لی
بووردن و بریاهتی و نازیاهتی و یاوه تی و ... هند)

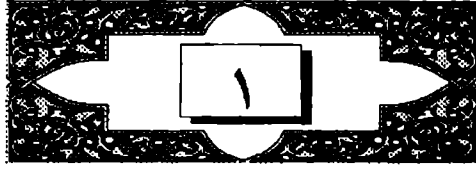
ههروهها پیغمبهری خواﷺ دهربارهی نهم یاوهره به پرتزانه ده فهرموویت . [أصحابی بمنزلة النجوم في السماء ، بأبهم اقتديتم اهتديتم] . . واته : (یاوهرانم وهك نه سستیره ی ناسمانن شوین پی سی ههر کامیان بگرن هیدایه تیان ده سست ده که وی) .. ننجا مسولمانان و بروادارانن شیرینم ، مادام نهمه وه سیه تی پیغمبهری خوشه ویستمان ﷺ بی ، که واته بی سی و دوو وی دوو دلن پیویسته له سه زمان نهم میتر خاص و پیوانه بکه یین به ماموستا و سه رمه شقی خویمان ، له بهر نه وه ی نهم مهردانه چاره نووسی نایینه که یان به پیش قازانچ و سوودی نهم دونیایه خستوو ، شهید بوونیان به پیش ژیانن دنیا خستوو ، له ژیاناندا مهرکه زیه تی نیسلامیان پاراستوو و ، کاری بی سه رو بهریان نه کردوو ، بویه پیغمبهری پیشه واش ﷺ دهرباره یان ده فهرموویت : [في أصحابی کلهم خیر] واته :- یاوهرانم هه مووی له سه ر خیر و چاکه ن

به نی که شکو لیان جگه له خیر و چاکه جیتری تیدا نه بووه ، نه مان بیستوو و گویمان لی نه بووه له یاوهریک له یاوهره کانی پیغمبهر ﷺ شتیکی خراب رویدایی به لکو به شهید بوون و مان ناوایی ههر یه کیک له مانه نه سستیره هک له نه سستیره گه شه کانی نیسلام کوژاوه ته وه ، نیسلام پی سی هه تیو بووه ...
جهند تییینی یه کی گرن گیش هه یه بو برا مسولمانه کانه ، داستانی ههر یه کیک له ژیانن نهم یاوهرانه ، ووته و باسه کانی له گیرفانی خویمان دهرمان نه هیناوه ، به لکو له سه رو چاوه و کتیبه بر و پی کراوه کانی نیسلامی یه کان وهرمان گرتوو و پیشکesh به نیوه ی خوشه ویستی ده که یین ، نیجا تکام وایه ره خنهمان لی نه گرن ، چونکه من خوم به نه زان دهرمان ، زانایی ته نها بو خوا ی گه و ره باشه ، ته نها نه وه له هه له و په له دوره .. نیتر له خوا ی گه و ره ده پاریمه وه کاره کانه مان لی وهر بگریت و دوور بین له ریایی و به دیار که و تن له ناو خه لک ...

وآخر دعوانا الحمد لله رب العالمین

* همولیر *

جمادی الثانی / ٤١٨ هـ
تشرین الثانی / ١٩٩٧ از

موصعه بی کوری عومهیر

یه کهم بالوئیز له ئیسلام

موصعه بی کوری عومه ییر

یه که م بالوئیز له نیسلام

نهم پیاوه یه کییکه له هاو ده له کانی پیغه مبهرو ﷺ خوا
 یه کییکه له گه نجه هه لبرژارده کانی قوره ییش ، له شان و شموکه ت و گه نجایه تی
 میژوو نوو سه کان و اباسی گه نجایه تی ددکه ن ، ده لیتن : (جوانترینی گه نجه کانی
 مه که بو)

له نیتو نازو نیعمه ت له دایک بوو و پهره رده بوو ، گه نجایه تیشی هه ره له نیر
 سه لته نه تدا بوو ، به لکوله ناو گه نجانی مه که نه بوو ، وه کو (موصعه بی) دایک و
 باوکی وابه نازو نیعمه ت به خیتیو بکه ن

به لئی نهم گه نجه تیرو ته سه ل و به نازو نیعمه ته ، قسه ی شیرینی سه رزاری نافره تان بوو
 له جوانی ، وه شموچراغی کۆرو کۆبوو نه مه یان بوو ، جا گه نجیکی وانا یا ده بی نهم
 پیاوه به نازو نیعمه ته بگۆرێ و واز له م هه موو خۆشیه ی دونیا به پیتیو ، پروو له نیمان
 و بهر خودان بکات . . . ؟؟

خوا ده زانی نهمه خۆشترین ده نگ و یاسه ده نگ و یاسی (موصعه بی کوری
 عومه ییر) یان (موصعه بی خیر و به ره که ت) هه ره دک له نیتو مسولمانان ناوی ده هیترا
 به (مصعب الخیر) !!

موصعب یه کییک بوو له وانه ی نیسلام پیکی گه یاند . له ژێر دهستی پیتشه و امان
 موحه مه د ﷺ په ره ره ده بوو رۆژتیک نهم گه نجه گریکی لی بوو ، خه لکی مه که
 یاسی موحه مه دی نه مین ده که ن نهم موحه مه ده ی که وا ده لیت : (خوا ره وانه ی
 کردووه به مزگینتی دهر و ترسینه ره ، وه داوا کردنی یه کتا په رستی خوای تاک و ته نیا
 کاتی مه که بی به کان شه و ورژ یان دد کردووه ، هه یج خه میتکیان نه بوو ، هه یج
 شتییک خه ریکی نه کرد بوون بیتجگه له پیغه مبهرو ﷺ نایینه که ی ، نهم گه نجه به نازو
 نیعمه ته و دک هه موو خه لکییک گوی بیست بوو بۆ نهم ده نگ یاسه نری به لام له گه ل
 نه وه ی (موصعب) ته مه نی بچووک بسو ، کۆرو کۆبوو نه وه ی پی ددر ا زا وه له گه ل
 نه وه شدا هه موو کۆره کان پتیوستی یان به ره بوو که موصعب له ناویان بیت به لئی به ژن

و بالا جوانه کھی و قسه رتیک و پتیکه کانی و عه قله تیزه کھی ، یه کتیک بیرون له سیفا ته کانی (کوری عومه ییر) به مجوره کوزو کوزو نموه یان پی خوش ددکرا .

مرصعده به تموای بوی پروون بیژود ، پیغه مبهرو نموانه ی پروایان هیناوه ، له دووره ده کوزو نموه ده کهن له مبهرو تازار دانیمان له لایهن قورده ییش نه مهش له قهراغی شاری مه ککه له (صفا) له مالی (نمرقه می کوری ابی نمرقه م) بوو .

(مرصعه پ) به بی دوو دلئی و دلّه راوکی و مانموده و چاوه پروان کردن ، نیوار دیک پرووی کرده مالی نمرقه م به دلیتی خوش و پرشنگداره ده له م شوینه پیغه مبهرو قورنانی بژهاوه له کانی ده خوینده ده و ، نریژی له گهل ده کردن .

هیشتا زوری نه مابوو (مرصعه ب) جیگای خوی بگری و بیته ناو مسولمانان و نایه ته کان له سمر دل ولتوده کانی پیغه مبهرو بیرون ، ده یوست رنگای خوی بگری بژ گرتیکه و دلّه کان ، نا له م تیرا دیه دا دلئی کوری عومه ییر گه شایه وه به نیمان تیرا وکرا نموه نده ی نه مابوو له خوشیان بال بگری و بفریت ، نه م خوشیه ی که وای لی کرد پیره دی ژبانی بگوریت

به لام پیغه مبهرو ده سستی پیروزی به زدی بی بزیان کرده ده تا کو نه م به زدی یه گه پشته سینه گه شادکان و ، دلّه به پیره و شه کان ، تارامی دلئی نموه نده ی توقیا نووسر قولتر بیرو به چاوپتیکه ادانتیک نه م گه نجه پروایی هین و مسولمان بیرو به گورده ی نه م که ته لژکھی بوی دانرا بیرو ، بیروه به مسولمانتیکی نمورنه ناسا بیرو مسولمانان

دایکی مرصعه ب ناوی (خوباس کچی مالک) بوو ، خاودن که سایه تیه کی به ناویانگ بوو ، هه تا کوشه رم لی کردنی مرصعه ب له دایکی گه یشتی بووه سنووری ترس .

(مرصعه ب) خوا لی ی رازی بی ، نه و کاته ی بووه مسولمان ، هیچ هیژتیک نه بوو له سهر پرووی زهوی بیترستی بیجگه له دایکی نه بیته

خه لکی مه ککه به هه سوو گهوره پیوانی و بیابانیه کان ، نه یان ده توانی ترستی که دروست بکمن له دلئی مرصعه ب ، به لام دژایه تی دایکی شتیکی ترده نه ییده توانی لی ی پرگار بیت له گهل نموه شدا مرصعه ب زور به خیرا بییری کرده ده و ، بریازی دای مسولمان بیرونه کھی به نه بیته بی ، تا خوی گهوره دهر گایه کی لی ده کاته وه

بەم جۆرە ھاياتوچۆی مالى نەرقەمى دەکرد و ، لەگەڵ پیتغەمبەرى خوا ﷺ دادەنیشت و ، تا دەهات دلى بە تيمان پاراو دەبوو ، لەگەڵ ئەمەشدا دەترسا لە توورپەسى داىكى ، نەگەر بە مسولمان بوونەكەى بزانى

بەلام مەككە لەم رۆژگارەدا ، نەيتى لى بىزر نەدەبوو ، گوچكفو ناسايشى قورپەيش هەمرو رینگايەكى گرتبوو ، لە پشت هەمرو جى پيپەك و پەناگەيەك خەلكاتيك هەبوون سەرگەرمى سيخوړى بوون لەسەر مسولمانان ، جا لەوانە (عثمان كورى طلحة) بينى وا (مصعب) بە دزى دەچى بۆ مالى نەرقەم پاشان جارتيكى تر بينى وا (موصعب) نوێژ دەكات وەكو نوێژى موخەمەد ﷺ ، بى سى و دوو پى پركى ئى دەكرد لەگەل باو گەردەلوولى بيبان ، تا بگات بە مالى داىكى (موصعب) ئەم دەنگ وياسەى پى رابگەيەنى

پاش ئەمەى كە داىكى بەم دەنگ و ياسەى زانى ، ئيتىكار لەكار ترازاو (موصعب) كاتيك داىكى و هۆزەكەى دەورەيان لى دا بوو ، هەلساوهو ، نيسلام بوونى خۆى ناشكرا كردو ، سوور بوو لەسەر بىروا هيتانەكەى و ، قورئانى پيروزى بۆ خوتنەنمەو ئەم قورئانەى پیتغەمبەرى خوا دى و دەروونى پى رۆشن كەردبوونەوه ، حيكەت و دادوهرى و لە خواترسان و غيرەتى پى بەخشيبوون

ئەم كارەى (موصعب) واى لە داىكى كەرد بە دەست نازارى بدات ، بەلام ئەم دەستەى دەويست نازارى موصعبى پى بدات ، بەرە بەرە نەرم و شل بۆوه بەرامبەر موصعب ، لەبەر خۆشويستن و ريزى موصعب

بەلام نەگەر داىكى لەبەر داىكەتى ، نازارى موصعب نەداو لى بىورى ، لە تواناى هەيه بەشيوه يەكى تر هەلس و كەوتى لەگەل بكات و ، واى لى بكات واز لەم تايه بھيتى .

بەم جۆرە داىكى لە سوچتيك لە سوچەكانى مالى مەوى بەندى كردو ، فەرمانى گرتنى دا ، بەم جۆرە لە بەنديخانە مايهوه ، تاكو هەندتيك لە بىرواداران كۆچيان كەرد بۆ حەبەشو ، ئەمويش توانى خۆى لەم بەنديخانە يە رزگار بكاو ، خۆى بگەيەنيته مسولمانەكان و ، لەگەليان كۆچ بكات بۆ حەبەشه . .

ماوه يەك ماوه لە حەبەشه لەگەل برا كۆچكەردووه كانى ، پاشان لەگەليان گەراوه بۆ مەككە ، پاشان دووباره كۆچى كەردووه بۆ حەبەشه ، لەگەل ئەوانەى پیتغەمبەرى خوا ﷺ فەرمانى پى كەرد بوون بەلام ، نەگەر موصعب چ لە مەككە بى يان حەبەشه

تافیکردنمودی نیمانیه که ی به قوتاغی عه مه لی دا دهر او . له به رده و پیش چوون ده چیت ، له هم مو کات و شویتیک پیک هیتانی ژیانی له سمر تیرازی نویی نیمانی دروست بووه ، وه موضعه بیش دلنیا بوو لهودی که ژیانی شایانی نموده پیشکش به خوای گهوره بکات ...

روژنیک موضعه ب به لای کومه لیک له مسولمانان دا دهر او ، کهوا دهره یان له پیغه مبهری خوا دابوو ، کاتیک کومه له مسولمانه که موضعه ب ده بیستن ، سمرئی خویان ده هیننه خواره وه ، چاوی خویان ده گرن و فرمیسکیان یو دیته خواره وه ... !! به لام موضعه بیان به چ چورنیک بینی ... !! جل و بهرگیکی پینه داری کونی له بهرا بوو ، مسولمانان کاتی سه لته نه تی موضعه بیان به یاد هاته وه ، کهوا له کاته جل و بهرگی موضعه ب وه کو باخچه به کی بوندار خوی نیشان ده دا ...

پیغه مبهری خوا ، هم دیمه نه ی لیکدا وه به حه کیمانه و خوشمویستی به وه ، کهوا زهرده خه نه کی به زدی پی به سه لیکدانی هات و ، فهرمووی :

(لقد رایت مصعبا هذا ، وما بمكة فتی انعم عند ابویه منه ، لقد ترك ذلك كله حبا لله ورسوله) ... !! واته : به راستی نه م موضعه به م بینی ، هیچ گه نجیک له مه که که نه بووه که تمو خوش گورزه ران بی لای دایک ویاوکی ، به راستی وازی هینا له مانه هم مو یو خوشه ویستی خواو پیغه مبهره که ی)

دایکی کاتیک به تمو اوی لی ی نانو مید بسور له په شیمان کردنمودی له شهسهر نیسلامه تی ، نه م هم مو خوشی و سه لته نه تی لی قه دهغه کرد ، رازی نه برو یه کتیک مالی بخوات ، پاشان نه فرین له بت و خواوهنده کانی بکات ، نه گهر تمو که سه کورپی نمویش بیت

وه تاخیر په یمانی موضعه ب ، بریاری دا ههر که سیتیک هموئی به ندکردنی بدات ، پاش گه رانهودی له حبه شه یو مه که که ، سوئندی خواورد تمو که سه بکوریت

دایکی زورباش راستی عه زمی کورده که ی خوی دهناسی ، نه گهر شستیک بلیمت ده یکات ، به لی له م سات و کاته دا که مال ناوایی یان لیک ده کرد ، به گریان یه کتریان به جی ده هیتت ، له کاتیکدا دایکی سوور بوو له سهر بی پروایی یه که ی و ، کورده که ش لهوی زیاتر سوور بوو له سهر نیسلامه تی یه که ی . نا له م کاتانه دا که له مالسه وه ، دایکی موضعه بی دهر کرده دهر وه ، دایکی پیی گروت : (برو دهر وه ، من دایکی تو نیم ... نمویش لی ی نریک بووه و پیی گروت : نه ی دایکه ، من تو نامورگاری

دەكەم . بەزەدەم پیت دیتەمۆ ، شایەدی بده ، هیچ خوایه ک نیه بیجگه له (الله) ، و
 (محمد) ییش بەنده و نیت دراری خوایه) (دایکی به تورپرسی و گرژیی یسۆه
 وە لآمی کورەکی دایمۆه و گووتی : سوپند به ئەستێرەکان ، نایەمه ناو نایینه کە ی تۆ
 گالته بەبیر و باوەڕم مەکو ، بەبێ عەقڵیشم مەزانە)

بەم چۆرە موصەب لەم نازو نیعمەتە هاتە دەرۆدو کموته ناو فەقیری و همزاری ،
 وە ئەم گەنجە جل ویمەرگ ریک و پیکە بۆن خۆشە ، دەتبینی بە جل ویمەرگیکی درآو ،
 رۆژنیک تیرۆ رۆژنیک برسی ، بەلام رۆحە پاک و جۆش کراوەکی به یەکتا پەرسی و
 رۆناکی خوا ، مەرۆتیکی تری لی دروست ببوو . .

بەلی لەم سات و کاتانەدا کەوا مسۆلمانیکی کاملی لی دروست بیرو ،
 پیغەمبەری خوا ﷺ شەئیدەبێژی بۆ ک ریکی زۆر گرنگ ، نەویش بییت بە بالۆیزی
 نیسلام و نیت دراری پیغەمبەر ، سەفارەتیکی نیسلامی دروست بکات لە شاری
 مەدینە ، بۆ ئەوێ یاریدەرەکان نەوانە ی پەیمانیا بەستبوو لە گەڵ پیغەمبەر ﷺ لە
 عەقەبە ، شارەزایان بکات لە نایین و بەرنامە ی خوا ، بۆ ئەوانە ی کە تازە دینە ناو
 نیسلامۆه ، وە مەدینە نامادە بکات بۆ رۆژی کۆچکردنە مەزنە کە

لە گەڵ ئەوێ شەئیدە کاتەدا سەحابە ی تری پیغەمبەر ﷺ . . . هەبوون بە تەمەن ترو
 ناو دار تر ، وە خزمی نزیککی خۆشی بوون ، بەلام پیغەمبەر (موصەب) ی خیرۆ
 بەرە کەتی هەلبێژارد ، کەوا گرنگترین کاروبار و چارەنۆسی نیسلامی لە شاری مەدینەدا
 دایە دەست ، کە بەم نزیکانە ئەم شارە دەبوو شریتی کۆچ کردنیان ، دەرۆزی
 بانگەبێشتن و سەربازگە ی جەنگاوەرەکانیان .

(مصعب) ئەم ئەمانە تە گەورە یە هەلگرت بە بیرو هۆشە بلیمەت و پەوشتە
 بەرزی کە هەببوو ، توانی دل و دەروونی خەلکی مەدینە پاک بکاتۆه ، ئەوێ بوو
 خەلکان پۆل پۆل دەهاتن بو ناو نایینی خۆای گەورە

باش ئەوێ کاتی حەج هاتۆه بۆ پەیمانیا عەقەبە ، مسۆلمانانی مەدینە نۆینەرانی
 خۆیان پەوانە کرد بۆ دیداری پیغەمبەری خوا ﷺ کەوا ژمارە یان حەفتا
 مسۆلمانی پیاو و نافرەت بوو ، هاتن لە ژێر سەر کردایەتی مامۆستایان نۆینەری
 پیغەمبەریان (مصعبی کۆری عومەیر) . . . بە راستی موصەب ی کۆری عومەیریش
 بەم زبەرەکی و عاقلا یەتیە ی خۆی بۆ خەلک رۆون بۆو کە چۆن پیغەمبەری خوا پیاوی
 خۆی هەلدەبێژی . !؟

له مه دینه پاش ئەو دی له میوانداری (اسعد کوری زراره) دابهزی پاشان بته به که هوه ده گه پان به ناو هۆز دکانی و ماله کانی مه دینه ، ئەو قورئانهی که له بهریان بوو بۆ خه لکیان ده خوینده هوه و خه لکیان بۆ ئیسلام بانگ ده کرد ، تووشی هه ندیک ره فتاری ترسناک بیون ، نه گه ره بهر زیره کی و دانایی ئەم پیاوه نه بایه ، له وانه یی تووشی کاره ساستی مردن و له ناو چون ده بیون

رۆژیک (مصعب) نامۆزگاری خه لکی ده کرد له مه دینه ، (اسید کوری حضیر) گه ره دی (بنی عبد الاشهل) بوو له مه دینه ، حه ره که ی هه لکی شتا بوو ، ناگرو تووره یی له نیوچه وانی ده باری ، پرو به پرووی موضعب هات ، له بهر ئەو ی موضعب میلله ته که ی له نایینه که ی هه لده گه پرتمه وه ، داوا یان لی ده کات خواجه کی تاک به برستق که پیشتر نه یده ناسی و ئولفه تیان پتوه نه گرتیوو

خوا به کانی پیشویان جیگا و شرتنیان که چه سپاوو دیار بوو ، نه گه ره پیوستیان پتیان هه بی پروویان تی ده که ن و ، نه پتی به کانیان بۆ نا شکر ده کات و دو عا کانیان قه بول ده کا ، به م جو ره بهریان ده کرده وه و تی ی گه به شتبیون به لام خواجه موجه مه ده که داوا ی ده که ن له سه ر زاری ئەم نیردراوه ی بۆیان هه اتوه که س جیگای پی نازانی و ، وه که س ناتوانی بیبینی

ئهو مسولمانانه ی له ده ره ی موضعب دانیشتیوون ، بینیان وا (اسید کورنخا حضیر) بهرام بهریان دیت و به تووره یی و خه شم و قینه وه چاوی سنووز بنووه ؛ ترسیکیان لی نه شت ، به لام (مصعب) به خۆراگری وه یمنی مایه وه و پیتشوازی لی کرد

(اسید) به تووره یی بهرام بهریان وه ستا ، پرووی کرده ، موضعب و اسعد کوری زراره و ، گووتی : (چی ئیوه ی هیتاوه بۆ لای ئیمه ، گالته به به ی هیزه کا ئمان ده که ن ؟ برۆن و ازمان لی به پتن ، نه گه ره ده توانن بۆ خۆتان برۆن .

ئارام گرتنی موضعب ، ده تگه ووت زه ریاییکه وه له شوینی خۆی وه ستاوه نه پتی . به کانی موضعب ته قینه وه به ره و پرووی ئەم پیاوه ، موضعب به قسه یه کی خۆش و نه رم پی ی گووت : (داده نه شی گوتمان لی را بگری ؟! نه گه ره پازی به وه ی پیمانه و دربیگه ره ، نه گه ره پازی نه بووی و ازت لی ده هینن و ده رۆین)

له بهر ئەو ی ئوسه ی پیاویکی رۆز ژیر بوو ، ده بینتی موضعب سه ره پشکی ده کا و داوا ی لی ده کات به سه گری تی لی را بگری نه گه ره قه ناعه تی هیتا ، نه موا با

قه ناعهت بیټی ، نه گمر قه ناعه تیشی نه هیټا ، موضعه ب هوزو ناوچه که بیان به چی
ده هیټلی و ده گوازیتموه

لیټرهدا (اسید) وه لآمی دایموه و گووتی : راستت گووت حه ربه که ی له سمر
زهوی داناو ، دانیشټ گویټی لی رابگری ... !!

نموه بوو موضعه ب له م کاتهدا قورنانی بز خویندو ، بانگی ئیسلامی بز پروون
کردهوه ، ناله م سات و کاتهدا پرووی (اسید) گه شایموه و پروناک بزوه قسه کانی گوزاو ،
حاله ټیکی تازه به سمر ره فتاره کانی هم مو له شی گرتموه موضعه ب له قسه کانی
نمبوو بزوه (اسید کورپی حضیر) و نموه ی له گه لی بوون خزبان پی رانه گیراوه به کسمر
به قسه هاتن و گروتیان : (نم قسانه چند جوان و راستن به کینک بیهوی بیته
ناو نم نایینه ، ده بی چی بکات !!؟ موضعه ب وه لآمی دایموه و به لام چ وه لام
دانموه به ک ده تگوت عمرده گه لی ده لمرزی ، پیټی گووت : (له ش و جلہ کانت خاوتین
ده که یتموه و خزت ده شویت ، وه ده لیټیت : هیچ خوابه ک نیه ، تمنها (الله
نه بیټ)

ساتیکی که م (اسید) بز بوو و گمراوه ، ناوی پاک له پرچی ده تکایموه ، له
بهرامبر (موضعه ب) وه ستاو گووتی : (اشهد الا اله الا الله وان محمد رسول
الله)

دهنگ و یاسی مسولمان بوونی نه مان وه کو تیشکی پروناکی سه دای دایموه ،
..... (سعدی کورپی مو عاذ) هاته لای موضعه ب و پروایی هیټا و مسولمان بوو
(سعدی کورپی عوباده) شی به دوا داهات ، مسولمان بوونی نم تهرزه پیاوانه
نیعمه ټیکی زور گموره بوو ، له بر نموه خه لکی مه دینه به یه کتریان ده گووت : نه گمر
اسید کورپی حضیر و سعدی کورپی معاذ و سعدی کورپی عباده بینه مسولمان ټیمه
بز به دوا بکه مین ..؟! با بچین بز لای موضعه ب ، پروا به ټین ، ده لین
گوايه هق و راستی له نیوان لیټوه کانی نمو دهرده چی !!

به راستی به که م نیردراوی پیغه مبروی خوا ﷺ سمر کهو ټیکی هیټا نمونه ی نمبوو
، نم سمر کهوتنه همر له خوی دهره شیتموه و شایانی نموه .

چند روزو سالانټیک به سمر جوو ، پیغه مبرو هاوه له کانی کوچیان کرد بز مه دینه ،
قوزده یشه کانیش له نیورق و کینی خزبان ده خولانموه و ، خزبان ناماده ده کرد بز شهر ی

ناهق ، بۆنمەوی بەرەنگار بوونە کوژەکانیان ناراستەمی بەندە دلسوزەکانی خوا بکەن

شەری بەدرهات و ، قورپە یشیەکان خۆیان نامادە کرد بۆنمەوی تۆلەیی خۆیان بکەنمە ، نەجا شەری ئوحدی بە سەردا هات ، مسولمانان خۆیان نامادە کرد پیغەمبەری خوا ﷺ وەستا لە نیوریزەکانیان بۆنمەوی یەکیک هەلبێژتیت بۆ هەلگرتنی ئالای جەنگ ، نەوہوو موضعی خێرو بەرەکەتی هەلبێژارد نەویش هات بە پیری یەوہو ، ئالاکەمی بە دەستی راست وەرگرت

نەم جەنگە ترسناکە دەستی پی کرد و گەرم بوو ، بەلام لە کوتایی شەری کە ، تیرھاویژەکانی سەر چیا بەکە فەرمانی پیغەمبەریان ﷺ شکاند ، شوپنەکانی خۆیان بەجی هیشت ، کاتیکی بینیان گاوەکان رو لە شکست و هەلاتن ، بەلام نەم کردەوی کردیان مسولمانەکان ، بووہوی نەوی نەم کارە بە خێرای پیچموانە بیتمەوہ لە سەرکوژتن بۆشکان

پاش نەوی مسولمانان نەم کەلینەیان بۆ دوژمن بەجی هیشت ، گاوەکان نەم دەر فەتیان بە هەل زانی نەوہوو شمشیرە تینوو بە خۆتسی مسولمانان لێ بەکارهیتان .

پاش نەوی بینیان پشیوی و شیوان و ترس ریزی مسولمانانی گرتەوہ ، هەموو هیزکیان بەکارهیتا بۆنمەوی دەست بوەشیتن لە پیغەمبەری خوا ﷺ ..

موضعی کورپی عومەیر هەستی بەم نیازەیی گاوەکان کردو ، ئالاکەمی بەرز کردەوو ، گرمەیی تکبیری (اللہ اکبر) ی لێ هەلساو ، وەکو شیر بۆیان دەرچوو بەلاماری دان

بەلێ هەموو مەبەستیکی موضعی نەوہوو دوژمنان روو لە نەو بکەن و از لە پیغەمبەری خوا بہینن ، بەلێ موضعی شەریکی وەهای کرد لەگەڵ دوژمن دەتگوت لەشکرە کە بە تەنھا شەری لەگەڵ نەو دەکات .. بە دەستیکی پیروزی ، پیروژترین ئالای هەلگرتبوو

بەم جوژە دوژمنان دەرەیان دا ، مەبەستیان نەوہوو بەسەر لاشەیی بپەرنەوہو بگەن

بە پیغەمبەری خوا ﷺ

با ئیستاش یەکیک لە بەشدار بووانی نەم جەنگە ، باسی شەھید بوونی نەم کەلە پیاوہمان بۆبکات

کورپی اسعد دەلیت : ابراھیم کورپی محمد کورپی شرحبیل ی عەبدەری ، لە پاوکی بۆمان دەگێرتەوہ دەلیت : (روژی ئوحد (موضعی کورپی عومەیر) ئالاکەیی

هه‌لگر تێبوو ، ده‌هاتن و ده‌چوون (موصعب) له‌شوتنی خۆی چه‌سپا ، کورێ (قمیشه)
 سوار چاک‌تیک بوو هاته به‌رامبه‌ری له‌ ده‌ستی راستی موصعبی دا ، ده‌ستی بپاوه ،
 ئەم نایه‌ته‌ی خۆتنده‌وه : (وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل)
 نالاکه‌ی به‌ده‌ستی چه‌پی گرتوه‌و بۆی چه‌ماوه ، له‌ ده‌ستی چه‌پیشی درا ، دیسان
 یۆنالاکه‌ چه‌ماوه به‌ باسک و سینگی گرتیه‌وه‌و ، گووتی : (وما محمد الا رسول قد
 خلت من قبله الرسل) ... پاشان بۆ جاری سێه‌م رمیکیان لی‌دا وله‌شی کون
 کردو ، ر‌مه‌که‌ له‌ پشتی هاته‌ ده‌روه‌ه ، موصعب پاش تیکۆشان و جیهادیکی زۆری به
 نیمانوه‌ که‌وته‌ سه‌ر زه‌وی وا گومانی ده‌برد نه‌گه‌ر نه‌و شه‌هید بیهی ، رینگا
 خۆش ده‌ی بۆ گه‌یشتان به‌ پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ نیت‌ر هیچ که‌س له‌ ده‌ور و به‌ری نامینیت
 هه‌روه‌ها به‌م جهۆره‌ دلێ خۆی ده‌داوه‌ بۆ خۆش‌بوستنی پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی و له‌وه
 ده‌ترسا له‌ پاش نه‌و نازار به‌ پێغه‌مبه‌ر بگات ﷺ ، له‌گه‌ڵ لێدانی هه‌ر شمشیرێک له
 جه‌سته‌ی ده‌یگه‌وت : (وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل).....
 پاش کوتایی هاتنی ئەم جه‌نگه‌ تاله‌ ، لاشه‌ی شه‌هید راکشا بوو له‌ سه‌ر زه‌وی و ،
 له‌ سه‌ر ده‌م که‌وتبوو ، ده‌م و چاوی سوور ببوو به‌ خۆتینی ئالی وله‌ناو تۆزو خۆلی جه‌نگ
 بزر ببوو

به‌لێ شه‌هید (مصعب) پێش نه‌وه‌ی جه‌نگ ته‌واو بیهی ، شه‌هید بوو نه‌یدو‌یست
 نه‌و زیندوو بیت پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ نازاری پی‌ بگات ، به‌لێ له‌ به‌ر نه‌م هۆیه
 موصعب گیانی خۆی به‌قوریانی نایینی خوا کردو ، چووه‌ سه‌نگه‌ره‌کانی پێشه‌وه‌ی
 جه‌نگ و شه‌هید بوو

پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ له‌گه‌ڵ سه‌حابیه‌کان ده‌گه‌را له‌ناو گۆزه‌پانی جه‌نگ و ماڵ
 ناوایی له‌ شه‌هیده‌ سه‌ره‌برمه‌زه‌کان ده‌کرد ، کاتیک گه‌یشته‌ سه‌ر لاشه‌ی موصعب ،
 تێرو پر فرمیتسکی خۆشه‌بوستی و به‌زه‌یی بۆ هه‌ل‌رشت
 خه‌بایی کورێ نه‌رت ده‌لی :

(له‌گه‌ڵ پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ کۆچمان کرد بۆ خرداو له‌ پیناوی خودا ، داوای
 پادا‌شتمان کرد له‌ خودا ، له‌ تێمه‌ شه‌هید بوون ، هیچ پادا‌شتیتیکمان له‌ دونیا
 وه‌ نه‌گرت ، له‌وانه‌ (موصعبی کورێ عومه‌یر) - پۆژی نو‌ح شه‌هید کرا - هیچ شتیک
 نه‌بوو پی‌ی کفن بکه‌ین ، ته‌نها پێستیکێ پرینگ نه‌بیت کاتیک لای سه‌رمان
 داده‌پۆشی ، پی‌ی به‌کانی به‌دیار ده‌که‌وت ، کاتیک لای پێمان داده‌پۆشت ، سه‌ری

به دیار ده کموت ... پیغهمبیری خوا ﷺ فرمانی پیمان کرد له لای سسری داینینین ،
له لای پیتی به جوړه گیایهک دامان پوشت
.....

له گهل نموهی پیغهمبیر زور خیه مگین و خه مبار بوو بههوی شهید بوونی مامی
حه مزه به تاییه تی دستکاری کردنی لاشه ی پیروزی ، همروه ها گوره پانی جهنگ
پربوو له لاشه ی هاوه له کانی ، کموا همر یه کیتک له وان روژتکی پرشنگدار بوو له
راستگویی و دهست پاکی دا
.....

له گهل هممو نه مانه شدا له سسر لاشه ی یه که م بالوتزو نوتنمیری وه ستاو ، مال
تاوایی لی کردو ، فرمیسکی وهک لیزمی بارانی به هار بو دهاته خواره وه فرموی
: (من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه....) پاشان تاوونکی له
لاشه ی موضعب داوه و چاوی به گفته که ی کموت ، به ته مانشا کردنیکی پس له
خه مهوه ، فرموی : (توم بینی له مه ککه ، جوانترین و ناسکترین جلت له بهر دابوو
، پاشان نهوا توده بینم جلیکی شرو ، پرچت تو زاویه)
.....

پاشان پیغهمبیر ﷺ له گوره پانی جهنگ ، به دهنگیگی سمرز ، فرموی :
(پیغهمبیری خوا شایه دی ددا ، له لای خوا روژی قیامت نیوه شهیدن) ...
پاشان پرووی له هاوه له کانی کرد و گووتی :

(نه ی خه لکینه ورنه سمر گوره کانیان و زیاره تیان بکه ن ، وه سه لامیان لی بکه ن بهو
خوایه ی که گیانی منی به دهسته ، همر که سیتک سه لام له نموانه بکات هه تا روژی
دوایی ، سه لامه که بیان وه لام ده درتته وه)

السلام عليك يا مصعب

السلام عليكم يا معشر الشهداء

۲

رافعی کوری خدیج

موجاهیدیکی منداں

رافعی کوری خدیج

موجاهیدی کی منداں

له واقعی نه مړ ماندا نه مړ راستی به به چاو بیسراوه ، نهو جهنگاوهری دهچی بز
 گزده پانی جهنگ ، نه گمر پروای بهم جهنگه نه بی رّوحی بهر خودان و ، یا خود مانهوهی
 له بهر کانی جهنگ دا نابی ، بز به هر کاتیک هه لیکتی بز پر خسا نموا پشت له
 دوژمن ده کاو خوی ده دا به دهستمه یان هه لدیت ، له بهر نهوهی به شداری کردنی له م
 جهنگه به تاره زووی خوی نه بووه ، به زوری بووه ، یان به ناچاری یان له شمرمان بووه
 له بهر نهوهی نهو کسه واهست ده کات کهوا کار تیکی قورس له سمر شانی دانراوه ،
 کاتیک که ده کهو تته ناو شهریش جزه ها خه یالی بز دیت ، ننجا جاری واهه یه
 گولله یه که له شو تیتکی خوی ده دا بز نهوهی شکستیک له له شی دروست بکات
 یان خوی ده دز تتهوه لهو نمر کانهی له سمری داده نریت یان جهنگه که به چی
 ده هیلی و هه لدیت دواي گمر انهوهی بز مال هوه ، به هوئی ده زگنای پؤلیسه هوه
 ده سگیر ده کرتتهوه و رهوانه ی سمر یازگه واته شو تینی خوی ده کرتتهوه

به لام با نه مجاره بز انین رّوحی خو به کوشت دان چونه له نیسلامدا ..!!!؟! به له
 کاتی پیغه مبهر پی شهوای موجاهیدان ﷺ ده ست پی بکه یین ، به لی کاتیک
 له سمر ده می پیغه مبهری خوا ﷺ (نفیر عام) لی ده درا ، واته بانگه پیتشتنی گشتی بز
 جهنگ ، هیچ ماندوو بوون وگرتن و نازار به کار نه ده هیتر بز کو کرد نهوهی موجاهیدان ،
 به لکو زور جاریش هبوو به ناو ریزه کانی موجاهیدان ده سورا نهوه ، کو مه لیکیان لی
 ده رده هیئا و نه یان ده هیشت به شداری جهنگ بکه ن ، له گه ل نه مه شدا نه م ترزه که سانه
 کاتیک ریگایان پی نه ده درا ، به دل تیکی پر خهم و خه فه تبار ده گمر انهوه ، پیغه مبهر مان
 موحه مه د خودی خوی به ناو له شکر دا ده گمر او ده پیشکنیه هوه ، نهوانه ی منداں بوون
 (سن بلوغ) یان تمواو نه کرد برو ، یان نه خوش بوون ، یا خود بز کار تیکی گرن گتر ، که
 نیسلام پیو بیستی پی ی هبوون ، ده گتر درانهوه

وه عمبدولای کوری رافعی کوری خدیجی کوری رافعی نه نصاری نمونه ی نه م
 باسه مانه ، عبدالله ته مهنی منداں برو . شاته نار نیسلام . هر له کات هی جهنگی

به در هاته پیتشموه ، نهم منداله ناماده بوو بز نموهی به شدای جهنگ بکات و شهید
بیی

به لآم پیغه مبهری خوا پاش نموهی گهرا بهناو ریزی موجهیده کان و ، رافیع
گهرا ندهوه بز مه دینه ، چونکه تمه منی مندال بوو ، له گهل نموهش دا رافیع زوری پم
ناخوش بوو ، به به شداری نه کردنی لهم جهنگه پیروزه ، بهم جزوه پیغه مبهری خوا ،
همر موجهید یکی تمه منی له پانزه سال که متر بوایه رنگای ندهدها به به شداری کردنه
له جهنگ .

پاش سالتیک تیپهر بوون به سمر غه زای به دردا ، غه زای (توحد) هاته پیتشموا
به لآم رافیع لهم ماوهی یهک سالهدها ، خوی راهینا له سمر تیر هاویشتن ، دیسان له
ریزی پیتشموهی له شکر ناماده بوو . دوویاره پیغه مبهر ﷺ دهستی کرد به بشکنینی
له شکر . دوویاره رافیعگی گپراهه ، له بهر نموهی هیشتا تمه منی له پانزه سال که متر بوو ،
همرودها چند موجهید یکی تریشی گپراهه نه به پیشت به شداری جهنگ بکمن .
لهوانه : (نوسامه ی کوری زهید ، بهراء کوری عازب ، نه سید کوری فهیر ، عومری
کوری جهزم ، ابو سعیدی خودری ، زهیدی کوری حاریشه ، سه عدی کوری حه پشمه
زهیدی کوری نمرقم ، سه عدی کوری حه بته) .

رافیع چای لهوه بوو نه مجاره بیان پیغه مبهر ﷺ نه بگپرتشموه بزیه هندیک له
صه حابه کان گوو تیانه پیغه مبهر ﷺ : (رافیع تیر هاویشتیکی زور چاکه ، همروه ها
بالا بهمرزو بهقه لافه ته ..) پیغه مبهر ﷺ رنگای دا به به شداری کردنی له جیهاد ،
رافیع له که یف خوشیان نموه ندهی نه ما بوو بفریت ، له بهر نموهی یه کیک له ناواته
همره بهمرزه کانی هاته دی ، لهوانه یه یه کیک وا گومان بیات ، له بهر زوری ژماره ی له
شکره که بوو ، پیغه مبهر ﷺ نهم کومه له ی گهرا ندهوه ، به لآم نهمه له راستی دووره ،
له بهر نموهی ژماره ی نمو مسولمانانه ی به شداری شمپی نوحدیان کرد تنها حهفت
سه د موجهید بوون ، به لآم ژماره ی گاوره کان ژماره بیان سی ههزار کهس بوو ، واته
چوار به قدهر ژماره ی نوان به لآم نموهی راستی بیت پیغه مبهری خوا ﷺ
نهم خونچه گولانه ی هلگرت بزور ژانی داهاتووی زپرنی نیسلام که نیشی پی هه بوون
به کاری هینان بز چند کاروباریکی گرنگتر .

له گەل ئەمە شیدا هیەندی کەسی لە نیسلا م نەگە یشتوو ، وا خە یال دە بەن ئەم کردو دی رافیع پێی هەلسا ، بریتی بوو لە خۆین گەرمی و خۆبە هیلاک دان بەلام پرۆژگار سەلماندی کەوا چۆن قورئان یروادار فێری بپوا بوون بە خواو نازیەتی و پشت بەستن بە خوا دەکا ، کاتیەک دەفەر مویت : (قل لن یصیبنا الا ما کتبت اللہ لنا هو مولانا و علی اللہ فلینوکل المؤمنون)

نموه بوو رافیع بەشداری جەنگی ئوحدی کردو دەورێکی نازیانەو مەردانە ی گێرا لەم جەنگەدا تەنھا تیرتکی بەرکەوت و تووشی برینداری بوو ، رافیع خوالی ی رازی بیت تیرەکە ی لە سینگی دەرھیتنا ، بەلام پاشماوە ی ژەرەکە لە ناو لەشی ماوە لەو کاتەدا پیغە مەبەر ﷺ بە رافیع ی فەر موو : (نایا حەز دەکەیت پاشماوە ی ژەرەکە لە ناو لەشت عینیتە موو ، بۆ ئەوە ی لە پرۆژی دوایی شا یەدیت بۆ دەم تۆ شەھیدی) رافیع رازی بوو بەم بازارگانیە ی پیغە مەبەر ﷺ دەستی هیتنا بە شوێنی برینە کەو بە ناوی دەمی پیروزی برینە کە ی پێ تیمار کرد و ننجما بەرەو چاک بوونەو چوو .

پرۆژان و سالان بەسەر چوو رافیع زیاتر سەرگەرمی و عەشقی جیھاد گری لە دل و دەروونی بەرداو هەتا کۆ لە ناو عەشیرە تە کە ششی بوو بە پیاویکی دیار و لە کاروبارە کانیان پەرس و پرایان پێ دە کرد

رافیع (خوالی ی رازی بیت) زۆر نێمام عەلی خۆش دەویست و بە حەقی دەزانی بۆیە پالپشتی کرد و بەشداری شەرە کانی کر دژی یاخی بوو کەن ، رافیع لە گەل ئەم ژبانە جیھادیە ی ، لایەنی پەروەردە و زانستی پشت گوی نەخست ، بە دەیان فەر موودە ی لەسەر زاری پیغە مەبەر ی خوا گێراو تە موو ، کە بە شتیکیان لە لای هەردوو فەر موودە ناسی بە پێژ (بوخاری و موسلیم) ۵

له گەل ئەم هە موو زەحمە تکیشانە ی رافیع کاروباری دین و دنیای پێکەو دە بەستبۆ ئەو بوو خەریکی کشتوکال بوو ، خۆی زەوی دە کێلا خوای گەورە تە مە نێکی درێژو پر خێرو بەرە کە تی دا بە رافیع لە تە مە نی هەشتاو شەش سالیدا ، پۆحی پاک ی بە خوای گەورە سپارد ، هەر دە تگوت پیغە مەبەر ی خوا ئەم فەر موودە ی لەسەر ئەو فەر موو ، کە دە فەر مووی :

(خیرکم من طال عمره ، وحسن عمله) واته : (چاکتریتان نهو کهسه یه
 ته مهنی درتژی بی و ، کرده وهی چاکی زور بیت ... له مبر نه وهی خوای گموره
 پیغه میمره کهی خوی خوش ویستوه هر ده بایه نهو به لینهی که دایوو به رافیع بیته
 جی و ، پاش نه م تمه نه پر خیرو بمره که ته ، خوای گموره ویستی وه ها برو ، پاشما وهی
 نه م سمره تیره ژه هراویه سمر هه لبد ات موهو برینه کهی لی نوی بیت موه ، له سمرده می
 عمبدولای کوری مهران سالی حه فتا و چواری (۷۴) کزچی له شاری مه دینه ،
 به خاک سپیردارا به م جوړه خوای گموره پلهی شهیددی پی به خشی و گیانی پاکی
 له شه قه ی بالی داو ، که یشته کاروانی شهیدان ، عمبدولای کوری نیمامی عومهر
 (خوای لی رازی بیت) نوژی له سمر لاشه بیروژه کهی کرد

حمزہی کوری عبدالمطلب

شیری خواو سہروہری
شہہیدان

همزه‌ی کوری عبدالمطلب

شیری خواو سه‌روهری شه‌هیدان

کاتی شه‌وه ، دونیا کش و ماته ، نه‌سستیره‌کان به ناسمانه‌وه ده‌دره‌وشیتنه‌وه ،
 قورده‌یشیه‌کان پی‌یان راکی‌شاوه له‌سمر جیگا‌کانیان و خه‌لکی مه‌ککه له پرخه‌ی خمون
 ، تنه‌ها و تنه‌ها یه‌ک که‌س نه‌بیت نه‌ویش پیغه‌مبهری خوایه ﷺ جیگای نووسیتی
 خۆی به‌جی هیتشتووه ، له‌بهر نه‌وه‌ی مه‌وعیدی له‌گه‌ل خوای خۆی هه‌یه ، به‌ره‌وه
 میحراب ده‌روات ... ستایشی خرا ده‌کاو ده‌ست پان ده‌کاته‌وه به‌رامبهر خودا و دوعا
 ده‌کات ... ناوه ناوه ، خه‌دیجه له‌خمو هه‌لده‌ستاو له‌بهر ده‌نگه ده‌نگی و خرپه خرپی
 دوعاو نزاو گریان و پارانه‌وه‌ی پیغه‌مبهر ﷺ ... به‌زه‌یی به پیغه‌مبهر ده‌هاته‌وه . له‌بهر
 نه‌وه‌ی له‌را ده‌به‌در خمو‌ی نه‌خۆی حه‌رام کردبوو . خه‌دیجه داوای لی ده‌کرد تزییک
 چاوی بکه‌وتیه‌ خمو ... به‌لام فرمیتسکی چاوی پیغه‌مبهر ﷺ وه‌لامی خه‌دیجه‌ی
 ده‌داوه‌وه ده‌یگوت : (لقد انقضی عهد النوم یا خدیجة) - کاتی خمو را‌بوورد نه‌ی
 خه‌دیجه .

هه‌تا نه‌و کاته‌بانگه‌ی پیغه‌مبهر ﷺ به‌شیۆدیه‌کی نه‌یتنی بوو ، خه‌لکه‌کش له
 پیغه‌مبهر ﷺ وورد ده‌بوو نه‌وه سه‌ریان له هه‌لس و که‌وتی سوور ما‌بوو ، کاتی
 پیغه‌مبهرایه‌تی تازه ده‌ستی پی‌کردبوو ، بانگی نیسلا مه‌تی ده‌کرد به شیۆدیه‌کی
 نه‌یتنی .

نه‌وانه‌ی که‌بروایان هینا بوو له‌و کاته‌دا زۆر که‌م به‌رون لیره‌دا هه‌ندتیک
 له‌وانه‌ی بروایان نه‌هینا بوو ، پیغه‌مبهریشیان زۆر خو‌ش ده‌ویست ، پیغه‌مبهر ﷺ
 ده‌ستی بو‌دریژ ده‌کردن بو‌نه‌وه‌ی بروا به‌یتن و بیتنه‌ ناو نه‌و کاروانه‌ پیرۆزه ، هه‌یج
 به‌تیک رینگای پی‌نه‌ده‌گرتن بو‌نه‌وه‌ی بیتنه‌ ناو نیسلا ، ته‌نه‌ها نه‌و عورف و عاده‌ته
 ده‌سکرده‌نه‌ نه‌بیت که‌له‌باوک و با‌پیریانه‌وه‌بو‌یان ما‌بووه ، به‌لام نه‌م گومرا‌هیه‌یان له
 ناو ابوون دا‌بوو ، نزییک بوو خۆری نیسلا هه‌لیت

یه‌کیک له‌وانه‌ی که‌وا پیغه‌مبهری ﷺ زۆر خو‌ش ده‌ویست و به‌لام له‌گه‌ل نه‌مه‌شدا
 هه‌ر له‌تاریکی و گومراهی دا‌بوو ، نه‌مه‌ش (همزه‌ی کوری عبدالمطلب) بوو ، مامی
 پیغه‌مبهر و برای شیری پیغه‌مبهر ﷺ

پهغه مېمېری تنها بهود نهددناسی کهوا مامی نهودو برازایتی ، بهلکو بهوه دهیناسی کهوا برایتی و هاوړې په کی نزیکیه تی چونکه پیغه مېمېرو همزه مندالی ینه گ کات و یهک تمه منن و ، به یه کهود گموره بوونه ، پتیکه موه یاری یان کرد وود ، برای بهک برو نمو ، له هممو ههنگاوه کانی ژیان له گهل په کتر یادگاریان هه به بهلام گه نجایه تی نه م دوو زاته پیروزه همر یه کتیکیان ریگایه کی گرتوته بهرو مهبه سستیکی تایبه تی یان هه به ... (حه مزه) پتیشبرکی تی بسوو بتر گه یشتن به نار زور دکانی دونیاو ، همروه ها جیگای خوئی بکات موه له نیو گموره کانی قورپه یشندا بهلام (محمد) ی پتیشمو امان دهر وون و دلئی خوئی پاک کرد بزوه به ریگای بهر ژزی نیسلام و ، تنها قسه ی له گهل دله پاکه ی خوئی دکر د و خوئی دوور ده خسته موه له نار زوود کانی دونیا و ، خوئی ناماده دکر د ، بز نموه ی باوشی خوئی بکات به هق و ، به دل و به گیان و هری بگریت .

نیمه ش ده لیتن : همر چهنده ژیانی گه نجایه تی همر یه کتیکیان لایسه نیکی پیچمو انده ی گرتبوو بهلام (حه مزه) له گهل نه مه شدا هیچ کاتیک نمو یادگارانده ی له بیر نه چوبوو کهوا له گهل برازاکه ی به سمری بردبوو ، نموش نمو سیفاته بهر زانه بوو کهوا جیگای خوئی کرد بزوه له ناو دله کانی خه لک و ، وینه به کی ناشکرای خوئی کیتشا بوو بز نموده ی بگاته داهاتووه کی بهرز .

له بهر ده بیانی هه ممان روژ (حه مزه) وه کو پیشه ی جارانی ده جووه دبرده له بن دیواری که عبه چهنده که سیتیکی بینی له گموره کانی قورپه یش له گهل یان دانیشنت ، گوی تی راگر تبوو بزانی چی ده لیتن نموانیش باسی (محمد) یان دکر د ...

نمو بوو بز یه که م جار (حه مزه) نموانی بینی ته میتکی رهشیان به سمر داهاتووه له خه فته تی برازاکه ی حیقند و دوژ منایه تی و تووره یی به کی زور دیار بوو له قسه کانیا ن پیشت زور گرنکیان به کاره کی پیغه مېمېر ﷺ نه ددها بهلام نیمرو دهبینی دم و چاویان تووره دیمو ، نیازی خراپیشیان هه به

(حه مزه) زور به قسه کانیا ن پی کمنی و ، بسوی دهر کموت له قسه کانیا ن تی یان بهر اندووه کاره که به تمواوی هه لئاسه نگینن

(ابر جهل) کومه له که ی دلنیا کردده به موه ی کهوا (حه مزه) به م کاره ی (محمد) ده زانی و ، بهلام ده ی مویت کاره که ناسایی بیتمودو ، خه لکی مه که که خه ویان لی

بکهویت و ، هه تا رۆژێک له خهو هه لدهستن ، ده بینه کار له کار تر از اوو ، نیشه که به سهرماندا شکاوه .

به م جۆره قسه کانیا ن بریتی بوو له ته دید و خۆ گیف کردنموه ... جارێک (حه مزه) ده گرژیموهو جارێکی تر توو ره یان ده کردهوه ، پاش نموهی دانیشته که ی بن دیواری که عبه تمواو بوو ، ههر یه که له شیبوینی خۆی هه لساو رینگای مالهو دیان گرته بهر ، به لام (حه مزه) پاش نه مه سهر گران بوو به بیرو باوه رێکی نوی ، کهوا به یوه ندی هه بوو به داها تووی برازا که ی ، سهر له نوی قسه ی له که ل خۆی ده کرد و بیبری ده کردهوه چهن د رۆژێک به سهر چوو ، نمو بانگی نموی ده کرد و هه موو رۆژێک پسه پسه قو ره ی شیه کان له پهر سه نندن دا بوو ده ر باره ی نمو بانگه نوی به ی (محمد) ﷺ پاشان نم پسه پسه ی سهرانی کو فر گزرا بۆ شیبواری (رێ لی گرتن) واته نه هیشته نی بلا و بوو نموهی بانگه که ی ، (حه مزه) ش له دووره وه مو واقه به ی نم هه لو یستانه ی ده کرد . به م جۆره (حه مزه) سهری سوو ر ما بوو له خۆ ر اگری برازا که ی ، هه رو هه بیجگه له خۆ ر اگرتنی پیغه مبه ر ﷺ له سهر خسته نی داوا که ی ، نم واز نه هیتان و سوو ر بوو ن له سهر داوا کار یانه ی شتیکی نوی بوو سه باره ت به قو ره ی شیه کان

وه نه گهر شه ک و گو مان بیتر انیا نیه له م رۆژه دا فی ل له نه فسی یه کی ک بکات ده ر باره ی راستی پیغه مبه ر و به رزی سفاته کانی نمو شه ک و گو مانه نه ی ده توانی یه ک ده رگا ، به لکو ده لاقه یه کیش له هه سته ی (حه مزه) بکاته وه بهر امبه ر پیغه مبه ر ﷺ .

کهس به قه ده ر (حه مزه) پیغه مبه ر ی نه ده ناسی ، ههر له کاتی مندالی یه وه ، تاکو گه نجا یه تی ، تاکو پیا وه تی ده سیا کی بی وینه . پیغه مبه ر ی ده ناسی هه رو دک خۆی ، خۆی ده ناسی ، به لکو زیاتریش له خۆی برازا که ی ده ناسی ههر له مندالی یه وه تاکو گه ره بوو ن ، را بر دووی پیغه مبه ر نه وه نده پاک بوو ده تگوت ، تیشکی خۆره (حه مزه) به در ئایی ژیا نی یه ک شو به ی له پیغه مبه ر نه ده کرد و جارێک له جار ان به یادی دا نه ده هات پیغه مبه ر ره زیل بوو بی ت یان دوو روو بوو بی ت ، یان به ههع بوو بی ت ، یان ئاره زوو باز بوو بی ت ، یان له کاتی گرفتدا ووره رو خا و بی ت (حه مزه) ته نها به هیزی بازوو به نا و بانگ نه بوو ، به لکو تا بلی ی هوشمه نه و بلی مه ت و ده روو ن به هیز بوو

به م بهر کردنموه و وورد بوو نموه له ره فثار و هه لس و کهوتی برازا که ی دل ی نه رم بوو ، ئاماده بوو بۆ رۆژێک تیشکی نیمان کـریت و ، نموه بوو بۆ ماوه یه کی که م

هملرئستی خوئی به دیار خست ... (حه مزه) له ماڵ دەرچوو ، تیروکومانه که ی به دهستموه بوو ، پرووی کرده بیابان بز هیتانه دی هیرویه ته خوشمویسته که ی ، وهرزشه دهررونی یه که ی - که راوکردن بوو ، شاره زایی یه کی را ده به دهری هه بوو لی ی - چه نید رۆژئکی له بیاباندا به راوکردن برده سهر ، پاش ئه وه ی گه راوه له راوکردن ههروه که نهرتی بهردهوامی پیش ئه وه ی به چیتته ماله وه ، تهوافی که عبه ی ده کرد .

له نزیک که عبه وه ، تووشی به تووشی خادیمی عبدالله ی کوری جودعان بوو . . .
حه مزه ئه وی نه بینیبوو تا کو له پرتکدا پی ی گووت :

(یا ابا عماره ... لو رایت ما لقی ابن اخیک محمد انفا ، من ابي الحکم بن هشام ،
وجده هناك جالسا ، فاذاه وسبه ، وبلغ منه ما یکره) .

(ئهی باوکی عوماره - ئه گهر ده مئیک پیش ئیستا بتبینایه چی سان به برازاکه ت کرد ،
له لایین (ابی الحکم کوری هیشام) ، لیره دانیشتبوو ، نه شکه نجه ی دا ، جوئنی پی دا
، ئه وه ی پی ی ناخۆش بوو ئه وه ی گووت) .

پاشان له گه لی دانیشته به سهرهاته که ی هه موو بز گه راوه وه

حه مزه گوئی له قسه کان به تهواوی گرت و پاشان ساتئیک داماو یه کسهر دهسته
به هیزه که ی درئژ کرد بز تیروکومانه که ی و له سهر شانی خوئی قایی کرد ، پاشان بز ی
دەرچوو به دهری که عبه دا سو را ته مه نای ئه وه ی ده کرد ، بگات به (ابو جهل) ، نه گهر
له م شوئنه ش تووشی به تهواوی نه بایه ، له دووای بگه ری هه تا ده ی دۆزته وه
ساتئیک که می نه برد هیشته که عبه ی به چی نه هیشتبوو ، بینی (ابو جهل) له ناو
حهوشی که عبه له گه ل چه ند گه وره یه کی قوره یش راوه ستاوه

له که شئیک ئارامی ترسناک دا ، حه مزه پیشی گرت له (ابو جهل) پاشان
که وانه که ی بلند کرد و دای له تهوقی سهری (ابو جهل) سهری شکاند و خوئین
به سهری دا هاته خواره وه

پیش ئه وه ی قسه یان له ده می دهری و نه می بکه ن ئه وانه ی له می دانیشتبوو
سهریان سو ره له م ره فتاره ی (حه مزه) ، (حه مزه) هاواری کرده سهر (ابو جهل)
و پی ی گووت :

(اتشتم محمدا ، انا علی دینه اقول ما یقول ...؟؟؟ الا فرد ذلك علی ان استطعت) ...
نایا جوئنی به (محمد) ده دن ، من له سهر نایینی ئه وم و نه و چی بلی ئه وه ی ده لئیم
...؟؟؟ نه گهر خوئ به پیاو ده زانی چیت پی ددکری ئه وه ی بکه .

ساتیڅی نبرد ، دانیشتروه که هر هه موو نهو نیه پانانه یان له بیبر چوو که به گموره یان (ابو جهل) کرا !!! کموا خو ترن له سهری ده هات ، خمر یکی کردن بهو وو شه یه ی وهک تریشقه به رووی دا دان ، نهو وو شه یه ی هه مزه به سهر دهمی هات نهو یه له سهر نایینی (محمد) هو ، نهو قسه ده لیت که محمد ده لیت

نایا هه مزه بووه مسولمان؟؟

چاکترین گه نجی قوره یشی په کان و له هه موویان به هیز ترو شکومه ندرت!!؟
قوره یشی تووشی به لای خو یان بوون ناتوانن نه م شته له سهر خو یان لادهن ، مسولمان بوونی هه مزه ریگای بز زوره ی خه لک کرده وه بز نهو ی بیته ناو نیسلام ، به م جوړه (محمد) ﷺ به هیز ده بی و پانگه که شی سهر ده کوی و پستی خو ی قایم ده کات رزرتیک دیت له قوره یشه کان هه لده ستیت موه و بته کان و خواجه دستکرده کان یان هه موو ده شکینی !!!.....

به لای ... هه مزه مسولمان بوونی خو ی له ناو خه لک ناشکرا کرد و ، سواری نه سپه که ی خو ی بوو و کومه له که ی به دل شکاوی و ناتو میدی به جی هیشت ... (ابو جهل) یش خو تینی سهری ده سپه یوه به هو ی شکانی سهر یه موه ، قوشمه کی به نه سپه که یوه له ده وره ی خه لکه که دا و کموانه که ی له سهر شانی توند کرد و هه ننگاو به هه ننگاو ریگای مالموه ی گرت
هه مزه خاوه ن عه قلیڅی ته واو بوو زور بلیمه ت بوو ، نهو کاته ی گمراوه مالموه ، باش نهو ی که میټک هه ساوه و تیزی ریگای له سهر لاکه ت ، دانیشت و بیبری کرده وه له م شتانه ی به سهری هات

چون مسولمان بوونی خو ی ناشکرا کرد نایا کاتی خو ی بوو ...؟؟؟!!

مسولمان بوونی خو ی له کاتیڅی غیره ت و تووریدی و هه لچوون ناشکرا کرد
خرابی بهو که سانه کرد که خراپه یان به برازا که ی کرد بوو ، زولمیان لی کرد په بی نهو ی بز ان نایا نهو کابراه که س پشتگیری لی ده کا ، یان نا ...!!! به م جوړه لی یان تووره بوو غیره ت گرتی له پیناوی شمره فی نهو ی هاشم ، نهو بوو مسولمان بوونی خو ی ناشکرا کرد و به بی نهو ی بترسیت و سهری (ابو جهل) یشی شکاند ...!!!
به لام ، نایا نه م ریگایه ریگایه کی نمونه یی بوو بز نهو ی یه کیټک و از به تینی له نایینی باوک و نه تهو ده که ی ، نایینی زده مانه و سهرده م پاشان یه کسهر پیتشواری بکات

له نایینیکی نوی ، کهوا هیچ تهجرو به یه کی له سهر نی یه و شماره زایی یه کی وای نیه
تهنبا شتیکی کهم نه بیت .

راسته (حه مزه) هیچ گومانیکی نه بو له پاک و راستگویی (محمد) و نیازه کانی
به لام نایا ده بیت مرؤف به خیر هاتنی نایینیکی نوی بکات ، له کاتی توورپیی ،
هرو دک (حه مزه) کردی ... !!!

به راستی باوه شی خوی کرده و بۆرئز لی نانی نهو بانگه نوی یه کهوا برازاکه ی
نالاکه ی هه لگر تبوو . به لام ، نه گمر توانی بیته یه کی که له شوین کهو توانی نه م
بانگه ، بروای پی به پیتی ، وه بهرگری لی بکات نایا نه م کاته کاتیکی شیواوه بۆ نهوی
بیته ناو نه م نایینه ... !!!

کاتی توورپیی و غیرهت ... ؟ یان کاته کانی بیر کردنه و هه پیتی ... ؟
به م جوژه بیرو هوشی له سهری فهورز کرد بۆ نهوی ریگا راسته که هه لبرتری ، به م
شیوه یه کیشه کانی خوی دا بهر بیر کردنه و پاک و تیزه کانی ...

نه م لیکدانه و هه ی حه مزه چهند رۆژکی برد ، نیسراحتی لی پرا ، به شوو چاوه کانی
نه ددچوهه خهو ... بۆ نهوی بگات به راستی یه کان ، گومانه کانی دلی خوی به کار هینا
..... به م جوژه ، (حه مزه) بۆ ماوه یه کی کهم عه قلی به کارهینا بۆ دۆزینه و ی ریگای
راستی نیسلام ، بۆ نهوی هه لیسه نگیتی له نیوان نایینی باپیرانی و نایینی نوی ، تا
وای لی بی ، گومان له ناو دلی دروست بی به هه زوی نهو دینه فیطره ی که له باوک
و باپیرانی بۆ ما بۆوه ، کهوا کاتی خوی به به نرخترین سامانی ده زانی ... (حه مزه)
هه مورو یادگاره کانی دهاته هه د پیتش چار له ناو که عبه دا خواجه کان و بته کان و
..... به گوره زانی نهو نایینه ی کهوا بته ده ستکرده کانی به خشی بووی به قوره پیش
به تایبه تی خه لکی مه که که .

(حه مزه) سهری سور ما بوو له و دی کهوا چۆن مرؤف بۆی ده گونجی به م شیه
خیرایی یه و از له نایینی باپیرانی به پیتی ... به لام عه قل سه لماندی ... یه تنه با
ناتوانی په نا بیات بۆ نه پیتی یه کان هه تا راده یه کیش دل سو ز راستگوییته ...

فهرموو باگوتمان له و و ته کاتی نیمامی (حه مزه) بیت که چۆن رزگاری بوو له دله
پاوک و گومان بۆ نه و هه ی په شیمان نه بیتته وه ... خوی ده گیتته مووه ده لی : : ... پاش
نه م کاره م په شیمانیه به دل دا دهات که چۆن و از له نایینی باوک باپیرانم به پیتیم ، نه م
شته زای کرد له سهر نه م دوز دلی و گره مانه بۆ . خهو به چاره م نه دهات پاش

نهمه رووم کرده که عبه . پارا اموره له خوا کهوا سنگم گوش بکات بۆ ږیگیای راست و .
 نهم گومانهم له دل دا لابیچی ، خوی گموره دو عاکه ی قهبول کردم و دلی جوش دام
 به یانی چوومه لای پیغه ممبر e نهم به سه هاتهم بۆ گتیرایه وودو چون چونی نیمانم
 هیتناو !! پیغه ممبریش ﷺ دوعای بۆ کردم . بۆ نهوی دلم بچه سپی له سمر نهم تاینه
 ، بهم جۆزه نیمامی (حه مزه) بوو به مسولمانی کی تهواو ...

خوای نیسلامی بهر زکرده وه به (حه مزه) ... ههرو دک چیا به کی سه رکه شی به هیز
 چه سپاو ، بهرگری کرد له پیغه ممبری خواو هاو ده کانی

(ابو جهل) بیننی وانیمامی (حه مزه) له نییۆ مسولمانانه بۆی روون بۆوه
 چاره سه می تنهها شهرد له گه لیان ، ږویشته بۆ نهوی قوره یشیه کان هان بدات بۆ
 نازاردانی پیغه ممبره هاو ده کانی ، ددستی کرد به دروست کردنی شه می ناو خوی تا
 بهم ږیگیایه بتوانی حیق دووژمنایه تی ناو دلی سار ږ بکات

هه چهنده نیمامی (حه مزه) نه یتوانی هه موو جۆره تازارتک له سه مر مسولمانان
 لابدا ، به لام موسلمان بوونی بوو به په مر ږ نییک بۆ پاراستنی مسولمانان ، وه پوه
 ږنگا خۆشکه مر تک بۆ مسولمان بوونی هۆزو تیره کانی تر ، به تاییه تی پاش مسولمان
 بوونی نیمامی عوممر ، پۆل پۆل ده هاتنه ناو نیسلام ...

هه له ور ږۆدی نیمامی (حه مزه) مسولمان بوونی خوی راگه یاند ، بریاری دا
 هه موو هیزو بازووی خوی ته رخان بکات بۆ خزمهت کردنی نایینی خوا ، بۆیه
 پیغه ممبر نهم نازناوه ی پی به خشی : [اسد الله ، واسد رسوله] - (شیری خوا.....
 شیر پیغه ممبره که ی)

یه که م سریه دهه چوو بۆ سه مر دوژمن له لایهن مسولمانانه وه به سه مر کرده ی (حه مزه)
 بوو له کاتی به یه ک گه یشته نیان له جه نگی (بدر) ، شیر خراو شیر پی
 پیغه ممبره که ی شتی سه یرو سه مه ره ی دروست کرد

پاشاوه ی له شه کری قوره یشه کان له به در گه رایه وه مه که پاشا شکان وبی هیوا
 بوونی ، (ابو سفیان) به دل شکاوی و سه مر شۆری گه رایه وه له مه یدانی شه ږ شدا
 لاشه ی گموره کانی قوره یشه به جی ما ، نمونه ی : ابو جهل و عوبته ی کور پی ره بیعه
 وشه بیه ی کور پی ره بیعه و نومه یه ی کور پی خه له ف و عقبه ی کور پی معیط ، اسود کور پی
 عبدالاسد المخزومی و وه لیدی کور پی عتبه و نه ضه ر کور پی حاریث و عاص
 کور پی سه عیدو طوعمه ی کور پی عددی و ده یه های تر له گموره پیاوانی قوره یشه ..

بەم جۆرە قورپە پىشپىھەكان ئەم شىكانەيان لەياد نەچوو پاش گەر انەوہەيان بۆ مەككە ، بەلكو خۆيان بۆ شەرتكى تر نامادە كرد ، بۆ گيتر انەوہەي شەرف و تۆلەي كوژراوہەكانيان ئەوہەبو نەخشەيان بۆ ئەم شەرفە كيشا .

جەنگي نوحد هاتە پيشەموه ، قورپە پىشپىھەكان گەورەو بچوكيان بەشداري ئەم شەرفەيان كرد ھەر و ھا ھۆزە ھەر ھەيە ھاو ھەيەتە كانيشيان لە گەل بوو

بەم جۆرە قورپە پىشپىھەكان نامانجى سەرەكيان لەم شەرفە سەرى دوو پياو بوو :
نەوانيش پيشەمبەر و نيمامى (ھەمزە) بوو

پيش ئەوہەي شەرف دەست پى تەكا بە چەند رۆژ تىك پياو تىكى يان دانا بۆ كوشتنى نيمامى (ھەمزە) ، بەندە بەكى ھەبەشى ، شارەزابى يەكى بى ئەندازە لە ڕم ھاو تيشتن ، نيش و كارى لە جەنگي ئەم جارە تەنھا پيلان دانان بوو بۆ كوشتنى نيمامى ھەمزە ، ئەو پيش بە ھاو تيشتنى تەنھا يەك ڕم ، و ھە تيشيان گەياند تەنھا خۆي خەرىك دەكات بەم كارەي نەخشەيان بۆ كيشاوه ، ئەگەر چارە نووسى جەنگ بە چى بگات !!

بەلتيان پى دا بە پاداشتىكى مەزن - بە نازاد بوونى لە كۆيلەيى و بەندايەتى ، ئەم پياو ھەش ناوى (وحشى) بەندەي عبدالجبير كورى موطعم بوو مامى جببير لە شەرفى بەدردا كوژرا بوو ، لە بەر ئەوہە جببير پى گوت ::

[بۆ بۆ شەرف لە گەل ئەم خەلكە ، ئەگەر (ھەمزە) ت كوشت ، نازادى]

پاشان يەكسەر ڕەوانەي لاي (ھيندى كچى عوتبە) كرا ، خيترانى (ابى سفیان) بۆ ئەوہەي زياتر ھانى بەدات . . . ھيند لە جەنگي بەدەر باوك و مام و براو كورى كوژرا بوون دەيانگوت ئەمانە بەدەستى (ھەمزە) كوژراون .

لە پيتاوى ئەوہە زۆر بەي پياوو ژنانى قورەيش سۈور بوون لەسەر ئەوہەي بچەن بەشداري ئەم جەنگە يەكەن بۆ ھينانەوہەي سەرى (ھەمزە) ئەگەر بە ھەر نرختىك بيت !!! پيش دەرچوونيان بۆ جەنگ بە چەند رۆژ تىك ، تەنھا كاربان ئەوہەبوو ھىقەدى دلئى خۆيان بەھاوتنە دلئى (وہحشى)

بەلتيان بە (وحشى) دا ئەگەر سەرگەوتن بيتيت لەم كارەي دا ، پاداشتىكى وای خەلات بەكەن ھەر و ھەك نافرەت لەكاتى بوكتيى بە دەستى دەھيتيى ، بەم جۆرە ھيند پىرى دا ملوانكەو خىشل و زىرپو لوتلوئە بەنرخەكانى ملى و پساندى و ، چاوە بە فرميتسكە شيتانپەكەي زەق كەردوہ لە وەحشى و پى گوت : [كل هذا لك ، ان فلنت حمرة]

همه موو نومانه بو تونه گمر (حه مزه) ات کوشت نیترو وحشی دهستی کرد به خو
راهیتان بو جی به جی کردنی نم پیلانه له بهر نموهی نازاد ده کری و ده بیته خاوه ن
نمو هم موو زتیره نافره تانی قوره یش ... بهم چهنه هم موو پیلانه کانیان بو کوشتنی
نیمامی حه مزه بوو - خوا لی ی رازی بیته ..

جهنگی نوحد دهستی پیکرد
همردو له شکره که پیک گه یشتن ... (حه مزه) جل و بهر گینکی جهنگی له بهره و به
بهری ووشتر مورخ داپوشراوه بو دروست کردنی هه بیته له جهنگدا
(حه مزه) له ناوهندی مهیدانی جهنگه ، دی و ده پروا و ده سوپرتنه ، همر یه کیک
بو لای دیت و ه کوشیر کهوری ده کات ، ته نها سمریان له له شیان جوئی ده کاتمه و
ده تگوت مردن بوئی مهره خست بووه ، همر یه کیک بویستایه ده گه یشته سمری و
سمری له له شی جوذا ده کردهوه .

تا له نه نجامی نم جهنگدا مسولمانان گه یشتن به سهر کموتنیکی یه کجاره کی و
له شکره دپراوه که بیان نموهی هه لات و نموهی کورژراو نموهی به دیلگیرا نه گمر
هاتوو تیر هاویژده کانی سمر چیا یه که شوینه کانیان به جی نه هیشته بایه ... دانمه زیانه
بو کورکردنموهی غه نیمهت و ده سکمه ته کانی جهنگ ، نم شوینه یان چول نه کرد بایه بو
سوارچاکانی قوره یش ، (جهنگی نوحد) ده بووه گورستانیک بو هم موو قوره یشه کان به
پیاو و ژن و حوشتره کانیان ...

سوارچاکه قوره یشه کان به سهر کردهی (خالیدی کوری و ه لید) له پریکا دایان
به سهر مسولمانان و شمشیرده نگاویه شیت و هاره کانیان لی به کار هیتان ، سهر له
نوی مسولمانان ده ستیان داوه چه که کانیان و خو یان کور کردهوه ، که هه ندیکیان
چه که کانیان دانا بوو که بینیان قوره یش هه لاتن و شکان ...

پاش نموهی (حه مزه) نمه ی به چاوی خوینی ، دووباره هیتزو چالاکیه کانی خوئی
به گردا له چه پ وراست و پشتمه و پيشمه و سهری ده کرد - تا له م کاته دا
نه خسهی (وحشی) ده دست پی ده کاو ، وا موراقه بهی (حه مزه) ده کا ، له هه لیتک
ده گهری بو نموهی بگات بهو نامانجهی که بوئی دانراوه ...

با بزاین (وحشی) چی ده لیت خوئی یا باسی نم به سهر هاته مان بو بکا :
1. من پیانوکی حه به شی بووم ، بهرم هاویژ به ناویانگ بووم ، که م جار له
همده ف هیتان غه له تم ده کرد ، کاتیک خه لک به شهر خهریک بوون من بوئی ده رچووم

ته ماشای (حه مزه) م ده کرد ، کاتیک بینیم له نیتو شعر کمره کان به شمشیر ه که ی
 شهر تکی وای ده کرد که س خزی له میمر پانه ده گرت
 (سوتند به خوی من خوم بز ناماده کرد نوم دهبوست ، خوم دابووه په نای دار تک:
 بوئوه ی لی ی نریک بیمه وه ، (سباع کوری عبدالعزی) بزی چووه پیشمه وه ، ...
 کاتیک همهزه نهوی بینی وهاواری کرد : وهره بزلام نهی کوری هیچ پاشان لیدان تیکی
 وای بز کرد سمری په ل دا)

(تا له م کاتانه دا ر مه که م ده هیتاو دهبرد بز پیش وپاش ، هه تا هه لم بز په خساو له
 خواره وه ی ناوکم دا ، ر مه که له نیتو لاقه کانی هاته دهر وه بوم هه ستاوه بیت بز
 لام ، به لام که گته سهرزه وی و (چوومه سهر لاشه ی حه مزه و ر مه که م دهر هیتاو ،
 پاشان گهر امه وه سهر بار گه ، هیچ کاری ترم نه ما - حه مزه م کوشت و نازاد کرام)
 کاتیک مسولمانان ددر چوون بز جهنگی (یه مامه) ی هه ل گهر اوه کان ، منیش خوم
 و ر مه که م نهو ر مه ی حه مزه م پی کوشت چووم له گه لیان ، کاتیک جهنگا وهران
 خهریکی شهر بوون ، بینیم (مسیلمه) ی دروزن راوه ستاوه ، شمشیر تکی به
 ده ستوه یه ، خوم بز ناماده کرد و ر مه که م هیتاو برد بز پاش و پیش ، هه تا هه ده فم
 لی گرت ولیم دا)

(نه گهر به م ر مه چاکترین مرؤم کوشتی ، نهویش (حه مزه) بوو داواکارم له
 خوی گه وره لیم خوش بیت ، له بهر نهو دی خراپترین که سیشم بز کوشتوه نهویش
 (مسیلمه) یه)

به م جوژه شیر ی خاوا شیر ی پیغه مبه ره که ی شهید کرا

چون له دونیا نازایه تی یه که ی سه دای داوه ، مردنه که شی به م جوژه سه دای داوه
 دوژمنانی نیسلام به شهید کردنی نیسامی (حه مزه) خوا لی ی رازی بیت ،
 دلیان دا کهوت ... چونکه نه م دوژمنانه هه موو پیاووسامانیان تهر خان کرد تهنها بز
 کوشتی نیسامی حه مزه و پیغه مبه ره که ی ﷺ

(هندی کچی عوبته) خیزانی ابی سفیان فرماتی کرد به (وحشی) جهرگی
 حه مزه ی بز به پیتی ، نه م حه به شیه ش نهو ناره زووه هاره ی به جی گه پاندو ، کاتی
 گه یشتوه لای هیند جهرگی حه مزه ی به دهستی راسته وه بوو ، زپرو خشله کانیشی به
 دهستی چه پیه وه بوو گه مه ی پی ده کرد ، نهو زپرو خشله ی له پاداشتی نهو میهمه بوو
 که پی ی سپار در ا برو

بەم شتووەیە هیند جەرگی حەمزەیی بە زمان دەلیسیتمووە لە تۆڵەیی ئەمۆی کە براو
مام و باباوی لە جەنگی بەدر کوژرا بوون ، جەرگی حەمزەیی دەکرۆشت دەیویست
بیخوات بەلام بۆی قوت نەدەرا تاکو چوووە شوئینتکی بێندو هاواری کرد !

نحن جزیناکم بیوم بدر والحرب بعد الحرب ذات سعر
ما كان عن عتبة لي من صبر ولا اخي ، وعمه ، وبكسري
شفيت نفسي وقضيت نذري ازاح وحشی غلیل صدري

بەم جوژە جەنگ کۆتایی هات و ، قوڕە یەشیه کان سواری حوشتر و ئەسپەکانیان
بوون و ، کاروانیان لێ خوڕی و بەرەو مەککە بەرێ کەوتن .

پاش ئەمۆی مەککە فەتەح کرا هەلاتم بۆ تائیف

(کاتیەک وەفدی تائیف هاتە لای پیتغە مەبەری خوا ﷺ بۆ ئەمۆی مسوڵمان بن ، من
رێگام لێ تێک چوو نەمزانی خۆم پگە یەغە شام ، یان یەمەن)

(سووتند بە خوا من لەمۆ گرتەدا بووم ، پیاویەک پێی گووتم : خاکت بە سەر ... !!
پیتغە مەبەری خوا ﷺ ، واللہ ، یەکیەک ناکوژت بێتە ناو نایینە کەیی

(بۆی دەر چوو ، کەس نەییەم چوو مە بەر دەمی پیتغە مەبەری خوا ﷺ ئەمۆ بوو لە بێتشی
شەهادەیی هەم هینا ، کاتیەک منی بینی فەر مووی : تۆیت وەحشی ؟!! گووتم : بەلێ

.... ئەی پیتغە مەبەری خوا پێی فەر مووم : پیتم بلی چۆن حەمزەت کوشت
منیش بۆم گیرایمۆه کاتیەک لە قسە کاخ تەواو بووم ، فەر مووی :

(ویحک غیب عنی و جەهک) خاکت بەسەر ، دەم و چاوت لە پیتشم بزرکە ...
بەم جوژە خۆم لە پیتغە مەبەری خوا دەشار دەوه ، لە هەر شوئینتیک بایە ، تاکو پیتغە مەبەر

ﷺ وەفاتی کرد

پیتغە مەبەری خوا و هاوڵەکانی گەر پانمۆه مەیدانی شەرە کە بۆ ئەمۆی
شەهیدەکان بەسەر بکەنمۆه ، لە ناوەندی دۆلە کە دەگەران لە دوای ئەوانەیی خۆیان بۆ

خوڕا فرۆشتبوو ، بە پێی ژە رانوە ستا بوو تەماشای شەهیدەکانی دەکردو ، ددانەکانی
لێک دەداو لێو کەکانی خۆی دەکرۆشت

بەهیچ جوژتیک لەم باوەر دەدا نەبوو ، عەرەبەکان ئەو درێندایەتی یە قەبول بکەن ، بەم
جوژە دەسکاری لاشەیی مردوو بکەن لە کاتی کدا تەماشای لاشەیی مامی

خۆشەویستی و شەهید (حەمزەیی کوڕی عبدالمطلب) شیریی خواو پیتغە مەبەرە کەیی و

پیشموای شهیدانی ده کردو ، ده یگوت :- هیچ زه مانیک کاره ساتی وه ک نه م
کاره ساتم به سمر نه هاتوو ، که به سمر تو زیان هی تاوه ... !!!

هیچ کاتیک تووشی موقیفی نهوها نه هاتووم ، که پیتم ناخوش بی وه ک نه م
موقیفه)!! پاشان رووی له نه صحابه کان کردو فمر مووی :-

(نه گمر له بمر صفیه ی خوشکی حمزه نه بیته خه م بخوات ، لاشه ی حمزه م به جی
ده هیشت تا کو ده چوو سه کی درنده و بالندان ، نه گمر خوا پشتیوانم بکات له شه ردا
دژی قوره ی شه کان ، ده بی منیش و ده سکاری سی پیاو له پیاوه کانیا ن بکه م) .

صه حابه کانیش هاواریا ن کردو گووتیا ن : [سو تئد به خوا ، نه گمر ده ستمان بدا
رؤژیک ، ده بی نهوها ده سکاری لاشه کانیا ن بکه ین عه رب قه ده چاوی خزیان
نه یان دیتبی) . . . !! به لام مسولمانان ناگادار کرانه وه که ده سکاری له گهل لاشه ی
مردوو ناکریت ، خوا ی گموره ریزی له (حه مزه) نا به پله ی شه هاده ت جار تکی
تر ده یکات به نمونه بو نه وه ی دهرس و عیبه رت و هر گرن له شه هاده ته که ی به م
جؤزه پیغه مبر ﷺ له قسان نه بوو بؤزه . . . نیگای بؤ هاته خواره وه ، که ده فمر مووی :-
(ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنه ، و جادلهم بالتي هي احسن ، ان
ربک هو اعلم بمن ضل عن سبيله ، وهو اعلم بالمهتدين وان عاقبتهم فعاقبوا
بمثل ما عوقبتهم به ، ولئن صبرتم لهو خیر للصابرين واصبر ، وما صبرک
الا بالله ، ولا تحزن علیهم ، ولا تک فی ضیق مما یمکرون ان الله مع الذین
انقوا ، و الذین هم محسنون) .

هاتنه خواره وه ی نه م نایه ته له م شو تئنه گموره ترین ریزی نان بوو بو نیمامی حه مزه
، کما پاداشتی که وته لای خوا ی گموره

پیغه مبر ﷺ له م جهنگه گموره ترین خوشه ویستی له ده ست داهه روه ک باسما ن کرد
له پیشموه

پیغه مبر ﷺ نه یه زانی چون نه م شهیدانه به جی به یلی له مهیدانی جهنگدا ،
نه وه بوو یه که م جار فمرمانی دا لاشه ی پیروزی نیمامی حه مزه یان هی تاو نو تیزی له سمر
کرد ، پاشان یه ک یه ک شهیده کانی تریشیا ن هی تا ، له ته نیشت نیمامی حه مزه
دایان ده ناو نو تیزی له سمر ده کردن . . . تا کو هفتا نو تیزی له سمر مامه
خوشه ویسته که ی کرد

پیتغه مېمبر ﷺ گمرايموه بؤ مالموه بينى ژنانى نموہى (عبد الاشهل) ده گريپن
 له سمر شهيدہ کانيان ، پیتغه مېمبر ﷺ له بمر زياد خو شويستنى نيمامى حمزه
 فرموى :- (لکن حمزه لا بواکي له) به لام حمزه کس نيه بؤى بگريئى... (سعدى
 کورپى معاذ) گويى له م ووته يه پیتغه مېمبر بوو ، يه کسمر فرممانى دا بېژنانى نموہى
 (عبد الاشهل) بؤ حمزه بگريپن وای زانى پیتغه مېمبر ﷺ به م کاره دلى خوش
 ده بئى... ژنه کانيش فرمانه که يان به جئ گه ياند... همر که پیتغه مېمبر ﷺ گويى
 له م گريانه بوو ، به ژنه کانى گووت : [قصدم نموه نمبوو ، بگمريتموه خوا په حمتان بئى
 بکات ، له م پؤوه گريان نه ما] ...

پیتغه مېمبر ﷺ نمونده ي همولى ده دا نه يده توای چؤن دلى خزي بداتموه ، بؤ نموہى
 شهيد بوونى مامى له ياد بچئ ، چونکه ده يزانى به شهيد بوونى نم زاته پيرؤزه ،
 گموره ترين زيان له رابوونه کسى کموتوه ... له نيوان نوحو مه دينه دا چاوى
 ده کموت ، به نافرہ تتيک کموا کورپو ميژدو براى له ده ست داوه ...!! نم نافرہ ته
 کاتتيک بينى خه لک ده گمريتموه له جننگ يه کسمر بئى سئى و دوو پرسى يارى لى کردن
 دهر ياره ي دننگ وباس ، نموانيش هموالى شهيد بوونى کورپو براو ميژديان بئى گووت
 !! يه کسمر نافرہ ته که گووتى :- پیتغه مېمبرى خوا ﷺ چى به سمر هاتووه !!?

وه لاميان داوه گووتيان : سه لامه ته ، چؤنى تز حمز ده که يت...!!!

نافره ته که گووتى :- پيم نيشان دهن بؤ نموہى بيبييم !!!

هه تا له پیتغه مېمبرى خوا ﷺ نزیک بؤوهو بئى گووت :-

[همر کاره ساتتيک له دواى تو .. ناسانه]

به م چؤ پیتغه مېمبر ﷺ ته مى خم و خفقت له دلى رويمو کاتتيک شو هه لوئسته
 به هيزه ي له م نافرہ ته نازاو له خواترس و خوژاگرو پرواداره بينى ، نافرہ تتيكى بئى هيزى
 همژارى و له يه ک کاتدا باوک و ميژدو کورپى له سمر دانا ... له سمر نم کاره ساته ش
 ده پرسئى:

حالى پیتغه مېمبرى خوا ﷺ چؤنه !!؟

په حمه تى خوا له پيشه وای شهيدان و شيرى خواو پیتغه مېمبره کسى و هه موو
 شهيدانى بمر گري له نيسلام و موسلمانان.

۴

عه ماری کوری یاسر

نهو کسهی بههشت بوی
بهپهروشه

عەماری کورپی یاسەر

ئەو کەسەیی بەهەشت بۆی بەپەرۆشە

خوای گەمورە دەفەر مووی: (والسابقون السابقون ، اولئك المقربون ، في جنات النعیم) مەبەست لە نووشەیی (السابقون) ئەو کەسەییە بە پەلەم بەختیاری دەگاتە کرداری چاکە هەر کەسێک لەم دنیا یە خێر و چاکەیی زۆر بوو ، ئەوا لە رۆژی دوایی لەو کەسانە یە کەمتری لی دەگیری هەر وەها موفەسیرە کان ئەم ئایەتە بەچەند مانایەک لێک دەدەنەوه .:

هەمدێک دەلێن شو کەسانەن بەختیاری بەرەو پیری نیمان هاتوون ، یان ئەو کەسانەن کە لە سەرەتای پەیدا بوونی ئیسلام ، بوونە موسلمان ، یان ئەوانەن نوێزبان لە هەر دوو قبیڵەکان کردوو ، یان ئەو کەسانەن بە پەلە دەگەتە مزگەوت و جیهاد لە پێناوی خوا دەگەن بەلێ ئەم سیفەتانی موفەسیرەکان باسی لێو دەکەن هەمووی لە عەمار دێتە جێی عەمار صحابە یەکی بەمتری پێغەمبەر (ﷺ) باوکی یەقظان عەماری کورپی یاسەر کورپی عامری عەنەسی یە یەکتیکە لە موسلمانە یە کەمەکان ، لە گەڵ براکەیی عبداللە ، وەباوکی یاسەر ، وەدایکی سومەیی کچی خەبای کەوا جار بەبوو لای ابی حەفیفە ، پاشان بووە خێزانی یاسەر باوکی عەمار . . . ئەم ئافەرەتە یە کەم شەهیدە لە مێژووی ئیسلام . . . (ابو جەهل) نەفرەتی خوای گەمورە یی لێسی ، بەشێزە یەکی زۆر درندانە شەهیدی کرد ، کاتییک بەرمێک دای لە سنگی و شەهیدی کرد . . . (ابو جەهل) بی ئابرووی و پروو زەردی بۆماو . . . سومەیش بە پەلە ی بەرمزی شەهیدی گەشت .

عەمار لە گەڵ صوھەیبی رومی لە یەک کاتدا بوون بە موسلمان ، لە مالی ئەر قەمی کورپی ابی الارقم ، ئەوانە ی لەم کاتدا بوونە موسلمان ژمارە یان سی کەس نەدەبوو ، عەماریش یەکتیک بوو لە مانە موسلمانە تی خۆی راگە یاند . . . وەک و ابو بکر و بیلال و خەباب و صوھەیب ، بەمە تووشی جزرەها ئغیش و نازار و تەنگ و چەلەمە بوون . . .

کاتییک عەمار لە گەڵ باوک و دایک و براکە ی نازار دەدران لە پێناوی خوا لە بەر ئەو ی موسلمان بوون . . . کاتییک پێغەمبەر (ﷺ) بە لایان تی دە پەری و ئەوانیش نازار

دهران ، پیغهمبیریش (ﷺ) لهو کاتهدا هیچی بۆ پینده کران بۆ نهموی بهرگریان لی پکات ، پیغهمبیر (ﷺ) پیئی ده فرمویون : (صبر ابا یاسر فان موعدکم الجنة) ... همر لهو کاتهدا نازارو ته عزیز له سمر عه مار زۆر توند بیوو پیغهمبیر (ﷺ) به لای دا تی پیریو ، عه مار پیئی گووت نهی پیغهمبیری خوا ، نازارو ته عزیز له سمرمان زۆر توند بووه !!

پیغهمبیر (ﷺ) پیئی فرمویو :- (صبر ابا یقظان صبر ابا یاسر فان موعدکم الجنة) ... نارام بگره باوکی یه ققان ، نارام بگرن نهموی یاسر جیگاتان بههشته .

گاواره کانی مه که نهوهنده له راده ده رچوون له نازار دانی عه مار تاوا ی لی هات ، له شی عه ماریان هه موو به ناگرداخ کرد ، پیغهمبیر (ﷺ) دوعای بۆ عه مار کردو فرمویو : (یا نار کونی بردا وسلاما علی عمار ، کما کنت بردا وسلاما علی ابراهیم) ... نهی ناگر فیتک وسه لامهت به له سمر عه مار ، ههروهک فیتک و سه لامهت بووی له سمر ابراهیم ... ههتا دههات نازارو ته عزیز بیان له سمر عه مار زیاد ده کرد ... تاوا ی لی هات له هوش خۆ چوو ، نهیده زانی چی ده کاو چی ده لی ، گاواره کان فرمانیان کرد به گووتنی چهنده ووشه یه ک دژی نیسلام ، نهمیش ووته کانی دووباره کردوه بهی نهموی بزانی چی ده لی ... به لام پاش نهموی به خۆ هاتمه زانی چی گووتوه ، زۆر خه می خوارد ، به لام پیغهمبیر (ﷺ) دلی داوه پیئی فرمویو ، نه گهر گهرانه مه سهرت ، چیت گووتوه همر نهمه بلی ..

بهم بۆ نهمه نهم نایه ته هاته خواره وه : (الا من انکره و قلبه مطمئن باذیمان) . وه له سمر عه مارو نهواته ی بهم چه شنه نازار ده درین نهم نایه ته هاته خواره وه : (والذین هاجروا فی الله من بعد ما ظلموا لیبؤنهم فی الدنيا حسنة ، ولدار الاخرة اکبر لو کانوا یعلمون).

عه مار له گه ل پیغهمبیری خوا (ﷺ) کۆچی کرد بۆ مه دینه ، به شداری غه زای به درو نرحلو خهندهق وهه موو غه زاکانی تری کرد ... پاش کۆچ کردن ، عه مار به شداری دروست کردنی مزگوتی پیغهمبیری (ﷺ) کرد ... له کاتی دروست کردنی مزگهوت سه حابینه کان خشت خشت و بهرد بهردیان هه لده گرت ، به لام عه مار دوو دوو خشت و بهردی هه لده گرت ، وای دانا بوو خشتیک له جیاتی خۆی ، نهموی تریش له جیاتی پیغهمبیر خوا (ﷺ) ، پیغهمبیر (ﷺ) فرمویو : (بۆ خه نک خیریگ دهوسری بۆ

عه‌مار دوو ختیر ، وه ناخیر خوار دنت قومیک شیره ، وه ده‌سته یه‌کی ناهه‌ق ده‌تکوژن (.. بانگیان ده‌که‌ی بۆ بهمه‌شت ، نمو انیش بانگت ده‌که‌ن بۆ ناگری پاشان پیغه‌مبهر (ﷺ) پی‌ی فمرموو :- نه‌ی باوکی یه‌ قظان ، خۆت ماندوو مه‌که ، عه‌مار گووتی :- نه‌ی پیغه‌مبهر خوا ، من حه‌ز ده‌که‌م له‌م مزگه‌وته نیش بکه‌م . پیغه‌مبهر (ﷺ) به‌ عه‌ماری فمرموو :- (انت من اهل الجنة ، وتقتلك الفنة الباغية) . تۆ بهمه‌شتیت وچینیکی ناهه‌ق ده‌تکوژن .

(به‌هه‌شت بۆ عه‌مار به‌ په‌رۆشه)

یه‌هۆی کرده‌وه جوانه‌کان و قسه‌ خۆشه‌کان و په‌وشت وهه‌ستی عه‌مار ده‌تگوت یه‌ک پارچه (نوره) له‌ سه‌مر زه‌وی ده‌سه‌ریتسه‌وه ده‌ورو به‌ری خۆی رووناک ده‌کرده‌وه نه‌مه‌ش به‌لگه‌ی نییمان و دل‌سه‌زی بوو بۆ ریازی پیغه‌مبهر (ﷺ) ، بۆ یه‌ پیغه‌مبهر خوا (ﷺ) ده‌ره‌ه‌قی ده‌فمرمووی :- (لقد ملئ عمار ایمانا الی مشاشة) . واته‌ به‌راستی عه‌مار نیمانی واته‌واو پر بووه ، تا کۆ سه‌ر نیسکی چوه !!!

پیغه‌مبهر (ﷺ) دیسان ده‌فمرمووی :- به‌راستی عه‌مار نیوچه‌وانی ده‌گه‌شیتسه‌وه :- (اشتاقت الجنة لعمار) ... بهمه‌شت بۆ عه‌مار به‌ په‌رۆشه - ده‌گێڕنمه‌وه عه‌ماری کوری یاسر هاته‌ لای پیغه‌مبهر خوا (ﷺ) ، پیغه‌مبهر (ﷺ) فمرمووی ریگام پی‌ی بده‌ن ، به‌خیریت پاک‌ی پا‌کراو ... حویفه‌ ده‌گێڕیتسه‌وه ده‌لی :- له‌ لای پیغه‌مبهر (ﷺ) دانیشتبوین ، پیغه‌مبهر فمرمووی :- من نازام چه‌ندم ماوه‌ لای تبه‌وه ، (اقتدی) بکه‌ن به‌ نه‌وانه‌ی دوایی من ، ده‌ستی درێژ کرد بۆ نیمامی عومهر و نه‌بو بکه‌ر - به‌دوای ریگای راستی عه‌مار بکه‌ون ، هه‌ر قسه‌ یه‌ کیش (ابن مسعود) بۆی گێڕانه‌وه باوه‌ری پی‌ی بکه‌ن) .

به‌م جزه‌ پیغه‌مبهر (ﷺ) ده‌فمرمووی :- (عه‌مار نه‌گه‌ر دوو ریگای له‌ پیتش بوو ریگا چاکه‌که هه‌لده‌به‌زێری ، تبه‌وه‌ش به‌دوای بکه‌ون) .

چه‌ند سال‌ رۆژێک به‌ سه‌ر چوو ، عه‌ماری موجهید پاک‌ی پا‌کراو وه‌کو فریسته ده‌سه‌ر ایسه‌وه له‌ نیوان موجهیدان به‌ خۆی و شم‌شیره‌که‌ی هه‌ر له‌ جیه‌اد و تیکۆشان بوو ، به‌بی‌ نه‌وه‌ی مانه‌دوو بیت ده‌هات و ده‌چوو ، وه‌کو به‌نده‌یه‌کی موجهید بانگی خه‌لکی ده‌کرد بۆ نایینی خوا ، به‌بی‌ درێفی و که‌م و کورتی ، هه‌مووکات گیانی خۆی له‌ سه‌ر ده‌ستی دانا بوو به‌م دوو هیوا یه :-

یان سمرکوتنی نیسلام و پربازده که ی ، یان بهخشینی رّوحی له پینا و خوی گهوره
 ... بزّ نوهی بهزوتترین کات بگات به بههشت و پیغه مبهیره که ی
 ده تگوت و وشه کانی عمار یانگی خوداین و نوهنده سمرنج راکتشمرو به کار بیون
 خه لکی بزّی ده هاتن و خویان بزّ ناماده ده کردو بهرده و ام ده بیون له جیهاد ... عماریش
 پیش برکیّ له گه لّ ده کردن و له پیزی همره پیشموه بوو ، هتا گویّ یه کی له ده ست دا
 له شمّر گهوره ترین شمّری ده کرد به بیّ نوهی همست به نازاری گویّ ی بکات ...
 همره وها عمار پیاویکی بیّ گازانده و پرتهو بزّ له بوو ، له هه موو که سیتک
 که متر قسه ی ده کردو بیّ ده نگ بوو ...

چهند سالیکی تر له ژبانی تیّ پهری ... به لّی عمار دوو کوچی بزّ خوا کرد نوژی
 بهرامبهر دوو قبیله کرد ، همر ماوه له سمر پربازی راسته قینه ی نیسلام و لی لانه داو
 ، به قه ده مویه ک لیّ دور نه کموتوه له هه موو بواریکی چاکه به شداری ده کرد
 ، هه موو توانای خوی سرف ده کرد له پیناوی خوا ، به گویره ی پیوست شاره زایی له
 نیسلام هه بوو ، یه که م نمونه بوو بزّ دروست کردنی مزگوتی پیغه مبهیر (ﷺ) له
 میژوی نیسلام دا ، همره وها مزگوتی (قهبا) شی دروست کرد ، زیاتر له شه ست
 فرموده ی پیغه مبهیر (ﷺ) گپرایتموه ، همره وها لایه نی چاکه ی سمرده خست و ،
 دژی خرابه کاری ده وه ستا ، به مهش فرموده ی پیغه مبهیر (ﷺ) دیته جیّ که
 فرموده تیّ :-

(یا عمار ، انک لتحبنا ، وانا لنحبک ، وانک لمن الاعوان علی الخیر ، المثبطین
 عن الشر)

واته :- (ئه ی عمار ، نیمهت خوش ده ویّ ، نیمهش تۆمان خوش ده ویّ ، تو
 یاریده ده ری له سمر کاری چاکه ، سارد که ره ده ی له سمر کاری خرابه) .

نیمامی عومهر (خوالی ی رازی بیت) عمار ی کرد به جیگری (سعدی کوری ابی
 وقاص) له سمر ویلایه تی کوفه سالی ۲۱ کوچی ، نوه بوو زۆر به چاکه کاره کانی
 خوی به جیّ گه یانده ، سالی دووه م بوو به والی کوفه وه به شداری گرتنی
 خوزستانی کرد .

چهند نمونه یه ک له وشه کانی عمار له سمر پاکی دهروونی جیهادی که وا
 بهرده و ام بوو له تیکوشان بزّ سمرخستنی رنگای هق ... وه سور بوو له سمر نوهی
 خواله خوی رازی بکات . به گرتدی عقیبه :- یار دری خوی . ده ی گرتت :-

(پرووردگار ، توده زانیت نه گمر رازی بی لیم بهوهی خۆم بهاو یژمه ناو نمو ده ریا به
 نموا بهدوا ناکوم ، پرووردگار توده زانیت نه گمر رازی بی لیم بهوهی زگی خۆم له سمر
 نه م شمشیره دابنیم و له پشتم بیته دهروه ، نموا نامادهم بیکم خواجه ده زانم بهوهی
 فیرت کردووم من کردهوه یهک ناکم لهوه باشترکه جیهاده ، له گه ن نمو له پری
 ده رجوانه ، نه گمر یزانیبا کردهوه یهک له مه باشتر هه یه ده مکرد) .

پاش نهوهی پیغه مبر خوا (ﷺ) که گه یشته باره گای پرووردگار وه فاتی کرد ،
 موسلمانان پاش نه مه بهره نگاری زۆر له جهنگی هه له گه راهه کان بوون ، یه کتیک له م
 جهنگه گه روانه جهنگی یه مامه بوو . کهوا عه مار به شداری تیا کرد کاتیک
 موسلمانان تووشی شکستی و شان ده بوون ، عه مار ده چوهه سهر شوینیکی بلنندو
 بانگی نموانهی ده کردهوه که تووشی پوره روخان و بی هیزی ده بوون ده یگوت :
 نهی موسلمانان ، نایا له بههشت هه لدین؟! و درنه لام و درنه لام . من عه مار کوری
 یاسرم !!!

یه کتیک له دروشمه جوانه کانی جیهادی عه مار ده یگوت : (ایها الناس ، الروحاح
 الی الجنة) . واته (نهی خه لکینه ، روژیستمان بۆ بههشته) . . . یان ده لیت : (نارام
 بگرن ، بههشت له ژیر سیبهری شمشیرانه) .

به م چۆره عه مار پلیسهد و دانا بوو له کردهوه و ته کانی . . . نموونهی موسلماننکی
 نازا له جولانهوه هه لس و کوهی ، بۆیه چه زره تی عانیسه دایکی موسلمانان (خوا
 لی ی رازی بی) فهرمووی ده رباره ی عه مار : هیچ و ته یه کم له سمر سه حابیه ک
 ویستیم بیاییم و تو مه لای پیغه مبر : ته نها عه ماری کوری یاسر نه بیت ، پیغه مبر
 (ﷺ) ده رباره ی ده یفرموو (انه ملئ ایمانا الی اخص قدیبه)

واته : عه مار بووه پارچه یهک نیمان ، تا کوینی بی ی داگر تووه . .
 عبد الله ی کوری عباس ده رباره ی تفسیری نه م نایه ته : - (او من کان مینا فاحینناه
 وجعلنا له نورا یشی به فی الناس ، کمن مثله فی الظلمات لیس بخارج منها)
 ده لیت : - نمو که سه ی خوای گه وره نیمانی پی به خشیووه عه ماری کوری یاسره ، نمو
 که سه ی له ناو تاریکی شه (ابو جهل ه) .

عه مار پیاویکی وه فاداری نیسلام بوو له سه رده می خه لیقایه تی ابو بکرو عمرو
 عثمان (خوا لی یان رازی بیت) ، تا کو سه رده می خه لیقه ی چواره م نیمام علی
 (خوا لی ی رازی بیت) دهستی به هیزی نیمانداری له دژی ناهه ق و بهرگری له هه ق

راست کرده‌وه ، عه‌ماری کوری یاسر له سه‌نگره‌کانی هه‌ره پیتشه‌وه‌ی نیمام عه‌لی
 بوو ... بۆیه نیمام عه‌لی (خووالی‌ی پزایی بیئت) ده‌یکرده پیتشه‌وای سوپای پیا‌ده‌وه
 جارێکی تر ده‌یکرده پیتشه‌وای سوپای سوارچاکان .

عه‌مار زۆر به‌ پەروش بوو بۆ نەوه‌ی رووبەر و و بێتسه‌وه‌ دژی له‌ری ده‌رچوه‌کان تا‌کو
 له‌که‌لی شه‌یتان بێنه‌خواره‌وه‌و رێگای راستی نی‌سلام بگر نه‌وه‌و رێگای تاهه‌ق به‌جێ
 به‌پێلین . . به‌م چه‌شنه‌ هه‌لسو که‌وتانه‌ ، خۆی له‌ خ‌وای گه‌وره‌ نزی‌ک ده‌کرده‌وه‌ ، پیتش
 جه‌نگی (صفین) به‌ نیمام عه‌لی فەر موو :- (نه‌ی نه‌میری به‌رواداران ، نه‌گه‌ر ده‌توانی
 رۆژێک نه‌می‌تسه‌وه‌ نەوه‌ وابکه‌ ، که‌وسان بکه‌وه‌ پیتش شه‌وی نا‌گری پیا‌و خ‌راپان
 بلێسه‌دار بێ ، وه‌ پیتش نه‌وه‌ رایان که‌که‌نەوه‌ له‌ سه‌ر گوی راپه‌لی نه‌کردن و جیا بوونه‌وه‌ ،
 بانگه‌وازیان که‌ بۆ هاتنه‌وه‌ سه‌ر هوش و به‌یر ، جا نه‌گه‌ر په‌زامه‌ند بوون نه‌وه‌ به‌خته‌وه‌ر
 ده‌بن نه‌گه‌ر نا‌جه‌نگیان له‌گه‌ڵ ده‌که‌ین ، چونکه‌ سو‌تیند به‌خوا خ‌وین ر‌شتیان
 وجیه‌ا‌دکردن له‌گه‌لیان نزی‌ک بوونه‌وه‌ به‌ له‌خوای گه‌وره‌و مایه‌ی سه‌ر به‌ر زیشه‌ لای
 خ‌ودای مه‌زن) .

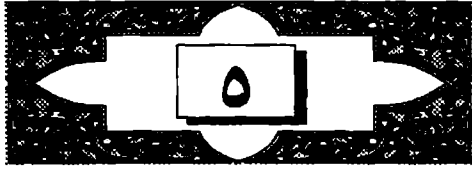
عه‌مار له‌م جه‌نگه‌دا خ‌ۆر اگر ما‌وه‌ له‌ ژێر سه‌روکه‌یه‌تی نیمام عه‌لی (خووالی‌ی پزایی
 بی) داوا کردنی به‌کێک له‌م دوو داواکاریانه‌ : (یان سه‌رخستنی هه‌ق ، یان
 شه‌هاده‌تیک خاوه‌نه‌که‌ی بیا بۆ به‌هه‌شت) نه‌م به‌یته شه‌عرانه‌ی ده‌گه‌وه‌سه‌وه‌ ،
 که‌ده‌لێت :-

کلا ورب انبیت لا ابرح ارضي	حتی اموت او اری ما اشتهي
لا افتا الدهر احامي عن علي	صهر الرسول ذي الامانات الوفي
ينصرنا رب السموات العلي	ويقطع الهام بحد المشرفسي
لمنحنا النصر علی من یتقي	ظلمنا غلبنا جاهلا ما یأتلي

سه‌حابیه‌کان له‌ پۆژی (صفین) به‌دوای عه‌مار ده‌که‌وتن له‌هه‌ر شوئێک به‌وایه‌ . .
 ده‌یانزانی له‌گه‌ڵ ده‌سته‌ی به‌روادارانه‌ به‌گه‌رته‌وه‌ی فەر مووده‌ی پاکی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) (ویح
 عمار ، نقلته الفئة الباغية) واته (ناخ بۆ عه‌مار له‌هه‌ق لادراوه‌کان ده‌یکوژن)
 چه‌زی خ‌وای گه‌وره‌ و ابو‌و عه‌مار له‌م جه‌نگه‌ تامی شه‌هاده‌ت به‌جێژی ، له‌ مانگی
 ربیعی یه‌که‌می سالی ٣٧ کۆچی له‌شه‌ری (صفین) ، له‌ ته‌مه‌نی ٩٣ سالی دانەوه‌ی
 جی‌جی سه‌ر سو‌رمانه‌ ته‌مه‌نه‌ درۆه‌ی عه‌مار ، دوای نه‌خست له‌ کاروانی جیه‌اد و خ‌ۆ
 به‌قوریانی دان . . پاش نەوه‌ی بریندار بوو هه‌سه‌می به‌نزی‌ک بوونه‌وه‌ی مه‌رگ کرد ،

گووتی :- اِنْتُونی بَشْرِبَة لَبْن .واته: قومیک شیرم بز بهینن .. من گوتم له پیغه مبر بوو (ﷺ) پیّی گووتم ناخیر قومت له دونیا که ده یخوژتسه وه ، قومیک شیره!!

باشان وه سیه تی کرد به جل و بهرگی خوژی بینیزن ، نیمام علی (خ.ر) وه سیه ته که ی به جی که یاندو به جلی خوژی ناشتی ، وه هر وه ها پیتش نموه ی گیانی پاکی ده ریچی ده یفرموو :- الجنة تحت الأسنّة ، الیوم ألقى الأحبة محمداً وحزبه !!
واته : به هشت له ژیر سیبیری شمشیر دایه ، نیمرو ده گمه پیغه مبرو یارانی .. به لیّ نمو نیازو مده سته ی عمار هاته جی و گه یشت به پیغه مبران و شهیدان و راستگوزیان و پیار چاکان .. به راستی نموده ش باشتین و چاکترین مده ست بوو ، بو نموه ی عمار پیّیان بگات ...
خوای گموره له عمار و باوکی و دایکی و نیمامی علی و یاوهره به ریزه کانی خوش پیّت .

عوبه یدهی کوری حاریث

یه که م هه لگری نالای نیسلام

عوبه‌یده‌ی کوری حارث

پیتوسته له یادمان نه‌جیت نموانه‌ی له‌پیش همه‌موو که‌سیک خو‌بان ده‌کرده قوربانی بۆرئگای نی‌سلام ، همروه‌ها ده‌ست پیتش‌خمریان ده‌کرد بۆ شه‌هید بسوون ، نموانه‌ بمرئزترو گموره‌ترن لای خودا له‌ که‌سانی تر ، هم‌چهنده‌ کرده‌وه‌ که‌بان زۆر بیت یا ئی که‌م همروه‌ک خوای گموره‌ ده‌ره‌قیان ده‌فسر موی : (و السابِقون السابِقون ، اولئک المقربون) ...

نهمه‌ش یه‌کیکه‌ لمو پیتشه‌نگه‌ موجه‌هیده‌ گیان له‌سمر ده‌ستانه‌ی قوتابخانه‌ی پیغه‌مبهرمان محمد ﷺ عوبه‌یده‌ی کوری حارثی مطلبی کوری عبید مناف ، پیش نموه‌ی پیغه‌مبهر ﷺ بجیتیه‌ مالی نمرقه‌می کوری نمرقه‌م ، عوبه‌یده‌ بوو به‌ موسلمان ، همروه‌ها عوبه‌یده‌ له‌گه‌ل (ابوسلمه‌ی کوری عبدا‌الاسد و عبدا‌الله‌ی کوری نمرقه‌م و عوسمان کوری مظعون (خو‌الی‌بان‌رازی بیت) له‌یه‌ک کاتدا به‌یه‌که‌وه‌ بووته‌ موسلمان .

عوبه‌یده‌ (خو‌الی‌بان‌رازی بیت) جینگاو ریزه‌کی تایبه‌تی همه‌بوو لای پیغه‌مبهر e همروه‌ک میژوو بۆمان ده‌گتیرتتموه‌ له‌گه‌ل هم‌ردوو براکه‌ی (طفیل) و (حصین) کۆچیان کرد بۆ خودا ، بۆ مه‌دینه‌ی شاری پیغه‌مبهر ﷺ .

پیغه‌مبهری خو‌ا ﷺ عوبه‌یده‌و عومه‌یری کوری حومامی موجه‌هیدی شه‌هیدی کرده‌ برا ، نمو عومه‌یره‌ی پیش ده‌ست پی‌کردنی جه‌نگی به‌در گوی‌ی له‌ پیغه‌مبهر خو‌ا ﷺ بوو ده‌فسر موو : (به‌و خوایه‌ی گیانی منی به‌ده‌سته ، هم‌ر که‌سیک له‌م رۆژهدا بکۆژریت به‌ مەرچیک خو‌ر اگر و نه‌تی بۆ خو‌ابیت ، له‌ پیشه‌وه‌ لی‌ی بدریت ، واته‌ پشت له‌ دو‌ژمن نه‌کات) ، خوای گموره‌ ده‌یپاته‌ به‌ه‌شت) .

کاتی‌ک عومه‌یر گوی‌ی له‌مه‌ ده‌بیت ده‌لیت : (بخ بخ ، افما بیني وبين ان ادخل الجنة الا ان يقتلني هؤلاء ؟) واته‌ (نه‌ی نه‌ی !! نایا نیوانی من و نموان بۆ نموه‌ی بچمه‌ به‌ه‌شت ، تمنها نموه‌یه‌ نموان بکۆژن ؟) .

نه‌ندی‌ک خو‌رمای له‌ ده‌ست بسوو بیخو‌ا ، فری‌ی داو گووتی : (والله‌ لئن بقیت حتی اکل هذه الثمرات ، انها لحياة طويلة) . واته‌ (به‌و خوایه ، نه‌گه‌ر بمیتم تا‌کو

نهم خور مایانه بخوم ، نموه ژیانیتیکی درتزه) . دهستی دا شمشیره کهی و به پهله بهر نهو
پیری مهرگ چوو ، چوره ناو مهیدانی جهنگوه ، وهنم پارچه شیعرهی ده گروت:

ركضا الى الله بغیر زاد الا التقى وعمل المعاد

والصبر في الله على الجهاد وكل زاد عرضة الفقاد

غير التقى والبر والرشاد

له مانگی شهوالی سالی یه که می کوچی پیغهمبهر ﷺ عوبه یدهی له گهل سریه کی
گیان له سمر دهست ، که پیک هاتبون له (۶۰) سواریان (۸۰) سوار هم موویان له
کوچ کردوه کانی خه لکی مه که که بوون ، پیغهمبهر ﷺ نالایه کی سپی بزوانان ، نهم
نالایهش درا دهستی عوبه یده چونکه نه میری له شکره که بوو ، له پیغهموهی سوپاکه
دهریشیت .

له یهر نموه نهو نالایهی درا دهست عوبه یده ، یه که م نالا بوو بویه که م جار له نیسلام
درا به عوبه یده ، پیغهمبهر ﷺ فهرمانی پیدا به رویشتن بو (بطن رابغ) لیره دا بو
یه که مین جار ، شهر له نیران موسلمانان و گاوران کرا ، همروه ها ژماره ی گاوره کان
لیره دا دووسهد کس بوون ، له سمره وهی هم موویان (ابو سوفیانی کوری حمر ب) بوو که
هه تا نیستا موسلمان نه بوو بوو ، له گهل نموهش عوبه یده و سوپاکه ی تووشی به لایه کی
زور بوون له پیناوی خوای گموره .

نموه یو همدوو له شکر له شکر نیمان و کوفر به یه که گه یشتن له شوئیتیکی ناوی
ناوی (الاحیاء) بوو که شوئیتیک بوو کهوتبووه جهرگه ی (بطن رابغ) ، نموه بوو له
دوره وه تیریان له یه که گرت ، به بی نموهی به شمشیر به یه که بگن .

له م سریه دا چند که سیک له مرزیه کانی کوفر هه لاتن بو ناو موسلمانان : له وانه
میقداد کوری عه مری کوری بههرانی و ، عوتبه ی کوری غمزوانی مازنی ، نهوانه
موسلمان بوون به لام نه یان ده توانی بگن به پیغهمبهری خوا ﷺ له م کاتاندا هه لیان
بووره خساو گه یشتن به موسلمانان .

پاشان جهنگی بهدر هاته پیش ، جهنگی بهدری گموره کهوا شیعیاری موسلمانان :
احد ، احد .. بوو ، نموهش دروشمیکی ناو خوبی تاییهت بوو بو تاسینموهو جوئی
کردنموه بوو ، دروشمی کوچکه ره کان: نهی نموهی عبدالرحمن بوو ، وه دروشمی
خه زره جیه کان: نهی نموهی عبدالله بوو ، وه دروشمی نهوسیه کان: نهی نموهی

عبیدالله بوو ، وپیغه ممبریش ﷺ ناوی له م نه سپه‌ی ناو جهنگ نابوو : (نه سپی خوا) وه زوزبه‌ی داواکان و نزاکانی نموه‌بوو ده‌یگوت :- یا حی یا قیوم ، یا حی یا قیوم .
 له م جهنگ‌دا عوبه‌یده‌ی کوری حاریث یه کیچک بوو له پیښه‌نگه یه که مه‌کان ، که‌وا
 روویمروو بژوه له گه‌ل گاوره‌کان له سهره‌تای ده‌ست پیکردنی جهنگه که .

له موکاته‌دا سی مله‌پوره گاوره که هاتنه دهره‌وه داوای هاوشانی خویان کرد بژ جهنگی
 بهرام‌مبری نم سی مله‌پوره ش (عوتبه‌ی کوری ربیع و کوره‌که‌ی که‌ناوی وه لیدی کوری
 عوتبه‌و شه‌یبه) بوون ، نموه بوو سی مه‌دینه‌یان بژ هاتنه دهره‌وه ، به‌لام داوای نم سی
 مله‌پوره نموه‌بوو سی که سی له‌خزمه‌کانی بژیان بیته دهره‌وه نموه بوو پیغه‌ممبر ﷺ
 فخرمانی‌دا فخرموی ؛ هه‌لسه نه‌ی عوبه‌یده‌ی کوری حاریث هه‌لسه نه‌ی حمزه ،
 هه‌لسه نه‌ی عه‌لی ، نموانیش نم سی پالموانه برواداره داوای نمو سی بی باوه‌ریه‌یان
 کرد که‌وا رازی نمبوون مه‌دینه‌یبه‌کان بژیان بیته دهره‌وه ، حمزه و عه‌لی همر به‌زوو‌ترین
 کانت به شمشیر عوتبه و کوره‌که‌یان شاد کرد به دژزه‌خ ، به‌لام عوبه‌یده له گه‌ل شه‌یبه‌ی
 بی باوه‌ریه‌کتریان کلؤل کردبوو ، نموه بوو حمزه و عه‌لی خویان که یانندی و شه‌یبه‌یان
 تمواو کرد .

عه‌لی و حمزه به‌کلؤل عوبه‌یده‌یان له‌ناو گۆره‌پانی جهنگ هه‌لگرت و بردیانموه
 ناوپۆلی موسلمانان لای پیغه‌ممبری خوا ﷺ ، عوبه‌یده شمشیرکی به‌قاچی
 که‌وتبوو قاچه‌کسی له چۆکیه‌وه له‌ده‌ست دابوو لی بوو بژوه ، مۆخ له‌ناو نیسکی پی‌ی
 ده‌هاته دهره‌وه .

عوبه‌یده‌یان درژکرد لای پیغه‌ممبری خوا ﷺ ، عوبه‌یده له‌نیوان ژبان و مردن
 دابوو ، پیغه‌ممبر ﷺ پی‌ی خۆی درژ کردو عوبه‌یده‌ش روومه‌تی خۆی له‌سمر کۆشی
 پیرۆزی پیغه‌ممبر دانا ﷺ ، نا له‌م کاتی نیش و نازاره‌دا عوبه‌یده هه‌ستی به‌خۆشی
 و نارامی کرد ، پرسیری له پیغه‌ممبری خوا ﷺ کرد گووتی : شه‌هیدم نه‌ی پیغه‌ممبری
 خوا ؟ پیغه‌ممبر ﷺ وه‌لامی داوه فخرموی : شه‌هید انک شه‌هید .
 واته : شایه‌دی ده‌دم که تۆ شه‌هیدی .

له‌نه‌نجامی نم روو به‌روو بوونموه‌ی کوفرو نیمان خوی گموره‌ی له سوربه‌تی حج
 نایه‌تی دهره‌هقیان هینا خواره‌وه که ده‌فخرمویت :
 (هذان خصمان اختصموا في ربهم فالذين كفروا قطعت لهم ثياب من نار يصب
 من فوق رؤوسهم الحميم ، يصهر به ما في بطونهم والجلود ، ولهم مقامع من

حديد ، كلما ارادوا ان يخرجوا منها من غم اعينوا فيها وذوقوا عذاب الحريق ، ان الله يدخل الذين امنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الانهار يحلون فيها من اساور من ذهب ولؤلؤا ولباسهم فيها حرير ، وهدوا الى الطيب من القول وهدوا الى صراط الحميد) .

عوبه يده کاتی دهبینی قاجیتیکی لهدهست داوه شانازی دهکا کموا له پیتناوی خوای گهوره نهم قاجه ی لهدهست داوه ، داوای پاداشت لهخوای گهوره دهکات و داوای بههشت دهکا ، همروهک لهم پارچه شیعهری بهدیار دهکهوی :-

فان تقطعوا رجلي فاني مسلم ارجي بها عيشا من الله دانيا
مع الحور امثال التماثيل اخلصت مع الجنة العلياء من كان عاليا
وبعت بها عيشا تعرق صفوه وعالجته حتى فقدت الادانیا
فاكرمني الرحمن من فضل منه بثوب من الاسلام غطي المساویا

پاشان موسلمانه موجهیده کان عوبه یدهی کوری حاریشان هه لگرت و بردیانموه بۆ مدینه ، به لام عوبه یده گیانی پاکی له ریتگادا تهسلیم به خوا کرد ، له شرتینیک که پی تی ده لئین (صفراء) .

دۆلی (صفراء) ناوی گوندیکه له نزیک شاری مه دینه ، پره له دارخورماو خیرو بهره کهت ... سه ریتگای حاجیانه ، پیغه ممبر ﷺ چهند جار بهم ریتگایه دارویشتوه دوری نیوان بهدرو نهم شوتنه قوناغیتکه ، عوبه یدهی کوری حاریشان لهم شوتنه ناشت ، پیغه ممبر ﷺ دووباره اصحابه کانی دلنیا کردهوه له شهاده تی عوبه یدهی کوری حارث ، بهدهست ناماژه ی بۆده کردو ده یگرت :- (اشهد انک شهید) .

سیره ی پیروز واده گیریتموه پیغه ممبر ﷺ رۆژتیک به ناوچه ی (صفراء) تیپه ری له که ل هاوپی یه کانی ، هاوپی یه کانی پیغه ممبر ﷺ به سه رسوپمانه وه گووتیان : نیمه بۆنی میسک ده کهین !!

پیغه ممبر ﷺ فهرمووی: نهی چۆن بۆنی میسک ناکهن ، نهوه قهبری باوکی معاویه (واته عوبه یدهی کوری حارث) لیره یه .

جیگای سه رسوپمان نیه کموا شهید بۆنی میسکی لی بیت ، چونکه له زۆر فهرمووده پیغه ممبر ﷺ ناماژه بۆ نهوه دهکات کموا خویتی شهید یان برینداربوون له ریتگای خوای گهوره بۆنی خوینه که بۆنی میسکی لی بیت .

همروه‌ها له فەرمووده‌کانی پیتغه‌مبەر ﷺ گموره‌یی شههید و پله‌ی سەرزێ له بهههشت پوون ده‌کاتمه ، کهوا شهفاعةت بۆ حەفتا گوناھبار له خزم و هاوڕێ‌یه‌کانی خۆی بکات و له‌یه‌که‌م کاتی گیان دەرچوونی شوێنی خۆی له بهههشت ده‌بینی و وه‌له سزای ناو گۆپ‌پزگاری ده‌بێت و له ناره‌حه‌تی گموره‌ی قیامه‌ت دلنیا به‌وه‌روه‌ها تاجی شههاده‌تی له‌سەر ده‌کری یه‌که‌سەر ده‌گا به پهریه‌کانی بهههشت .

به‌راستی نمو پیزو گموره‌یی یه‌ی درایه به شههید نهدرایه به هیچ به نده‌یه‌ک له‌به‌نده‌کانی له‌ خوای گموره‌ ده‌پارێنمه‌وه پله‌ی شههاده‌ت‌مان پسی بیه‌خشی و حه‌شرمان بکات له‌گه‌ڵ پیتغه‌مبهره‌کان و شههیده‌کان و خوشه‌ویسته‌کانی .. بمان گێریت به سەربازی راسته‌قینه‌ی ئیسلام .

جه عفهري كوري ابي طالب

شيوهو ره وشتي به
پيغه مبهري خوا ده چوو

جہ عفری کوری ابی طالب

شیوہ و رہوشتی بہ پیغہ مہبری خوا دہ چوو

تا کو بلیت گہ نجیتی جوان بو ، رہنگی پیستی بہرہ ونہق بو ، لہ پیغہ مہبری خوا دہ چوو ﷺ ، بہ لہ سپرہ خوئی و نمرم و نیانی و چاکہ خوازی و مل کہ چی بو خوا و تقوایہ کی زور بہ ناویانگ بو

پیایتی نمونہ ناز ابو تہ یدہ زانی ترس چی بہ ، نمونہ سہخی بو بہ ہیچ جوریک نمونہ ترسا لہ ہمزاری ہہ تا کو بلیت داوین پاک و بہ عزت بو لہ دہس پاک و راستگری ہاوشانی نہ بو

ہہ مو دیمہ نیکی چاکہ خوازی لی بہ دی دہ کرا چ لہ رہوشت بہرزی چ لہ گہورہ یی ، نہ مہش جینگای سہر سورمان نیہ ، کموا لہ ہہ مو کہس زیاتر بہ پیغہ مہبری خوا ﷺ دہ چوو لہ شیوہ و رہوشت

نیستا نیمہ لہ بہرامبر (باوکی ہمزارانین) کموا پیغہ مہبر ﷺ ناوی لی تا ...
نیستا نیمہ لہ بہرامبر (خاوہن دیوالین) دوویارہ پیغہ مہبر ﷺ ناوی لی تا ..
بہلی نیستا دہ چینہ خزمہت پیایک (بالندہی بہہشت) ی ہی دہ لین ...

نہویش (جہ عفری کوری ابی طالب) ہ (خوا لی رازی بیت) یہ کتیکہ لہو گہورہ پیوانہی سہرہ تای نیسلام ، کموا بہ باشترین بہ شداری ، بہ شداری کرد لہ دارشتنی ژبانیکی بہختہ مہری و سہر بہرزی !! بہ مسولمانہ تی گہ یشتہ پیغہ مہبری خوا ﷺ ، جینگاہ کی بہرزی گرت لہ نیوان مسولمانہ تازہ کان

لہ ہہ مان پوژ خیزانہ کہی بووہ مسولمان کہ ناوی (اسماء بنت عمیس) بو ..
ہہردو کیان تووشی نسا زارتیکی زور بوون لہ لایہن قورہ پشموہ کاتیک صہ حابیہ کانی ہہ لبرارد بو کتچ کردینان بو حبہشہ ، (جعفر) و خیزانہ کہی ہہ لبراردان بو نہم کتچہ ، ہہروہا (جعفر) بو بہ نہ میری کتچ کہرہ کان و چہند سالتیک لہ حبہشہ ماتموہ ، لہ ماوہ یدہا خوای گہورہ سی مندالی ہی بہختشی کہ ناویان - محمد و عبد اللہ و عموف بوون

لہ حبہشہ (جہ عفری کوری ابی طالب) قسہ کہرو زمان پالاویان بو ، خوای گہورہ سہر کہو تووی کرد بہ ناوی نیسلام و پیغہ مہبرہ کہی

خوای گموره چهند نیعمه تیکي به خشی بوو به جه عفر وهک و دل تیکي پرشنگذارو
 عدقل تیکي فرهوان و ، زیره کی و ، زمان پالای نه گمراهاتوو رۆژی (مونتسه)
 کموا شهری تیدا کردو شهید بوو . . . گموره ترین رۆژوو نه مرتین کاتی بیت
 رۆژی (گفتوگۆ) کەشی کموا له بمرامبەر نه جاشی حه بهشی بوو ، که مئرو به چو کتر نه بوو
 ، لهو رۆژی کموا تییدا شهید بوو به راستی رۆژی تیکي پیرۆژوو زترین بوو له
 میژوی نیسلام .

قوره یشیه کان نه م رقه و کینه یان له دڵ لانه چوو و حیق دیان بهرامبەر نیسلام
 دانه مرکا یهوه یه لکو ده یان بوست نه م بانگه پیرۆزه به تمه او ی بسپ نهوه ، نهوه بوو به کۆچ
 کردنی موسلمانان بۆ حه به شه دلیان دانه کموت ، به لکو له وه ترسان زیاتر به هیزین و
 بهر به سیتین بۆ نهوه ی نه م هیزو زۆریه یان بۆ مه یسه نه بیت ، به پاریان دا پرگاریان بیت
 له م کۆمه له وه هه تازوو نه م هه له یان له ده ست نه جیت ، ههروه ها نه م کۆچ کردنه ش
 هیوا به کی گموره ی پیغه مبهری خوابوو بۆ نهوه ی نیسلام له نهوی وه جۆش بدات .

نهوه بوو گموره پیاوانیان به پاریان دا چهند نیردر او تیکي خۆیان بنیرین بۆ لای
 نه جاشی ، له گه ل کۆمه ل تیک دیاری به نرخ ، بۆ نهوه ی نه جاشی تکا که یان قبول بکات ،
 بۆ ده ر کردنی ئهوانه ی که به نایان بۆ هیتابوو . . . نه م دوو نیردراوه ش : عبدالله کوری
 ابی ربیعمو عمه مری کوری عاص بوو ، که نهوکاته موسلمان نه بوو بوون .
 نه جاشی کاتی خۆی کموا له سه م عمرشی حه به شه دانیشتبوو ، پیاو تیکي خاوه ن باوه ری
 به هیز بوو ، نه مه ش به بریاری خۆی ئاینی مه سیحی به پاکی وه رگرتبوو ، دوور له ری
 ده ر چوون و ته عه صوب .

له بمر نهوه ، پیغه مبه م ﷺ وولاتی حه به شه ی هه ل بژارد بۆ کۆچ کردنی
 نه صحابه کاتی ، بۆ نه م مه به سه ، قوره یشه کان ترسان له وه ی که ده یان نهوی نه بیته جی
 ، چهند دیاریه کی به نرخ یان دا به نیردراوه کان یان بۆ نهوه ی بیده ن به قه شه کان و گموره
 پیاوانی که نیسه ، وه به نیردراوه قوره یشه کان یان گووت : یه که م جار نه چنه لای
 نه جاشی هه تاکو دیاریه کان ده ده نه قه شه کان ، بۆ نهوه ی قه ناعه تیان پی بهیتین و بینه
 پالپشتیان لای نه جاشی .

دوو نیردراوه قوره یشه که باره که ی خۆیان خست و گه یشتنه حه به شه ، گموره
 رۆحانیه کان یان بی شوازیان کردن و دیاریه کان یان لی وه رگرتن و پاشان
 دیاریه کانی (نه جاشی) یان گه یاند .

لهم کاتانهدا دلی قه شمو گموره پیاده کانی که نیسه یان پرکرد له حیقردو
دور منایه تی دژی مسولمانه کوچ کردوه کان ، بۆ ئه وهی وابکه ن نه جاشی دهریان
بکات له وولاته که ی .

لهم پرۆه شیان دیاری کرد بۆ ئه وهی دیداری نه جاشی بکه ن ، همروه ها
ناکوکه کانی شیان که مسولمانه کوچ کردوه کان بوون ناماده بن لهم پرۆه دا .

نه جاشی دانیشته له سمر کورسی به بهرزه که ی ، به و یقارو رووناک ی گه شموه
، قه شه کان و پیاده گموره کاتیان له ده وری نه جاشی کوژیونوهو ، له بهرامبهر له ناو
دیوانه زازاوه فره وانه که ی پاشادا مسولمانه کوچ کردوه کان دانیشتن ، دوو نیژدراوه
قوره شیشه کان بهرامبهر نه جاشی راهه ستا بوون تاوه تاوه مسولمانه کوچ کردوه کان یان
تاو انبار ده کردو ، ده یان گوت : (ئه ی پاشا ، چه ند گه نجیکی همزه کاری بی هوش
ها تو نه ته لات ، وازیان له نایینی میلیله ته که یان هیتاوه ، هه تا نه ها تو نه ته ناو
نایینه که ی توش ، به لکو نایینیکی نو تیان هیتاوه ، نه ئیمه ونه ئیوه ده یزانن ،
میلیله ته که مان ئیمه یان ره وانه ی لای ئیوه کردوه بۆ ئه وهی ره وانه یان بکه نسوه
نه جاشی روو کرده مسولمانه کان و ، و پر سیاری لی کردن :

(ئعو نایینه چی به کهوا ئیوه ی جودا کردۆ ئه وه له میلیله ته که تان ، وه له نایینی ئیمه ش
بی منه تن و به گموره تری ده زانن ؟) .

(جعفر) هه لسا یه وه به هیتنی و له سهره خۆی یه وه گووتی :

ئه ی پادشا ئیمه میلیله تیک بووین کاتی خۆی نه قام بووین دارو به مردمان
ده بهرست ، گوشتی مردوومان ده خوارد ، داوین بیسیمان ده کرد ، هاموشۆی یه کتریمان
نه ده کرد ، له گه ل در او سیمان خراب بووین ، به هیزمان بی هیزی ده خوارد ، تا کو خوای
گموره پتغه مبهرتکی له خۆمان بۆ ره وانه کردووین ، بنه ماله ی ده ناسین ، به راستگۆی
و ده ست پاک ی و ره وشت بهرزی به ناویانگه له ناومان ، بانگی کردوین بۆ یه کتا بهرستی
خراگموره و واز به پتین له بهرستی بهر د وبت که ئیمه و با پیر اتمان ده مان بهرست ...)

(وه فه رمانی بی کردووین به راستگۆی و به جیه پتانی راسپاردهو ، وه هاموشۆی
خزمان و چاکه له گه ل در او سی و ده ست هه لگرتن له شتی حه رام و یه کتر کوشتن) و
قه ده غه ی کردووین له داوین پیسی و سو تندی به درۆ ، خواردنی مائی هه تیوو ، وه
بوختان به تافره تی مسولمان ئیمه ش به راستمان داناو بهرواچان بی هینا ...

وه بهدوای نموه کموتوین که خوا بۆی ناردووه ، خوای تاکمان بهرست و هاویه شمان بۆ پیدا نه کرد ، نموهی بۆی حمرام کردوین به حمرامان دانا ، نموهی بۆشی حلال کردوین به حلالمان دانا ، نازاریان داین بۆ نموهی په شیمانمان بکه نموه له سمر نهم نایینه ، بۆ نموهی بمان گیتیر نموه بۆ پهرستی بت ، وه نمو شته پیسانه می که له سمرینه) .
 (کاتییک ناچار یان کردوین به زهویان داداین ، وه سته میان لی کردوین و ، شوینیان پی تهنگ کردوین ، وه بهر به ستیان هاویشته نیوان نیمو نایینه که مان ، هاتینه و لاتهی تۆ و امان پی باش بوو په نات بۆ بهین ، تکامان نموه بوو سته مان لی نه کری له لای تۆ] .

همروه ک پۆژی پهرشنگدار (جعفر) نهم وو شانمی دهر پری ، دل و دهر وونی نه جاشی له گه لهرزاند ، پرووی کرده (جعفر) و پر سیاری لی کرد :
 (نایا چ ده زانی لهوهی بۆ پیغه مبه ره که تان ها تۆته خواره وه) ...؟؟
 جعفر گووتی ! بدلی
 نه جاشی پی گروت : بۆم بخوتنم وه

(جعفر) دهستی کرد به خوتننم وهی چند نایه تیک له سورته می مریم ، به خوتننم وه کی خوش و شیرین ومیل که چی به کی سمر نیج راکیشمر نه جاشی دهستی به گریان کرد هه مروه قه شه کانیش له گه لی گریان فرمیسکی چاوی وه گ باران ده باری و دهاته خواره وه کاتی تهواو بوو ، پرووی کرده نوینم ره کاتی قوره یش و ، پی گووتن : (نهمه می نموانه ده یلین ، نموهی بۆ عیسا ها توه ، له یه ک ده لاقه ها تونه ته خواره وه پرۆن واللہ ناتان ده موه ده ست]

کۆمه له که رۆشنتان و ، خوای گموره به نده کانی خۆی سهر خست و پشستی گرتن :
 نوینم رانی قوره یش تووشی شکستیکی بی نه اندازه برون به لام (عهمری کوپی عاص) پیناو تیکی زۆر فیلباز بوو ، شکستی ووره ی بهر نه داو ، گوئی نه دا به م شکستی به
 به م جزره کاتییک که می نه برد له گه ل هاوپی که ی گمراوه شوینی خویمان و ، بیری کردووه پیلانی دانا ، به هاوپی به که ی خۆی گووت :
 [والله ، به یانی ده چممه لای نه جاشی ، ده پی و ابکه م ره گ وریشه یان دهر به پینم] .
 هاوپی به که ی وه لامی دایم وه و گووتی : (نموهی مه که ، نموانه خزمی نیمهن ، نه گم به گویتشمان نه کهن) .

عمر گوتی :- (دهجم ده لیم نوانه ده لیتن عیسیای کوری مهربم بهنده یه ، همروه کو بهنده کانی تر) .

نموش پیلان تیگی نوی بوو ، نو نمرانی قوره بش دروستیان کرد بۆ نموی و ابکن مسولمانان دهسته وهستان بوهستان و نه توانن وه لامی ئەم پرسیاوه بدهنده نموو ، بیان هاوینه تیوان دوو بهرده ناش ، نه گمر بلین: (عیسا بهنده که لمبهنده کانی خوا ، نموو قهشه کان و پاشا دژیان هان دهده یین و تووره یان ده که یین نه گمر بشلینن عیسا بهشمر نه بووه ، نموو له نایینه که ی خزیان دهر چوینه !!) .

بۆ به یانی چوو دیداری پاشا ، عه مر به نه جاشی گووت :

(نه ی پاشا ، نوانه قسه کی مه زن ده که ن له سهر عیسا) .

قهشه کان هم موو ده ستیان کرد به پسه پس وشیان

نم عیباره کورته نهوانی هم ژانده وه ..

دیسان بانگی مسولمانان بیان کرده وه بۆ جارتگی تره پرسیاران لی کردن هه لو تستیان دهر باره ی مه سیح) .

پاشان ریک کموتن له سهر نموه ی راستی بلین له وه ی گوی یان لی بوه له پیغه مبه ره که یان ﷺ ، هه تا یه ک موو لی ی لانه ده ن ، ج ده بی بابیی ... !!
دیسان کۆنگره به ستراره سهر له نوی ، نه جاشی له سهره تای قسه دا پرسیاره ی له (جعفر) کرد :

چی ده لیتن دهر باره ی عیسا ... ؟؟

جارتگی تر (جعفر) همروه ک مانگیگی پرشن گدار هه لسا وه ، گووتی :-

[نموه ی ده یلین دهر باره ی ، که بۆ پیغه مبه ره که مان ها تووه ﷺ : عیسا بهنده ی خواو پیغه مبه ره تی ، وه به وشه ی (به) خوا ی گموره عیسیای دروست کرد و ، وه رۆحه کی پی به خشرا له لایمن خودا وه] .

نه جاشی هاواری کردو دانسی به راستی به که ی هیتان و ، نموه ی نمو گووتی ، مه سیحیش نموه ی گو تووه له سهره خۆی به لام ریزه کانی قهشه کان نارازیان دهر کموت

نه جاشی وه کو بروادارتگی رۆنا کبیر له قسه کانی بهرده وام بوو بهرام بهر مسولمانان : [برۆن ، نیوه نه مینن له خاکی نیمه ، هر که سیک قسه تان پی بلی و نازارتان بدات ، نموو له سهره تی تۆله تان بدات به وه ی کردو و یه تی] .

باشان پرووی کرده نوتنوره کانی قوپره یش وپه نجهی لی بلند کردن و گووتی :-
(والله ، خوی گهوره داوای بمرتیلی له من نه کرد شو کاتهی مولکی داموه ، تاکو
بمرتیل لهم رینگایه بیری) !!

نوتنهرانی قوپره یش بسمه شوری پروویان له مه ککه کرده وه گهر انموه
مسولمانان مانموه به سمرؤ کایه تی (جعفر) به ژبانیکی خوش ، همروه ک خزیبان
گووته نی :-

(باشترین شوین ... له گهل باشترین دراوسی) تاکو خوی گهوره رینگای پی دان به
گهر انموه یان بۆ لای پیغه مبه ره که یان ویرایان و وولاتیان

پیغه مبه ری خوا و مسولمانان ﷺ دلخوش بیون به نازاد کردنی (خه بیهر)
لهوکا تمدا جعفر کوری ابی طالب به دیار کموت و ده گهر اوه له حبه شه همروه ها هاویری
یه کانیچی له گهل دابوون.

دلی پیغه مبه ر ﷺ پرووی له خوشی و به ختمه وری و مزگینی ، نه وه بوو پیغه مبه ر
ﷺ باوشی لی داو ، گووتی :

[نازام به کامیان که یف خوش بم : به نازاد کردنی خه بیهر یان به گهر انموه ی
جه جعفر] !!

پیغه مبه رو صه حابه کان سوار بوون رۆیشان بۆ مه ککه ، لهوکا ته دا قهزای عومره یان
ده کرده وه وه گهر انموه بۆ مه دینه ، به راستی دل و دهر وونی (جعفر) گری گرت
بموه ی گوی پی لی بوو دهر باره ی برا پروا داره کانی که نه وه ی به سهر یان هات له گهل
پیغه مبه ر ﷺ له جهنگی به درو نوحد همروه ها جهنگه کانی تر چاوه کانی پر
بوو له گریان بۆ نموانه ی گیانی خزیبان به خوشی له پیتاوی خواو شه هید بیون دلی
بالی گرت بۆ به شه شت ، بۆ و ده ست هیتسانی هه لیک بۆ نه وه ی شه هید بیت ،
چاوه پروانی نه م ساته پیرۆزه ی ده کرد همروه ها جهنگی (موته) که باسمان کرد
، نالای ده همژاوه و ناماده بوو بۆ رۆیشان و ، ری پیتوان

له م جهنگه دا جه جعفر وای تیدا راده بینی کهوا هه لیکه ژبانیچه تی ، یاخود سهر کموتن
به دی ده هینیت بۆ نایینی خوا ، یاخود بگات به شه هاده تیکی مه زن له رینگای خوا ...
چروه لای پیغه مبه ری خوا ﷺ تکای نه وه بوو ، له م جهنگه دا جینگایه کی هه بیت ،
جه جعفر ده یزانی به تمواوی کهوا نه مه که یف و به زم نیه جهنگیکه له گهل
له شگری نیمبریا نوریه ی به هیزی رۆه ، کهوا خاوه ن چهک و سهر بازی و سامانیکی

وايه ، نه عمره ب و نه مسولمانان نه بیان دیوه ، له گهل نه مه شدا (جعفر) دلی بوی فری بوو ، یه کتیک بوو له سی سر کرده کانی نم چنگه

سویا که بهرې کموت و ، نیمامی جعفریش دهر چوو له گهلیمان ... همتی خوئی بوو (جعفر) ترس بیگری کاتی بینیبای له شکری روم ژماره ی خوئی له دووسد هزار کهس ددها ، به لام به پیچوانمو ههست و نهستیکی بههیزی له دلدا دروست بوو به هوی نمو غیره ته پرواداریه هه بیوو ، قاره مانیکی ودها خوئی ناماده کرد بوو ، که شهر له گهل هاوشانانی خوئی بکات .

کاتیکی زوری تهر د نال له دهستی (زهیدی کوری حاریشه) کموت خواره وو ، (جعفر) به دهستی راستی وهری گرتوه شهر ی پی کرد به هیزو توانایه کی بی راده و ، خوژاگرتیکی بی وینه نموه بوو سمریازکی زور دهوره بیان له (جعفر) دا . جعفر کموت خواره راستی ریزی رومه کان نموانیش وه کولیشاو بوی هاتن ، (جعفر) هاواری کردو دهنگی ددها وو ده یگوت :

ياحبذا الجنة واقترابها
والرؤم روم ، قد دنا عذابها
طیبة ، وباردا شرابها
کافرة بعيدة انسابها
على اذ لاقيتها ضرابها

رومه کان زانیمان له بهر توانای نم پیاوه چوژن شهر کمرتکه ، وه کوله شکریکی هیزر شکر دهوره بیان دا به شیتانه له هه موه لایه کموه ، دهوره یه کی وایان دارتگیای رزگار بونی نموو . به شمشیر له دهستی راستیان دا ، پیش نموه ی نالاکه له دهستی یکموت خواره وه ، به دهستی چهپ وهری گرتوه ، لهو دهستیشیان دا به باسکی نالاکه ی گرتوه

له ساتانهدا وای تماشاه کرد به لیبر سینموه وه ، چوژن دهبی نالای پیغه مبهری خوا ﷺ توژاوی بیی و نموش زیندوو بییت کاتیکی لاشه ی پیروزی له سمر زهوی بوو ، نالاکه له نیوان باسکی چه قیبوو دشه کایموه نموه بوو (عبدالله کوری ره واحه) ریزه کانی دوزمنی بری وهک و بروسک ، نالاکه ی هه لگرت ویلندی کرد بهم جوژه (جعفر) مردنیکی وای دروست کرد ، کموا گموره ترین مردنی به شهر بوو !! بهم جوژه که یشته باره گای خوی خوی ، نوبانگی خو به فیداکردنه کی دهنگی دایموه ، بههوی نمو قاره مانیه ته ی که نواندی له بهره کانی جهنگدا

خوای گهوره دهنگ ویاسی نهم شه‌ره‌ی ده‌دا به پیغه‌مبهر و یه‌ک ده‌یان‌بینی چون همرسی فمرمانده‌که شه‌مید ده‌کرتین و شمشیری خودا درا به (خالیدی کوری و لید) بهم جزره له شکر ی رومه‌کان تفر و تونا بوون ... به‌لام شه‌مید بوونی (جعفر) کاری له پیغه‌مبهر ﷺ کردو مال ناوایی له (جعفر) کردو فرمیسکی خوش‌ه‌یستی بزه‌ل‌رشت ...

یه‌کسمر چووه مائی کوره‌مامی ، بینسی خیزانه‌که‌ی (جعفر) همرسی کوربه شیرینه‌که‌ی عبدالله و محمد و عوف خاوتین ده‌کاتموه و بونیان لی ده‌دا بانگی منداله‌کانی کردو تیرتیر بونی کردن و ماچی کردن و فرمیسکی و ه‌ک کانی له چاو ده‌هاته خواره‌وه ...

پاشان گه‌راوه‌ ناو نه‌صحابه‌کانی و ، نه‌صحابه‌کان ده‌وره‌یان دابوو ، شاعیرانی نیسلام (حسان بن ثابت) و (کعب کوری مالک) تیر و پر شیعری خوش‌ه‌یستیان به‌سمر (جعفر) دا گروت

هه‌زاره‌کان همر هه‌موویان بو‌باوکی هه‌زاران ده‌گریان ، به‌راستی (نیمامی جعفر) باوکی هه‌زاران بوو . ابوهریره (خوا لی ی رازی بیت) ده‌فهرموی: [باشترین که‌س بو هه‌زاران ، جه‌عفری کوری ابی طالب بوو] به‌لی ... سه‌خی ترین که‌س بوو به مال نه‌و کاته‌ی زیندوو بوو ، کاتی مردنیشی نزدیک بووه بو‌شه‌هادت ، له هه‌موو که‌س زیاتر فیداکاری به‌گیانی خوی نواند ... عبدالله ی کوری عومر ده‌ل‌یت :

[نیمه‌له‌گه‌ل جعفر بووین له‌جه‌نگی موته ، به‌دوای دا گه‌راین ، که‌ دوزیمانوه بینیمان نزه‌د و هه‌ندیک برینی پم و شمشیری به‌له‌شه‌وه‌به‌ا . له‌گه‌ل نهم هه‌موو نازاره ، سه‌لماندی که‌ پایوی موجه‌اید و پروادار له‌ مردن ناترسی ، به‌ل‌کوته‌مه‌نای مردن ده‌کات له‌مه‌یدانی شهر به‌ پییچه‌وانه‌ی دوزمنانی خوا که‌ عاشقی ژبانن و له‌بهر مردن هه‌لدین

به‌لی ... شمشیر و په‌کانی پرواداران ده‌بوونه پردیک بو‌نوه‌ی پییدا به‌ه‌رنه‌وه بو‌گه‌یشتن به‌ خواو به‌ه‌شته‌که‌ی ، بهم جزره‌ خوای گه‌وره (جعفری) له‌ به‌رزترین شوتین دانا له‌ به‌ه‌شت و مه‌دالیای جه‌نگ له‌ هه‌موو برینه‌کانی له‌شی (جعفر) قایم کرا

نه گهر چه زده که ن کۆتایی به ژياننامه ی نه م هه لۆ سپی به بهه شتی به بینن ، باگوی
 بدهینه پیغه مبهری خوا ﷺ بزانی چ ده فهر مووت ، ده باره ی (جعفر) : [لقد رأيتہ فی
 الجنة ... له جناحان مضر جان بالدماء ، مصبوغ القوادم] .
 واته :- (بینیم نیمامی جه عفر له بهه شت ، خوای گهوره دوو بالی سووری یۆ
 دروست کردبوو ، هه تا پییه کانیسی سوور بیوون) .
 دوا تکامان له خوای گهوره نه وه یه : زانست و نازایه تی وفیداکاری و سه خاوت و
 خۆراگری و دلسوژی و زمان پالۆی و هه ست و سوژی نیمامی جه عفر مان پی
 بیه خشیت ...
 والحمد لله رب العالمین .

۷

عەبدولاي كورې رهواجه

ئەي نەفسم ئەگەر
نەكوژري ئى هەر دەمى

عبدالولی کوری ره واحة

ئەي نە فەسەم ئە گەر نە کوژرئى هەر دە مەرى

كاتىك پيغه مېمەر ﷺ دانىشتبوو بە دزى گاۋرە كانى قورپەيش لە گەل ئەم نيردراوہى كە لە شارى مەدينە هاتبوون لە دەروازەى شارى مەكە ، پەيمانى بەست لە گەل ئەم دوآزە پيشەنگەى ياريدەدەرە كان لە پەيمانى عمقەبەى يەكەم ، عبداللەى كورپى رەواحە يە كيتىك بوو لەم پيشەنگانە ، نيسلامى گەياندە شارى مەدينە ، ئەم پەيمانە بوو ، بە بيتشكەى ئەم كوژەى كەموا تيشكى نايىنى خواى لى هەلات ، كە نيسلام بوو وە ئەم كاتەى پيغه مېمەرى خوا بۆ سالى دووہم پەيمانى دا بە حەفتا و سەى ياريدەدەرى تر لە خەلكى مەدينە لە پەيمانى عمقەبەى دووہم ، (كورپى رەواحەى) بەر بۆر يە كيتىك بوو لەم پيشەنگانە . .

وہ پاش كوژى پيغه مېمەرو ياوەرە كانى بۆ شارى مەدينە وجيگير بوونيان لى ، عبداللەى كورپى رەواحە لە هەموو ياريدەدەرە كان زياتر كارى كرد بۆ سەركەوتنى ئەم نايەم چەسپاندنى كۆلە گە كانى ، عبداللەى كورپى رەواحە لە هەموو خەلكە كە زياتر ناگاي لە فرت و فيلە كانى (عبدالولاي كورپى ابى) بوو ، كەموا پيش هاتنى پيغه مېمەر بۆ مەدينە . مەكە كە بى يە كان دەيانويست بيكەن بە پادشاي شارى مەدينە ، ئەمويش هيشتا تامى ئەم پاروہ چەمورەى لە قورگى مابوو ، بەم جوژە فيلە كانى خوڤى دزى نيسلام بە كار دەهيتنا

ليرەدا عبداللەى كورپى رەواحە بە چاوتكى تيزو روناكبير دە پروانپە فرت و فيلە كانى (كورپى ابى) زۆر بەى پيلانە كانى بى پوو چەل دە كردوہ . . .
 هەروەها (كورپى رەواحە) خوا لى رازى بيت ، خوئندەوار بوو لە سەردەمى خوڤى ، كەموا ئەم كاتە خوئندەوار زۆر كەم بوو شاعير ك بوو ، شيعر لە نيتوان ليتوہ كانيدا وە كو ناو لە كانيدا هەلدە قولاي
 هەر ئەم كاتەى بووە مسولمان ، هۆنراوہ كانى لە خزمەتى نيسلام بە كار دەهيتنا . .
 پيغه مېمەر ﷺ زۆر حەزى لە هۆنراوہ كانى دە كردو هانى دەدا . .

پوژتیک پیغه مبهمر له گه ژ نه صحابه کانی دانیشتیو ، عبداللهی کوری ره واحة ،
 هاته لای پیغه مبهمر لای پرسی ﷺ : [چون شیعر ده لییت ، نه گمر بتموی
 بیلیت] ... ؟؟

عبدالله وه لای دانموه : [ته ماشای بابه ته که ده کهم تنجا ده یلیتیم] ...

تنجا ته ماشای پیغه مبهمری خوی کردو نه م شیعرهی گووت :

یا هاشم الخیر ان الله فضلکم علی البریة فضلا ما له غیر

انی تفرست فیک للخیر اعرفه فراسة خالفتهم فی الذی نظروا

وه نهو کاتهی پیغه مبهمری خوا تموافی مالی خوی ده کرد له قه زای عه مره ، کوری
 ره واحة نه م شیعرانهی به سرود ده گووت :

یارب لولا انت ما اهدینا ولا تصدقنا ولا صلینا

فاتزلن سکینة علینا وثبت الاقدام ان لاهینا

ان الذین قد بغوا علینا اذا اردوا فتنة ابینا

مسولمانان هه موو کات نه م شیعره یان ده گوو تموه ..

نه م شاعیره له خوا ترسه ، خه می خوارد کاتیک نه م نایه ته پیروزه هاته خواره وه
 :[والشعراء یتبعهم الغاؤون] ...

به لایم له پاشان خوئی دلای خوی داوه به م نایه ته : [الا الذین امنوا و عملوا الصالحات
 ، و ذکروا الله کثیرا و انتصروا بعد ما ظلموا ..] کاتیک نیسلام له جهنگه کاندای

بمرگری له خوی ده کرد ، (کوری ره واحة) شمشیره کهی بلند کرد بوو له دیمه نه کانی
 (به درو نوحو خنده دق و حرده بیبوو و خه بیهر) نه م دروشمی به هونراوه ده گوو تموه :

[یانفس الا تقنلی تموتی]

واته : نهی نفس نه گمر نه کورزیی ده مری ..

کاتیک جهنگی (مؤتة) هاته پیشموه ...

عبدالله سی یم نه میر بوو له پاش زهید و جه عفر ...

به لای عبدالله مش وه کوزه یلو جه عفر هه موو هیواو تاواتی نه بوو ، کهوا
 شمشیرتیک یان رمیکسی پی بکوویت و بیگواز تموه بوو جه پانی شهیده
 سمر کهوتوه کان ...

بەم جۆرە ھەروەھ کو گوتمان لەشکر دابەزی بۆ مووتەو ، کاتیەک موسولمانان تەماشای
 پێزەکانی دوژمنیان دەکرد بە دووسەد ھەزار شەڕکەر ، کەوا کۆتایی پێزەکانیان
 نەدەھات و نەیان دەتوانی حیسابی ژمارەیان بۆ بکەن ...

تەماشای خۆشیان دەکرد بەم لەشکرە کەمە ، لەناو ئەوان بزر بێوون ، ھەندیکیان
 بە یەکتریان دەگوت : [بۆ پێغەمبەری خوا پەوانە بکەین ، خەبەری بەدەینی بە زۆری
 دوژمنەکانمان ، یان فەرمانمان پێ بکات بە پەلامار دانیان و ئێمەش گوی پرایەلی
 بکەین] .

لەم کاتاندا (کۆپی رەواحە) ھەلساوە لە ناویان ، وەکو پۆژ بە سەر تاریکیدا ،
 پێی گوتن : [ئەم خەلکینە .. ئێمە سوێند بەخوا ، شەڕ ناکەین لەگەڵ دوژمنانمان بە
 ژمارە ، وەنە بەھێزو ، وە نە بە زۆری ... شەڕیان لە گەڵ ناکەین تەنھا بەم نایینە
 نەبیئت ، کەوا خوا پێزی لی ناوین پێی .. بۆیان دەرچن ... لەم دوو سەرکوتنە زیاتر
 نیە ... سەرکوتن یان شەھیدی] ... بەم جۆرە موسولمانە کەم ژمارەکان و نییمان
 بەرزەکان پێکەوھ گوتیان وھاواریان کردن [سوێند بەخوا بەراستی ، کۆپی
 رەواحە راستی گوت] .

لەشکری نیسلام گەیشتە مەبەستی خۆی و بەرەنگاری دوو سەد ھەزار کەس بۆرە لە
 پۆمەکان کەوا شەڕیکی مەترسی دارو ترستەریان دەکرد

یەکەم ئەمیر زەید شەھید بوو دوو ئەمیر نالاکەمی بەرز کردوھ (جعفر) یش
 شەھید بوو ، ئنجا عبدالله نالاکەمی لە دەست جەعفەر وەرگرت و کەوتنە ناو دوژمن
 چۆن لە ژێر دەریا بزر بیئت ... کاتیەک کۆپی رەواحە وەکو سەریازێک شەڕی دەکرد ،
 دەھات و دەچوو بەبێ دوو دلی و گرنگی دان .

بەلام ئیستاکە بوو ئەمیری لە شکری نیسلام و لێپرساوە لە ژانیان ، ئەوھ بوو
 یەکەم جار تۆزێک سام گرتی بەرامبەر ئەم ھێزە گەورەیی دوژمن ، بەلام لە کاتیەکدا
 وورەیی ھاتوھ پرووی لەم ھێزە ترسناکە کردوھ ھاواری کرد :

اقسمت يا نفس لتنزلنه	مالي اراك تکرهين الجنة ؟!
يا نفس الا تقتلي تموتي	هذا حمام الموت قد صلبت
وما تممت فقد اعطيت	ان تفعلني فعلهما هديت

واتە زوو بگە بەم دوو شەھیدی لە پێشەتۆ شەھید بون کەوا زەینو جەعفەر بون
 بەم جۆرە وەکولافا و پرووی لە پۆمەکان کردو ، ئەگەر ئەو نەجەلەیی بۆی نوسرا بوو لە

بهر نمو نمبووا به ، رۆمه کانی به شمشیره کهی قه لاجۆده کرد ، بنه لایم کاتی کۆچکردنی بوو ، بهههشت وه کوزه ننگ لئی داو پێگای خوای گرت و شههید بوو .
 که یشت به هاوه له بهریزه کانی و گه یشت به هیواو ناواتی خۆی ...
 به لئی لهو کاتانه دا پیغه مبههر ﷺ له نا کاو قسه کانی خۆی بری و چاوه کنانهی هاویشته سهریهک و له مانگه دهسکرده کانی خوادا له سهر شاشه ی ته له فزیون بینسی و فهرمووی : [زه بیدی کورپی حاریژه نالا کهی هه لگرت ، شهری کرد تا کو شههید بوو .
 پاشان (جعفر) شهری پێکردو ، تا کو شههید بوو ..
 [تۆزیک بی دهنگ بوو ، پاشان دووباره گووتی :- عبداللهی کورپی په واحه نالا کهی هه لگرت و شهری کرد تا کو شههید بوو ...] پاشان که میتک بی دهنگ بوو ، رووی گهش بۆوه و که یف خۆش بوو ، پاشان گووتی : [بلند کرانه وه بۆ بهههشت و منیشتر ده یانگه می ...]

زەيدى كۆرى ھاريتە

خۆشەويستى پىغەمبەر ﷺ

زهیدی کوری حاریشه

خۆشهویستی پیغه مبهەر

پیغه مبهیری خوا ﷺ وهستا بوو خوا حافیزی له لهشکری نیسلام دهکرد ، کنهوا دهویشتن بزگه یشتن به سوپای (رۆم) له جهنگی موئته ، ههروهها ناوی سێ نه میرهکانی لهشکره کهی ناشکرا کرد ، فهرمووی :

[زهیدی کوری حاریشه نه میرتان دهبی ، نه گهر زهید لی درا ، جه عفری کوری ابی طالب نه میرتان دهبی ، نه گهر جه عفریش لی درا - عمیدولای کوری رهواحه نه میرتان دهبی] نایا دهبی نه م زهیدی کوری حاریشه یه کی بیت ... !

کی به نهوهی ، ته نهها نهو نازناوی (خۆشهویست) خۆشهویستی پیغه مبهیری خرای هه لگرت به لام شیتوه روخساری ههروه کی میتزوو نووسانی نیسلام ده گپرتوه :

(پیاویکی کورته بالایی ، ره شه سمیری ، لووت پانی نه فنهس)

به لام باسکردنی نه م پیاوه زۆر سهیرو مهزته !!!

حاریشه باوکی (زهید) بارو پیوستیهکانی ناماده دهکرد بو (سعدی). خیزانی ، کهوا دهیوست زیاره تی مالی باوکی بکات له (نهوهی معن)

چوهه دهروهه بو مال ناوایی کردن له خیزانه کهی ، کهوا باوهشی کردبووه له منداله بچوکه کهی (زهیدی کوری حاریشه) ، ههر کاتیک کاروانه که دهیوست مال ناواییان لی بکات کهوا خیزانه کهی له گه لیان بوو نهویش بگه پیتمهوه بو مال مهوه ، سهه کارو کاسی ، به لام سوۆزی باوکاتی وای دهکرد ماوه که به پی له گه لیان پروات

به لام کاروانه که رویشتنی خۆی وهرگرت ، وا دوور ده کهوتمهوه ، ئیستا کهش حاریشه خوا حافیزی له منداله کهو خیزانه کهی دهکات و ، نهویش ده گه پیتمهوه به لی به م جۆره حاریشه خوا حافیزی لی کردن و فرمیتسکیش له چاوه کانی گیرنده بوو ، ماوه یه کی زۆر له شوینی خۆی راوهستا ، ههر له دوورهه ته ماشای کاروانه کهی دهکرد ، تاکو له پیتش چاوی وون بوون ، وای ههست دهکرد دلی له شوینی خۆی ته ماوه ، ده تگوت له گه ل کاروانه که رویشتوه !! (سعدی) خیزانی حاریشه ، نهوه ندهی چهزی کرد ماوه له ناو نه تهوه کهی ... رۆژتیک له رۆژان له ناکاوا به سهه ناوچه که یان دا

درا ، واته ناوچه‌ی نموه‌ی (معن) به‌هوی یه‌کیتک له هۆزه هێرش به‌ره‌کان که دوژمن
داریان هه‌ببو له‌گه‌لیان و ، غاره‌یان له‌سه‌ر کردن ، به‌م جۆزه شکستیان هێنا به‌ نموه‌ی
(معن) ، له‌و دیلانه‌ی که‌وا دیلیان کردبوون نه‌م می‌رد مندا له‌یان له‌گه‌ل بوو که‌وا
(زه‌یدی کوری حاریشه) بوو ...

دایکی (زه‌ید) به‌ تمنها گه‌راوه‌ بۆلای می‌رده‌که‌ی ...

هێشتان (حاریشه) ده‌نگ و باسی نه‌م به‌سه‌رها ته‌ی نه‌زاینبوو هه‌تا وای لی‌هات
له‌سه‌ر چۆک که‌موت ، گۆیاله‌که‌ی له‌سه‌ر شانی داده‌ناو ، ده‌سوپایه‌وه له‌ چۆل و
ویابانه‌کان ، له‌ هۆزه‌کان و کاروانه‌کانی ده‌پرسی ده‌رباره‌ی خوشمویستی دل‌ی (زه‌ید)
، به‌م جۆزه دل‌ی خۆی ده‌دایه‌وه‌ حوشره‌که‌ی به‌پیشه‌ خۆی ده‌داو نه‌م هۆنراوه‌ی ده‌گوت:

بکیت علی زید ولم ادر ما فعل احی فیرجی؟ ام اتی دونه الاجل

فوالله ما ادري ، وانني لسائل اغالک بعدي السهل ؟ ام غالک الجبل

به‌ کۆیله‌کردن له‌م سه‌رده‌مه‌دا ، خۆی چه‌سپاند بوو به‌سه‌ر نه‌م کۆمه‌ل‌گایانه‌وه‌کو
پێیوستیه‌ک ... له‌ (نه‌ئینا)ش نه‌م پێشه‌یه‌ بلاویبوو بۆوه ، له‌ کاتێک له‌و په‌ری نازادی
وه‌مروه‌ها له‌ (پۆما)ش نه‌م پێشه‌یه‌ بلاویبوو بۆوه وه‌ له‌سه‌رده‌مه‌ دێرینه‌کان
به‌تمواری په‌ره‌ی سه‌ندبوو ، هه‌روه‌ها له‌ دورگه‌ی سه‌ره‌بیش کاتێک هۆزی
(المغیره) سه‌رکه‌وتنیان به‌ده‌ست هێنا به‌سه‌ر نموه‌ی (معن) دیله‌کانیان له‌گه‌ل
خۆیان هێنا بۆبازاری (عکاظ) که‌وا کاتی به‌ستانی هاتبوو ، دیله‌کانیان فرۆشته‌وه
..... نه‌م می‌رد مندا له‌ واته (زه‌ید) که‌وته‌ به‌ر ده‌ستی (حکیم کوری حزام) کۆری
ویاشان به‌ دیاری دایه (خدیجه) ی پلکی

ئه‌و کاته (خدیجه) ببووه‌ خێزانی محمد کوری عبدالله ﷺ ، که‌وا هێشتان نیگای
بۆ نه‌هاتبوو ، به‌لام له‌گه‌ل نه‌مه‌شدا هه‌موو سیفاتێکی به‌رزی هه‌ل‌گرته‌بوو ، بۆ نه‌وه‌ی
به‌یانی شایانی پێغه‌مبه‌رايه‌تی بیته‌

(خدیجه)ش به‌ده‌وری خزمه‌تکاری (زید) کردیه‌ دیاری بۆهاوسه‌ره‌که‌ی
(پێغه‌مبه‌ری خوا) ﷺ ، ئه‌میش به‌ که‌یف خۆشی وه‌ریگرت و هه‌ر له‌م کاته‌دا نازادی
کرد ، هه‌موو به‌زه‌یی و چاو دێرینه‌کی دله‌ گه‌وره‌ ده‌روون پاکه‌که‌ی مه‌ره‌خه‌ست کرد بۆ
(زه‌ید) ...

له یه کتیک له موسیمه کانی حهج ، یه کتیک له خه لکی (حاریشه) ده گا به زهید له مه ککه ، پهرۆشی دایک ویاوکی بۆ زهید ده گپرتیموه ، زهیدیش سلاو و خوشمویستی خۆی رهوانه کرد بهم پیاوه بۆ دایک باوکی ، به حاجیه کانی میلله ته که ی خۆی گووت :
[به باوکم بلی من لیتره دا له گه ل بهرێزترین و باشترین باوکم]

هیتستان باوکی زهید به جیگیر بوونی کورپه که ی تازه زانیبوو ، یه کسه ره گه ل برایه که ی ملی رینگایان گرت ، له مه ککه مانه وه پرسپاری (محمد الامین) یان کرد :
کاتیک دۆزبانوه و پی گه یشتن ، پیتیان گووت :

[ئه ی کورپ عبدالمطلب] نه ی کورپ گموره ی میلله ته که ی نیه خواهن حهره من ، دهستی لی قهوماوان ده گرن و ، نانی دیل دهن ، هاتینه لات بۆ مندا له که مان منعمان له سه ره بکو له کرینه وه ی له گه لمان چاک به]

پیتغه مبهری خوا ﷺ دهیزانی زهید به وه ی بهنده ، له هه مان کاتیشدا ریزی باوکی ده گرت بۆ زهید لیتره دا به حاریشه ی گووت : [بانگی زهید بکن ، سه ره یسکی بکن ، نه گه ره نیوه ی هه لپژارد بۆ نیوه بیت به بی پاروه فدیه ، نه گه ره منیشی هه لپژارد سویتن به خوا یه کتیک من هه لپژیری پی ی ناویت من بلیم نهم دهریت یان نا]
!!..

پرووی حاریشه بهم ووته شیرینانه ی پیتغه مبهری ﷺ گهش بۆوه هه رگیز چاوه روانی نهم لی بوورده نه ی پیتغه مبهری نه ده کرد ، حاریشه پی ی گووت : [بهراستی چاکه ت له گه ل کردین ، له چاکهش زیاتر]

پاشان پیتغه مبهری ﷺ بهدوای زهیدی دا نارد ، کاتیک هات پی ی گووت :
[نایا نهوانه ده ناسی] ؟؟

زهید گووت : به لی ، نه وه باوکه و نه وه مامه
پیتغه مبهری ﷺ نهم قسانه ی به حاریشه ی گووت بۆ زهیدی گپرتیموه
ننجا لیتره دا زهید به پیتغه مبهری گووت :

[من ناتواتم کس له سه ره ته هه لپژیرم ، ته باوک و مامی ... !!] .

چاوه کانی پیتغه مبهری خوا ﷺ پر بو له فرمیسکی خوشمویستی و سپاسمه ندی ، پاشان دهستی زهیدی گرت و بردی بۆ حهوشی که عبه و ، کموا قوربه یش له وه ی کۆبوونه وه ، پیتغه مبهری ﷺ بانگی کرد .

[شاهیدی بدهن زهید کورپی منه ، میراتم ده گری و میراتی ده گرم] ... !!

حاریشه له خوشیان بالی گرت کوره کهی نیستا ته‌نما نازاد نیه ... به‌لکو کورپی پیاویکه کورپه‌یش پی ده‌لین (راستگزی نه‌مین) نه‌وی هاشم ، جیگای ریزی هه‌موو مه‌که‌که‌یه‌کانه ...

باوک و مامه‌که گمرا‌نمهو بو‌تاو میلله‌ته‌که‌یان ، پاش نه‌وی دلیسا بوون له کوره‌که‌یان و له‌لای گموره‌ی مه‌که‌که‌ی بیان هیشته ، به‌نه‌مین و به‌خوشی ، کاتیک باوکی نه‌یده‌زانی کوره‌که‌یان: ده‌شت قووتی داوه ، یان چیا قووتی داوه . پیتغه‌مبهر زه‌یدی کرد به‌ کورپی خوی وای لی هات له مه‌که‌که‌ نه‌یان ده‌ناسیوه ته‌نما به‌ ناوی زه‌یدی کورپی محمد نه‌بیت

وه‌له‌ روژتیک‌ی روون و پرشنگ‌دار ، نیگا موحه‌مهدی بانگ کرد :

[اقرا باسم ربك الذي خلق ، خلق الانسان من علق ، اقرا ، وربك الاكرم ، الذي علم بالقلم ، علم الانسان ما لم يعلم]

پاشان چهند نیگایه‌کی تری به‌دوادا هات ، به‌م وووشه پیرۆزانه :

[يا ايها المدثر ، قم فأنذر ، وربك فكبر]

هه‌ر که پیتغه‌مبهری خوا ﷺ په‌یامی پیتغه‌مبهرایه‌تی هه‌لگرت ، زه‌ید بووه دووهم مسولمان ، به‌لکو ده‌لین یه‌که‌م مسولمان بوو !!

پیتغه‌مبهری خوا ﷺ زه‌یدی زۆر زۆر خوش ده‌ویست ، که‌وا نه‌م خوش‌ویسته‌ش شایانی زه‌ید بووه ... وه‌فایه‌کی ناوه‌های بز هه‌بوو ، چه‌شنی نه‌بوو ، وه‌پاکی ده‌روون و ویزدان و زمان و ده‌ستی‌شی له‌گه‌لیدا

هه‌موو نه‌م سیفات به‌مرزانه زه‌یدی کورپی حاریشه‌ی له‌پیش چاوی پیتغه‌مبهری خوا ﷺ جوان کرد بوو ، بیوه (زه‌یدی خوش‌ویست) ، هه‌روه‌ک پیتغه‌مبهر ﷺ نه‌م نازناوه‌ی لی نابوو ...

دایکی مسولمانان عاتیشه (خوا لی‌ی رازی بیت) ده‌فهرموویت ::

[پیتغه‌مبهری خوا ﷺ هه‌ر له‌ شکر‌تیک‌ی ره‌وانه‌ به‌کردایه‌ زه‌یدی کورپی حاریشه‌ی له‌ناویا‌یه ، ته‌نما نه‌وی ده‌کرد به‌ نه‌میر له‌سریان ، نه‌گه‌ر له‌پاش پیتغه‌مبهریش ببایه ده‌یکرد به‌ خه‌لیفه] ...

شوین و جیگای زه‌ید له‌لای پیتغه‌مبهری خوا گه‌یسته نه‌م پلمو پایه‌یه

نه‌م زه‌یده کاتی خوی چ بوو نیستا و ا به‌رز بووه ؟

همروه کوگوتمان ... نهم متداله کرابه غنیممو ، پاشان فرۆشرا ، پاشان پیغه مبهیری خوا ﷺ نازادی کرد پیاوتکی کورته بالا ، رهش نهمسمر ، لووت پانی نهغه سن ، دلی نموندهی لهشی بوو ، بهجۆرتک شوینی خۆی لهناو دلی همموو موسلمانان کرد بۆوه

همروهها شوینی خۆی له نیسلام و له دلی پیغه مبهیری خوا ﷺ کردبۆوه و بهمرزترین پلهو بلندترین جیگای وهرگرت ، نه به پنه ماله ونه به رووخسار بهلی بهم چۆره نیسلام نموانهی کرد به باشترین موسلمان و پیشموا راستی فهرمووه خوا گهوره که ده فهرمویت : [ان اکرمک عند الله اتقاکم] ...

بهلام پاش نموهی خوای گهوره فهرمانی دا کهس نابیتته کوری کهس ، نموهبوو ناوی (زهیدی کوری موحه محمد) گهراوه بۆ ناوی یه کهم جاری (زهیدی کوری حاریشه) .. نهم فهرمانهش بهم نایه ته پیرۆزه بوو :: [ما کان محمد ابا احد من رجالکم ، ولکن رسول الله ، و خاتم النبیین]

تیستاش ... ده بینن نمو هیزه موسولمانهی کهوا ده رجوو بۆ جهنگی (جموح) :: نه میره کهی (زهیدی کوری حاریشه) بوو ... همروهها نمو هیزانهی ده رجوون بۆ جهنگه کانی (الطرف) و (العیص) و (حسمی) و جهنگه کانی تر .. همموو نه میره کانی نهم جهنگانه (زهیدی کوری حاریشه) بوو .. هه تاکو جهنگی (موئته) هات

رۆمه کان له گهله نیمه ریاتۆزه پیر بووه که یان ، دهستیان کرد بهموهی سنوورتک بۆ نیسلام دابنن و ترسیکیان لی نیشت به لکو پاشان وایان ته ماشاکرد مه ترسنن نیسلام له سهر نموان ، رپوو له خودی نموانیش دهکات به تاییه تی له وولاتی شام که بیوووه مرسته عمه ره یه ک بۆ نموان و کهوتبووه سهر سنووری نهم ناینه نۆی یه . بهم چۆره سهنگه ره کانیان هیتا بۆ سنووری وولاتی شام و دوورگهی عهره بی بۆ دهستپیکردنی سهره تای پهلاماردان .

پیغه مبهیری خوا ﷺ به نامانجی رۆمه کانی زانی کهوا ده یانویست دهست پیشخهری بکهن بۆ سهر نیسلام ، بریاری دا به رهنگاریان بیتتموهو ، قهناعه تیان پی بهیتی له سهر نموهی نیسلام نهخشه ی بهرگری کردنی هیهه .

بهم جزیره له جه مادى يه كه مى سالى هه شته مى كۆچى سوپاي نيسلام دهر چوو بۆ خاكي (البلقاء) له شام ، هه تا كرده ستيان بگاته سوپاي هيرقل له رۆمه كان و نهو هۆزه موسته عره بانهى كه وتبوو ته سهر سنوور ...

سوپاي رۆم گه يشته شوئتيك پى تى ده لىن (مشارف) ، ههروهها سوپاي نيسلام له شوئتيكيان خست كه پىيان ده گووت (مۆته) ، ههروهها ناوى جهنگه كه شيان هه مر بهم ناوهنا

پيغه مبهري خوا ﷺ گرنگى نه م هير شهو مه ترسى له سهر نيسلام ده زانى ، له بهر نهو سى نه صحابهى له خوا ترسى پىاوى رۆژو شهوانى بۆ هه لىژاردن ... سى كه س لهوانهى خۆيان فرۆشتبوو بۆ خودا هيج مه بهست و نياز تكيان نه بوو ته نها شه هيد بوونه كى سهر بهر زانه نه بيت ، كهوا په زامه ندى خواى گهورهى له ناو بيت و پرووى پيرۆزى خواى پى بىينن

نه م سى كه سهى كهوا سهر كردايه تى له شكريان ده كرد نه مانه بوون: * زه يدى كورپى حاريشه ... * جه عفرى كورپى ابى طالب * عبىدولاي كورپى په واحة ... (خوا لىيان رازى بيت) ...

بهم جزيره بىنيمان چۆن پيغه مبهري خوا ﷺ كاتيك وهستا بوو ، خوا حافىزى له سوپاكهى ده كردو ده يفهرموو: [زه يدى كورپى حاريشه سهر كردايه تيان ده كات ، نه گهر زه يد لىدرا ، جه عفرى كورپى ابى طالب سهر كردايه تيان بكات ، نه گهر جه عفرى لى درا ، عبىدولاي كورپى په واحة سهر كردايه تيان ده كات] .

له گهل نهو هى (جه عفرى كورپى ابى طالب) نزىكترىن كس له بهر دلى پيغه مبهري خوا ﷺ و كورپى مامى بوو ... هه رچهند زۆر به غيرهت و نازا بوو ، له بنه ماله يه كى پيرۆز بوو ، نهو بوو پيغه مبهري ﷺ زه يدى له سهر كرده نه ميرو ، نهوى كرد به سهر كردهى دووهم ...

بهم جزيره نيسلام هات ، هه موو داب و نه ريئىكى خزم خزمينه و دوورى و نزىكى لا برد ، به لكو له جىگاي نهو چهند په يوه ندى يه كى نوئى داد په وهرانهى دانا له سهر بنچينهى مرۆفايه تى په سهن ...!! ده تگوت پيغه مبهري خوا ﷺ نه پىنى يه كانى نه م شه ره ده خوئنيته مو له پيش چاويه تى ده زانى سه ره نجام چۆن ده بيت ...!!؟ بهم جزيرهى نهو فه رموى: : يه ك له وواى يه ك لى دران و شه هيد بوون (زه يد) ننجا (جعفر) ننجا (عبدالله)

مسئولانان چاوه پروانی نموده‌یان نموده‌کرد کموا نموهه موسو سمریازه‌ی له شکرکی رۆمیان
بۆبیتته مه‌یدان کموا ژماره‌یان خۆی له دووسهد هزار شهرکمر ده‌دا ...

به‌لام که‌ی جه‌نگی نیمان حیسابی بۆرۆزی دوژمن کردیه ...

لێره‌دا لی‌یان چۆرته‌ پیشمویه و گۆی‌یان به‌مه‌ نه‌دا ... له‌ پیشمویه‌یان سمرۆکیان
(زه‌ید) نالای پیغمبهری خوای ﷺ هه‌لگر تبوو ... کموا پیشیان یه‌ک پارچه‌ رم
وتیرو شمشیر بوو .. له‌بهر نمویه (زه‌ید) نموده‌ به‌دوای شه‌هید بوون ده‌گمرا کموا
په‌میانیککی بازگانی بوو خۆی و مانی فرۆشتبوو به‌ خوای گموره‌ به‌رامبهر به‌
به‌هه‌شته‌که‌ی .. زه‌ید گۆی به‌ژماره‌ و مانه‌وویونی به‌لقاء نه‌دا ، به‌لگر چاوه‌ریکی
ده‌کرد چۆن نموان بکات به‌ پردو به‌سمریان دا به‌په‌رتتموه‌ بۆ به‌هه‌شت و بگات به‌م
خۆشی یه‌ ، به‌لکو نه‌م رۆژه‌ی به‌ رۆژی زه‌ماوه‌ندی ده‌زانسی ... به‌م جۆره‌ زه‌ید له‌
دوژمنی ده‌داو شهری ده‌کرد ، به‌سمر که‌لاکی دوژمنانی نیسلاام په‌ریموه‌و ده‌رگاکانی
به‌هه‌شتی لی‌ کراوه‌ که‌یشت به‌ به‌هه‌شتی هه‌تاهه‌تایی ، به‌هه‌شته‌کانی فیرده‌وس ، بووه
مینوانی خوای گموره‌ .

به‌م جۆره‌ زه‌ید ده‌ست له‌ ملاتی چاره‌نووسی خۆی کرد ... هه‌روه‌ها رۆحه‌ پاکه‌که‌ی به‌ری
که‌وت بۆ به‌هه‌شت به‌تموای په‌ریوه ، لاشه‌ پیروژه‌که‌ی به‌ حه‌ریری نه‌رم هه‌لنه‌گه‌را ،
به‌لگر خۆینه‌ پاکه‌ رۆیشتوو که‌ی تیکه‌ل به‌ خۆل بوو له‌ پیناوی خوای گموره‌ ...

به‌لی له‌وکاته‌ی لاشه‌ پیروژه‌که‌ی که‌وتبووه‌ سمر زه‌وی ، نه‌مجاره‌یان جه‌عفسر
وه‌کو تیری ناو کموانه‌ که‌یشته‌ سمری و نالای هه‌لگر تموه‌ و بلندی کرده‌وه ، پیش نمویه‌ی
تۆزو غوباری بکه‌وتته‌ سمر ... به‌راستی زه‌یدی کۆری حاریشه‌ به‌ وه‌فا و راستگۆی
موچاهید بوو ، بۆخوای گموره‌ ژیاو ، خۆی فرۆشته‌ خوا ...
سلاوی خوا له‌ گیانی پاکي زه‌یدو جه‌عفسرۆ غه‌بدولا بیت .

۹

زەیدی کۆری خەتاب

هەنۆی رۆژی یەمامە

زهیدی کوری خه طالب هه لۆی پۆژی یه مامه

پۆژیک پیغه مبهری خوا ﷺ دانیشتبوو ، کۆمه لێک نه صحابهی به پێزی له دهوره بوو و قسهی بۆ ده کردن ، تۆژیک داماو ئنجا رووی لهوانهی دهووبهری کردو فهرموی: [ان فيکم لرجلا ضرسه فی الفار اعظم من جبل احد]

[پیاویک له ناو ئیوه دا ههیه ددانی که لبهی له ناو ئاگرادا له جیای ئوحد گهوره تهره] ، هه مو نمو که سانهی که له گه ل ئهم کۆپه ی پیغه مبهر دابوون ﷺ ترس و گومانیا ن له خۆده کرد ، هه ر یه کتیک له مانه له وه ده ترسا ئهم چاره رهشی یه نمو بگرته وه ... به لام هه مو ئه وانهی له م کۆپه به شدار بوون و روویان تیکرا ، ناخیریا ن خیر بوو ، به لکو خوای گهوره به شه هیدی هه لیبژاردن ، هه یجیا ن به زیندوویی نه مانه وه ته نها (ابو هریره) و (ره جال کوری عنفوه) نه بیته ...

(ابو هریره) خوا لی ی رازی بیته خه و خۆراکی نه بوو له ترسی ئه وه ی ئه وه کونه م نیگایه ی پیغه مبهر ﷺ نمو بگرته وه ، هه یج حه سانه وه ی نه بوو ، تا کو خوای گهوره به توانای خۆی ئهم نه پنی یه ی ئاشکرا کرد له سهر خاوه ن به دبه ختیک ، (ره جال) هه لگه ر او ه له نیسلام و خۆی گه یانده (موسه یله مه) ی درۆزن ، نیگا که هاته جی .

لیته دا (ره جاله کوری عنفوه) نمو پیاوه ی پیغه مبهر ﷺ ناوی هینا به به دبه خت و چاره رهش ، ئهم پیاوه پۆژیک هاته لای پیغه مبهر ﷺ به لێن و په یمانی له گه لئی به ست مسولمان بوو ، فیره نیسلامیا ن کردو گه ر او ه بۆ ناو میلله ته که ی ، نه گه ر او ه بۆ شاری مه دینه ته نها پاش کۆچی دوایی پیغه مبهر نه بیته ، کهوا له پاشان مسولمانان (ابو بکر ی صدیق) یان هه لیبژارد به خه لیفه ... ده نگ و یاس گه یشته نیمام (ابو بکر) که خه لکی (یه مامه) له دهووری (موسه یله مه) کۆبوو نه وه ، له نیسلام هه لگه ر اینه وه (ره جال) وای پێشیا ر کرد به نیمام (ابو بکر) بینیری بۆ لایان بۆ ئه وه ی بیانگێر ته وه سه ر نیسلام ، خه لیفه ش رێگای پێدا .. (ره جال) رووی کرده خه لکی یه مامه به لام کاتیک بینی ژماره یان نیجگار زۆره ، وا گومانی بهرد ئه وان سه ر کهوتوون ، له گه ل دهروونی نا پاک ی خۆی دوو ، کهوا شو ئتیک له دهوله تی (کذاب) بۆ خۆی بگری ، چونکه وا گومانی ده بهرد له م پۆژانه پی یه ده گات ، وازی له

نیسلام هیتنا ، پالی دایه ریزه کانی (مسيلمه) و به لیتنی پیدان!! مه ترسی (رجال)
له سمر نیسلام گموره تر بوو له مه ترسی (مسيلمه) ...

له بمر نموی ، موسلمان بوونه که ی بۆ مه بهستی خۆی به کارهیتنا ، ماوه یه که ژیا له
معدینه له رۆژگاری ژبانی پیغه مبردا ﷺ ، زۆر له نایه ته کانی قورئانی پیروزی
له بمر کرد ، کرا به نوئمیری ابوبکری خلیفه ی موسلمانان نهم شته ی بۆ خۆی
به کارهیتنا ، به به کارهیتناتیکی بۆ گهن بۆ یارمه تی دانی (مسيلمه) و ، به راست دانانی
پیغه مبرایه تیه درۆزه که ی

له ناو خه لک بلاویوه ده یانگوت ، (رجال) گوی ی له پیغه مبری خوا ﷺ بووه :
(کهوا مسيلمه ی کور ی حبیب به شداره له پیغه مبرایه تی) ... ما دام پیغه مبر ﷺ
مرد ، باشترین کهس بۆ هه لگرتنی نالاو نیگا که ی له پاشه خۆی ، موسه یله مه یه
!!! شوئنه که توانی (مسيلمه) به را ده به دهر له زیاد بسون دابسون ، به هۆی
درۆیه کانی (رجال) ... به هۆی به کارهیتنانه فیتلاویه که ی په یوه ندی پیتشوی به نیسلام
و پیغه مبر ، ده نگویاسی (رجال) که ی شته مه دینه ، موسلمانان له توره ییان گریان
گرت له بمر نمو هه لگه راوه مه ترسی داری که خه لک تووشی گومرایی به کی زۆر
ده کات ، که بووه هۆی هه لگه یساندنن کۆمه له شه پرتک ، موسولمانه کانی ناچار کرد
بی کهن (زهیدی کور ی خه طاب) له هه موو موسولمانان زیاتر رقه وقینسی
هه لسا بوو ، به په رۆش بوو بگات به (رجال) تاسمیری به پرتنی ههروه ک میژووی
زیرینی نیسلام له په رتوو که کانی سیره دا ناوی نهم باوه راوه به پرتزه مان به یاد
ده هیتنیموه

به لئی زهیدی کور ی خه طاب ...؟؟؟

بی گومان ده بی ئیوه ناسیبتان

زه پید برای (عمری کور ی خه طاب) ه خوا لییان رازی بیت ...

به لئی برای گموره یه تی

پیش نمو له دایک بووه و له نمو گموره تر بوو ...

پیش نمو بوو به نیسلام و ههروه ک پیش نمو که ی شته پله ی شهیدی له پیناوی
خوا ی گموره

(زهید) پال هواناتیکی مه ردو کارامو ، کاره کانی به نه پیتی بوو ، نهم بی ده نگه شسی

کا کله ی نازایه تیه که ی بوو

همروه‌ها پروای به‌خواو به پیغهمبهره به نایینه‌کمی بروایی به‌کی پتمو بوو ، له‌هیچ پرووداو و غمزایه‌ک له پیغهمبهری خوا ﴿﴾ به‌دوا نه‌کمو توه ...

له‌همه‌مرو دیمانه‌کانیش نه‌ونده‌ی به‌دوای شه‌هیدی گمراه ، له‌دوای سمرکوتین نه‌گمراهه پوژی نوحد کاتیک جه‌نگ له‌نیتوان کافره قوپه‌یشیه‌کان و برواداران گمرم بوو ، زه‌یدی کوری خه‌طاب شیر ناسا ده‌بیری و ده‌یکوشت ...

(عمری کوری خه‌طاب) دیتی زه‌یدی برای زری‌یه‌کمی کموت ، کموته مه‌ترسی کوشتنی به‌ده‌ست دوژمنه‌کانی ، (عمر) هاواری کردو فمرموی :: [زه‌ید زری‌یه‌کمی من بگره ، شمیری بی‌تکه] ...
زه‌ید وه‌لامی دایه‌وه‌گوئی :

من شه‌هیدیم ده‌وی ، همروه‌کو خوت ده‌تموی نه‌ی عوممر ...

به‌م جزره زه‌ید به قاره‌مانیه‌کی بی‌نمدازه شمیری کرد ، به‌بی زری ..

گووتان : زه‌ید خوا لی‌ی رازی بیت ، گری گرتسو بو‌نموی زوو بگات به (رجال) وه ته‌منای نموی ده‌کرد نه‌و به تمنها خوی بگات به‌م به‌دکاره ، به‌بیرو باومری (زه‌ید) (رجال) تمنها هه‌لگمراهه نمبوو ، به‌لکو دروزن و دوپوو هه‌لیم‌رست بوو چونکه نه‌و که‌سانه‌ی نیسلام به‌کار ده‌هیتن بو‌ناره‌زووی دنیایی له‌لای زه‌ید خراپترین که‌س ...
پک لی بو‌نموی زه‌ید له‌دورویی و درو ، به‌تمواری وه‌ک و عوممیری برای بوو ..

له‌پیتاوی نه‌م ناره‌زووه سووک و که‌مانه‌دا ، (رجال) ده‌ورتکی پیسی دیت ، وای کرد نه‌وانه‌ی ده‌وره‌ی (مسیلمه) یان داهه زیاتر باری گونا هه‌لبگرن ، به‌م جزره به ده‌ستی خوی به‌ره مردن به‌ری‌یان کات و ژماره‌یه‌کی زو‌ریشیان به‌فموتان بدات و له‌ جه‌نگی هه‌لگمراهه‌کان ، یه‌که‌م جار گومرای کردن ...!!

دووم جار به‌فموتان وهیلاکی بردن ...!!

له‌پیتاوی چی ...؟! له‌پیتاوی چه‌ند ناره‌زوویه‌کی بو‌گه‌ن که‌ه ده‌رونی بو‌ی رازندبو‌نموه ، شه‌یتان بو‌ی جوان کردبوو

زه‌ید خوی ناماده کرد بو‌نموی نه‌م ژیا‌نه برواداری به‌ له‌ناو‌چوونی نه‌م فیتنمو نازاوه‌یه‌کو‌تایی پی‌بیتی ، نه‌ک بو‌له‌ناو بردنی که‌سایه‌تی (مسیلمه) به‌لکو بو‌ که‌سانیک له‌و مه‌ترسی دار تر بوون بو‌نیسلام ، نمویش (رجال کوری عونفوه) بوو ...
جه‌نگی یه‌مامه‌ی مه‌ترسی دارو دژوار ده‌ستی پیکرد (خالیدی کوری وه‌لید)

سویای نیسلامی کوکردهوه ، بهسمر شوئنه کان دابهشی کردن ، ناخو دهبی نالای دابیتته دهست کی لهم سوپایه ...!!!

بهلی دایه دهست زهیدی کورپی خه طاب ... شمرتیکی یه کجار گموره ی کرد له گهل نهوهی (حنیفه) ، شمرتیکی دژوارو گمرم جهنگه که له سمره تا دا بهسمر مسولماناندا شکایهوه ، شهیدتیکی زوریان دا ...

زهید بینی ترس رووی له دل و دهر وونی مسولمانان کردوه ، بهسمر بلندایی یهک سمرکهوت ، هاواری برا موجاهیده کانی کرد ::

[ئهی خه لکینه ... ددانتان لی یان چیرکه نهوهو ، له دوژمنه کانتان بدهن به زهیی تان پی یان نیتهوه ، برۆن بۆ پیتسهوه ، سوئند به خوا قسه ناکم هه تا خوا نه یان شکیتیت . یان خوای گموره شهیدم دهکات و قسه به به لگه کام ده کم] ... له شوئینه بلنده که هاته خوارهوه ، ددانی لی چیرکردنهوهو ، ده می بۆ ژوروه بردهوه ، زمانی جولهی نه کرد ... وای دانا بوو چاره نووسی ئەم جهنگه به (رجال) هوه بهستراوه ، ههروهک چۆن تیر له کهوانه که ی دهرده چوو نهوها ریزه کانی دوژمنی ده پیری ، بهدوای (رجال) دا ده گمرا هه تا دلازیمهوه ... بهلام لهشکر له راست و چهپ بۆی دههات !! هه مرکه شالاری جهنگی ده پیری دووباره لی ی بزر دهیوه ، دووباره شالاری دوژمنی بری ، (زید) لی ی نزیک بۆوه شمشیره که ی دهستی بۆ دریز کرد ، بهلام لافواری جهنگه سی یاره (رجال) ی بزر کرد ، زهید بهدوای ده گمرا بۆ نهوهی له دهستی نه چیت ...

له کوتایی دا زهید شمشیره که ی له ملی (رجال) هه لیتناو سمری درۆزن و له خویایی نه گرسیی کهوته سمر زهوی به له ناو چوونی ئەم درۆزنه ، وای کرد ترس پکهوتته دلی دوژمنان و ، یهک له دوای یهک دوژمنان ده کهوته سمر زهوی ، هه تا ئەم ترسه رووی له دهر وونی (مسیلمه) و (محکم کورپی عوفه ییل) کرد ، وهک و چۆن گمرده لوول ناگر به پیتسه خۆی دهه ، ناوهها ترس کهوته سوپاکه ی (مسیلمه) ...

(مسیلمه) به لینی پی دابوون به سمرکهوتنیکی یه کجاره کی و ، رجال و محکم یش به یانی که سمرکهوتنیان به دهست هینا ، هه لدهستن به بلاو کردنهوهی نایینه که ی و دامه زاندنی دهوله ته که ی!!

بهم چۆره (رجال) کوژراو کهوته سمر زهوی ، کهواته نیگا کانی (مسیلمه) به درۆ دهرچوو ، به یانیش (محکم) ده کوژری و دوو به یانیش مسیلمه ...!!

به‌لئی یه‌م چۆره‌ئەمو لێدانەمی (زێدی کورپی خەطاب) کاری کردە سەر ریزەکانی
(مسیلمە) و شکستی پێ هێنان ...

به‌لام مسولمانان ، هەر که نەم دەنگ و باسه‌یان بۆ هات و ره‌یان وه‌گو چیا به‌مرز بۆوه
، هەر ده‌تیبینی برینداره‌کان سەر له‌ نوێ ، ده‌ست ده‌ده‌نمه‌ شمشیره‌کانیان و ، به‌بێ
نموی گوی بده‌ته‌ نازاری برینه‌کاتیان به‌ره‌و مه‌یدانی جه‌نگ راده‌په‌رین ...

نەم دەنگو باسه‌ وه‌کو خەمو ن دای به‌ گوێچکه‌می ئەوانه‌می له‌ قه‌راغی مردن دا بوون
نه‌گه‌ر هاتوو هێزبان له‌بهر ماپایه‌ ، دووباره‌ ئەوانیش ده‌ستیان ده‌دا شمشیره‌کانیان و
شهریان ده‌کرد ، بۆ ئەوه‌ی نەم سەرکه‌وتنه‌ له‌ کوتایی ژبانیان دا به‌ چاوی خۆیان ببینن . .
به‌لام نەم شته‌ بۆ وان ناییت ، له‌بهر ئەوه‌ خۆای گه‌وره‌ ده‌رگاگانی به‌هه‌شتی بۆ
کردینه‌موو پێشوازیان لی ده‌کات و ، بانگیان ده‌کات بۆ پاداش وه‌رگرتنه‌وه‌ .!!

(زه‌یدی کورپی خەطاب) ده‌سته‌کانی بۆ ناسمان به‌مرز کرده‌وه‌ دوعای سوپاس
وستایشی خۆای کرد ، به‌رامبهر ئەو نیعمه‌ته‌ی له‌گه‌لی کردن

پاشان گه‌راوه‌ بۆ سەر شمشیره‌که‌ی ، بۆ سەر هێمنی و له‌سهره‌خۆیی به‌که‌ی ،
سویندی خوارد به‌خوا که‌وا قسه‌ له‌گه‌ل که‌س نه‌کات هه‌تا سەرکه‌وتن به‌ ده‌ست ده‌هێت
یان شه‌هید ده‌ی ...

ئه‌مجاره‌ شه‌ره‌که‌ بای مسولمانان بوو و ، به‌زووترین کات سەرکه‌وتنیان له‌ لایه‌ن
خواوه‌ بۆهات لێره‌دا (زه‌ید) سه‌روودی سه‌رکه‌وتنی به‌ چاوی خۆی بینی ،
نه‌شیزانی ژبانی کوتایی پێ دیت ، به‌ خۆشترین کوتایی هاتن ، ته‌مه‌نای ده‌کرد هیواو
ناواتی ئەوه‌ بوو له‌م جه‌نگه‌ی یه‌مامه‌دا خۆای گه‌وره‌ پله‌ی شه‌هیدی پێ به‌خشی ...
که‌ز بایه‌کی فیتک له‌ به‌هه‌شتمه‌وه‌ هه‌لیکرد ، دای به‌سه‌ر دڵ و ده‌روونی (زه‌ید)
و فرمیسک له‌ چاوه‌کانی گیر نه‌بوو و ، ووره‌ی زیاتر به‌مرز بۆوه ، دووباره‌ که‌وته‌ ناو
دوژمنان و ده‌تگرووت چاره‌نووسی به‌دوای چاره‌نووسیکی زۆر مه‌زن ده‌گه‌ریت ...
قاره‌مانی شه‌هید که‌وته‌ سەر زه‌وی

به‌لکو بلیتین : شه‌هید به‌مرز بۆوه بۆ ناسمان .. گه‌وره‌ بوو پله‌ی به‌مرز بوو ...
سوپای ئیسلام به‌ سه‌رکه‌وتوویی گه‌راوه‌ بۆ شاری مه‌دینه‌ی پیروژ ...
لێره‌دا عومه‌ر و خه‌لیفه‌ی مسولمانان پێشوازی ده‌که‌ن له‌وانه‌می به‌سه‌رکه‌وتوویی
گه‌رانمه‌وه‌ ... عومه‌ر زۆر به‌ په‌رۆش بوو چاوی به‌کمو بۆ به‌ برا موچه‌هیده‌ گه‌راوه‌که‌ی ...
زه‌ید بالای به‌مرز بوو ، به‌ ناسانی له‌ دووره‌وه‌ به‌ چاو ده‌بینرا ..

به لام پیش نموهی عوممر چاوی بلندکاو بیبینی ، مسولمانه موجهیده گمراهه کان
پرسهی سهره خوشی زهیدیان لی کرد ...

عوممر (خوا لی ی رازی بیت) فرموی :- [رهمه تی خواهه زهید بیت ... به دوو
سهرکهوتن به پیشم کهوت .. پیشه من مسولمان بوو و پیشه من شهید بوو] ... له
هموو نهو سهرکهوتناهی تیسلا م به دهستی دهینسا ، نیمام عوممر به هیچ جور تک
پلهو پایهی زهیدی له یاد نهده چوو .. هموو کات دهیفرموو : [همر شنه بایه ک
هلبیکا ، بونی زهید له گه ل خوبی دهینتیت] ... به لی .. له رژی یه ماموه تا نیتسا
همر شنه بایه کی سهرکهوتن هلیکردی بونی زهیدو ، قاره مانیه تی زهیدو ، گموره یی
زهیدمان به یاد دهینتیموه .

عوممری کوری خه طاب (خوا لی ی رازی بیت) له دلی خوبی زور غه مبار بووه ،
عوممر کاتیک چاوی به بکوژی براکهی ده کهوت زور رقی هله دستا ، به لام هیچ
چارهی نه بوو له بمر نموهی بکوژه که مسولمان بیوو ، هتا رژی تک بیسی پی تی گووت :
من نمونده رقم له تزیه ، همروه ک زهوی رقی له خویننه .. (چونکه زهوی خوین
هه لنامژی ، به لکو خویننه که له سمری ده مهیت ..) .. .

رژی تک له رژیان (متمم کوری نویره) چاوی پی ده کهوی ، کاتیک دونیای پر له
خه م وگریان کرد بوو به کوژرانی براکهی ، هه لبه ستم و شیعیری به سمر برایه که ی
هه لده گووت ، عوممر پی تی گووت : نه گمر منیش هه لبه ستم بزانیایه ، هه لبه ستم
به سمر برایه که دا ده گووت ... !! متمم پی تی گووت : نه گمر برای من بهوه رژیستیا یه
که برای تی پی رژیستوه ، خه م بونه خوارده ... !!

عوممر پی تی گووت : کهس نه یوانیوه خه می زهیدم له یاد بیاتوه ، همروه کو تو له
یادت برده موه

نیت پیروز بیت نهی زهید نهو رژی مسولمان بوویت ..

نیت پیروز بیت نهی زهید نهو رژی جیهادت له پیناوی خواهی گموره کرد ...

نیت پیروز بیت نهی زهید رژی شهید بوونت .

۱۰

خوبه‌یب کوری ۴۴دی

شه‌یدی له سیداره‌دراو

خوبه‌یب کوری عهدی شه‌هیدی له سیداره‌دراو

فهرمورن ئیستاکه ...

رێگا بکه‌نمهو بۆ نمو قاره‌مانه‌ ئه‌ی میترخاسان ...

وه‌رن له‌ هه‌موو شوێنیک و جێگا‌یه‌ک ...

وه‌رن بێ هێزو به‌هێز ، نه‌خۆش و له‌ش ساغ ...

وه‌رن زۆر به‌ په‌له‌و مل که‌چی ... بۆ ئه‌وه‌ی ده‌رسیک وه‌ریگرن له‌ خۆبه‌خت کردن ،

ده‌رسیک هه‌یج وینه‌ی نه‌بێ ...!! پاشان ده‌لێن : به‌راستی ئه‌و ده‌رسی‌یه‌ی به‌ ئیمه‌تان

گووت له‌ ژبا‌ماندا گوتمان له‌ شتی وا نه‌بووه‌ وینه‌شی نه‌بووه ...!!؟

به‌لێ .. ئه‌وانه‌ ده‌رس بوون ... له‌ جوانیدا هه‌یج نمورنه‌ و وینه‌یان نه‌بووه ... به‌لام

ئێستا به‌رامبه‌ر مامۆستایه‌کی نوێ ده‌ده‌ستین له‌ هونه‌ری به‌رخودان ...

مامۆستایه‌کی وایه‌ ئه‌گه‌ر ئه‌م به‌سه‌ره‌هاته‌تان له‌ده‌ست بچیت ، خه‌رتکی زۆر زۆرتان

له‌ده‌ست ده‌چی ...

وه‌رنه‌ لامان ئه‌ی خاوه‌ن به‌رواکان ، له‌هه‌ر وولاتیک و له‌هه‌ر میلیله‌تیک بن ...

وه‌رنه‌ لامان ئه‌ی ئاشقانی شه‌هیدی له‌ هه‌موو سه‌رده‌می‌ک و ساتیک ...

له‌گه‌ڵ ئێوه‌شمانه‌ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی غرور دایگر توونه‌و ، گومانی خراب ده‌به‌ن به‌ به‌رواو

نایینه‌کان ...

وه‌رن ئێوه‌ش ، ئه‌ی ئه‌وانه‌ی له‌ هه‌ق و مرده‌ترسین ...

وه‌رن بزانه‌ن چۆن ئیسلام چۆن نایینی خوا ، میترخاسان په‌روه‌رده‌ ده‌کات ...

وه‌رن و ته‌ماشاکه‌ن ئه‌مه‌ چ عه‌ززه‌تیکه ، چ قه‌لغانیکه ، چ خۆراگریه‌که ، چ خۆبه‌خت

کردنیکه ، چ گوێ رایه‌لیه‌که ... چ ئیمانیکه ...!!

ئایا ئه‌م تهرمه‌ له‌ سیداره‌ دراوه‌ ده‌بینن ...!!؟

ئه‌مه‌ بابه‌تی وانه‌ی ئه‌مڕۆمانه‌ .. به‌راو خوشکه‌ خۆتهره‌کان ...

ئه‌م تهرمه‌ له‌ سیداره‌ دراوه‌ی پێشمان و ئه‌و ده‌رسه‌و ئه‌و مامۆستایه ... نئاوی

(خوبه‌یبی کوری عهدی) یه ...

بمهیچ جزئیک نم ناوه پیرۆزه له یاد نه کهیت و لهبیرتان نه چیت ... له بهریکن و ،
ههلبهستی پی دا ههلبلین نم شههیده شهرفه بۆ هه موو ئاده میزادیک .. لههه موو
نایینتیک و مه زهه پتیک و ، له هه موو زه مانیک ...

نم شههیده له هۆزی نموسی مهدینه یهوه له یاریده دهره کانه ...

له دهوهری پیغه مبهری خوا ده سوپایهوه ﷺ همر لهو کاتهی کۆچی کرد بۆ مهدینه ،
بروای به خوای بهروهر دگار هینا ... گیانیککی پاک و ، دهروونیککی بی گمردو ،
بروایه کی پتمو و ، ویژدانیککی تیبری هه بوو .. ههروهک شاعیری نیسلام (حهسان
کورپی ثابت) وه صفی دهکا و دهلی :

صقرا" توسط في الانصار منصبه سمح السجبة محضا غير مؤتشب

کاتیک (جهنگی بهدر) دهستی پی کرد ، خویهب سهریانیککی تیکۆ شهه بوو ، وه
موجاهیدیککی شهه کمر بوو ، یه کتیک لهوانه ی کهوته بهر شمشیری خویهب و به
دۆزهخ شاد بوو ، گاورتیک بوو ناوی (حارثی کورپی عامری کورپی نوفل) ... پاش
کۆتایی هاتنی جهنگ و ، گمرا نهوه ی پاشماوه شکاوه که ی قوربهش بۆ مه که ، نهوه ی
(حارث) زانیان کی باوکیانی تهواو کردوه و ، زۆر بهباشی ناوی نم مسولمانان
له بهر کرد: خویهب کورپی عمدی !!

مسولمانانیش له بهدر گمرا نهوه بۆ مهدینه ، خهریکی دروست کردنی
کۆمه لگایه کی نوێ بوون .. خویهب له نیوچاوانی مۆرکی خواپهستان و رۆناکی پیو
دیار بوو لێزه دا پتیشوازی ده کرد له خواپهستی به گیانیککی شهیدا ... شهوان شهو
نوێزو ، رۆژیش به رۆژوو ده بوو ...

رۆژتیک پیغه مبهری خوا ﷺ دهیویست به نهیتهی یه کانی قوربهش بزانی ، بۆ نهوه ی
ههلهو ئیست و جولانهوه یان بۆ روون بیتموه ، کهوا خۆیان ناماده ده کرد بۆ هیزشیککی نوێ
، ده کهسی له صحابه میترخاسه کانی خۆی ههلبژارد ، له نیوانیان (خویهب)
ونه میره که یان (عاصمی کورپی ثابت) بوو ...

مهفره زه که بهری کهوت بۆ نمو شوئنه ی مه بهستیان بوو کهوا شوئینیک بوو له نیوان
عهسفان و مه که ، بهلام دهنگ و یاسیان به زووترین کات که یشته شوئنی
(هوذهیلیه کان) ، که پی یان دهگوتن (نهوه ی حه یان) یه کهسهر سه د پیوا ی بلیمهت له
تیهراویژه کانیان بۆ رهوانه کردن ، نهوه بوو بهدوایان داچوون و ، شوئین پی یان هه لگرتن

سمره نجام لی یان بزر بوون ، به لآم په کتیک له شوتن هه لگره کان هه ندنیک ناوکه خورمای دوزیموه له سمر لم ، لیکیداپموه چونکه عمره به کان فیراسه په کی زور سمر سوپر هینمیران هه بوو له م کاره ، پاشان هاواری کرد بز نموانمی له گه لی بوون: (نه مه ناوکه خورمای په ژریه ، بابچین به شوتنی هه تا دهی دوزیموه) !
له گه ل ناوکه خورماکانی سمر زهوی رویشتن ، هه تا نموانیان بینی له دووره وه .

په لآم (عاصم) نه میری ده که سه که ههستی کرد له دوایان ، داوای له هاو له کانی کرد سمر بکمون بز ترۆپکی چیاپه ک ... سهد تیرهاویژه که لییان نزدیک بوونموه و ، دهوروبه ری چیاپه که یان لی گرتن ، نابلقه یان دان داوایان لی کردن خزیان بدن بده دستموه ، په میانیشیان دانسی کموا دهستیان بز درتیز نه کهن به خراپه .. مجاهیده کان له دهوره ی نه میره که یان که ناوی (عاصمی کوری ثابتی نمصاری) بوو ، خوا له هه موان رازی بیت .. کوزبوونموه ... چاوه ری تی فرماتی نه میره که یان ده کرد نمویش پی یانی فرممو :=

[لما انا ، فالله لا انزل في ذمة مشرك ، اللهم اخبر عنا نبيك] . واته (به لآم من ، سوتند به خوا ناچمه ژیر په یانی گاور ، په روه ردگارانه م دنگ و باسه م بگه یه نه به پیغه مبه ره گه ت) ..

تیرهاویژه کان دهستیان به تیرهاویشتن کرد له هه ممو لایه ک ، نه میره که یان پی ی کمو ت کموا (عاصم) بوو شهید کرا ... هه روه ها به حه فت که سیان کمو ت و شهید بوون ... بانگی نموانی تریان کرد ، به لیتن و په میانیان دانسی نه گمر بیتنه خواره وه .. نموه بوو هه مری کیان هاتنه خواره وه ، خو به یب کوری عه دی هاو له کانی .. تیرهاویژه کان له خو به یب و برادره که ی کموا (زهیددی کوری دئینه) بوو ، گرتیان و به پشتیننه کانیان به سته یانموه ... به لآم برای سی یه میان که بینی نمود سمره تای سته میانه ، پرپاری دا بمریت چوئن عاصم و هاواری کانی مردن .. شهید بوو چوئن خوئی ویستی ...

به م جوړه هه شنه کس له مه زنترین پرواداران گه یشتن به باره گای خواو ، به لیتن و هه ر پر استگونی خزیان به خواو پیغه مبه ره که ی به جی گه یاند .. نموانی تریش خو به یب و زهید هه ولیان دا خزیان بکه نموه ، به لآم زوریه توندی به ستره بوونموه .. به پیشه خزیان دان ، و بریدیان بز مه که ، بز نموه ی بیان فروشنه گاوره کان ..

ناوی (خوبه‌یب) له بانگه‌له‌پیتستن درا .. نهموی حارث کورپی عامر (کوژراوی
بهدر نهم ناوه‌یان به‌یاد هاتموه ، چونکه زور به چاکی نهم ناوه‌یان له بهر کرد بوو ، تنجا
رق و کینه له دل‌یان دهستی پی کرد ...

په‌له‌یان کرد بو کپینی ... په‌تایه‌تی نهموانه‌ی له شمپی بهدر باوک و خزم و کس و
کاریان له دهست داپوو به‌لام له کوتایی دا ، پریاریان دا توله‌ی دل‌یان نه‌ک همر له
خوبه‌یب ، په‌لکوله جیاتی هممو مسولمانان له خوبه‌یب بکه‌نموه ...!! چینیکی تر له
گاوره‌کان دهستیان در ژر کرد بو (زید کورپی دلینه) و سزاو نازاریکی یه‌کچار زور‌یان
دا گیانی پاکی زهید له شقه‌ی بالی داو چاره‌نووسی بهره‌و خوی پهمرو دگار بهرپی
کومت ..

نینجا هاتن بو لای خوا پمرستی دهر وون به‌هیزو نفوس پاک ، کموا نارامی خوی
بو هاتوهو هیچ باکی به نازارو نه‌شکه‌نجه نیه خوی گموره له‌گه‌لپتی و نهمویش
له‌گه‌ل خوی به هیزی خوی له‌گه‌له‌و له‌م کاتانه‌دا هممو دل و دهر وونی به‌م نارامیه
داپوشیبوو!

رؤژنک کچیکی (الحارث) هاته لای و ، نهم کاته خوبه‌یب له مالی نهموان دلیل
بوو ، یه‌کسمر به په‌له گمراه لای خه‌لکه‌کمو بانگی کردن بو نهموی نهمو شسته
سه‌یروسه‌مهره ببینن : [سوتند به خوا بینیم هیشویه‌ک تری‌ی گموره‌ی له‌لا بوو ، لسی
ده‌خوارد ... به زنجیریش به‌سترا بووه که له‌وکاته له هممو مه‌ککه‌دا به‌روومی یه‌ک
دانه تری‌نهموو

(گومان ته‌نبا بو نهمو ده‌به‌م نهمه‌ی روزه‌ک بی له لایمن خوا نهم روزه به خوبه‌یب درایی)
به‌لی ... نهمه‌ی روزه‌ک خوا ده‌داته به‌نده صالحه‌کانی ، همروه‌ک چون دای به‌مریم کچی
عیمران کاتی خوی ...

[کلما دخل علیها زکریا المحراب وجد عندها رزقا قال : یا مریم انی لک هذا
...؟؟ قالت : هو من عند الله ، ان الله یرزق من یشاء بغیر حساب] !!..

گاوره‌کان ده‌نگ و یاسی شهید بوونی هاوپی‌که‌ی ، که (زید کورپی دلینه) بوو بو
(خوبه‌یب) یان برد (خوالی‌ی رازی بیت) ... و اگومان‌یان دهر د به‌م جوره شم له‌گه‌ل
دهر وونی خوبه‌یب ده‌کهن ، به‌مردن ده‌یترسیتن و ، به‌لام نه‌یاننده‌زانی خوی به‌به‌زه‌یی
نارام و په‌حمه‌تی خوی بو دابه‌زانده‌وو و گوی‌ی له‌مان نیه ... تنجا هاتن مه‌زاد یان
له‌سهر نیمانه‌که‌ی کرد ، مزگینیان دایی به‌ر‌زگار کردن نه‌گمر کوفر به محمد بکات ،

ههروا بهو خوايهی بروای پی هیتاوه .. به لām نهوان چۆن تیر بهاویتۆن بو خۆر ، بهم جوړه مامه له یان له گهڼ ده کرد ... به لپی بروای خو به یب وهک هیتزی خۆر بوو ، له دووری و ناگرو پۆناکی ...

ههروا که سیتیک نیازی بایه پۆناکی لی وهرده گرت ، یان بیوستبایه خۆی پی گهرم ده کردهوه ... به لām نهوهی لی ی نزیک بایهوه ونیازی خراپه ی هه بوايه ، ده یسوتاندو له ناوی ده پرد ..

به لپی پاش نهوهی لی ی ناو میډ بوون ، نه م قاره ماته یان به پیتشه خۆدا بو شهید کردنی ، بردیان بو شونتیک پی یان ده گووت (التنعیم) .

پیش نهوهی شهید بکری داوای روخسه تی دوورکات نوژی لی کردن ، نهوانیش ریتگیان دا گومانیان بو نهوه برد وایان زانی نیستا له گهڼ خۆی ده دوی نیعلاتی کوفر ده کا به خواو به پیغه مبهرو به نایینه که ی ... !!

خو به یب دوو رکات نوژی کرد به خشوع و مل که چی له گیانی شیرینی نیمان هه لده قولاو ، نه گمر له بهر گومانی خراپی نهوان نه بوايه بهر دهوام ده بوو له نوژی که یدا بو یه ناو پی له خوین پۆنه که ی داوه و پی ی گووت : [سویند به خوا ، نه گمر واتان نه زان بیا به من له مردن ده ترسیم ، زیاتر نوژی که م در پۆنه کردهوه ... ! پاشان دهستی بهرو ناسمان بهر زکردوهو فهرمووی : [پهرو هردگارا ، هه مرو یان ده ست نیشان بکهو ، یهک یهک بیان کوژه] ..

پاشان پرووی تی کردن و نه م هه لبه سته ی گووت :

ولست ابالی حین اقل مسلما علی ای جنب کان فی الله مصرعی

وذلك فی ذات الاله وان یشا یبارک علی اوصال شلو معزع

لهواته یه بو یه که م جار له میژووی عمره ب پرووی دابی پی او نیکی وا له سیداره بدهن و بیکوژن ...

له سهر لقه کانی دار خو رما یه که سیداره کی گهوره یان دروست کردو پاشان خو به ی بیان له سهر چه سپ کرد له گهڼ ههرو دوو ده ست و پی ی ... گاوره کان دهوره یان دا به که یف و خو شی و ... پم هاو پۆنه کانیش پمه کانیان به ناراسته ی نهو ر اگرت ...

نه م کاره در پنداته یان هه موو بهرام بهر قاره مانیک ی له سیداره در او کردو که مبه ستیان بوو .. به لām خو به یب چاوی نه نو قاند ، پاش نهوهی نه م نارامیه ی له لایهن خوا کوته ناو دل ی ، پم هاو پۆنه کان ده ستیان به پم هاو پتشتن کردو ، شمشی ره کانیش

له شیان لهت لهت ده کرد لیتره دا یه کییک له گموره کانی قه په یش له خویه یب نزیک
بژوهو ، پی تی گووت :-

[اتحب ان محمدا مکانک ، وانت سلیم معافی فی اهلك] ۲۲۰۰

واته : حهز ناکه بیت موجه محمد له جیگیای تزیی و ، وه تزسه لامهت و به که یف بیت
له ناو کهس و کارت ؟

لیتیره دا خویه یب وه کو بروسک ده نگی هات و ، هاواری کرده سمر جه لاده کو فرموی :
[والله ما احب اني في اهلي وولدي ، معي عاقبة الدنيا ونعيمها ، ويصاب رسول
الله بشوكة] ..

واته : سویتند به خوا من حهز ناکه م له ناو کهس و کارو مندالم بم ، له خوشی دنیا
ناره زووه کانی دابم ، پیغه مبهری خواش در کیکی له لهشی رابجیت ...

همان ووشه ی مهن و پیروز کما هاواری گهی (زید کوری دینیه) به رووی نمو
گاورانه ی دادا که شهیدیان کرد ، همر هه مان ووشه ش خویه یب ناراسته ی بکوژه کانی
خزی کرد ... همر نموه بوو وای له ابا سفیان کرد (که هیشتا مسرولمان نه بوو) که
وا همر دوو ناو له پی دهستی له یه ک بد او بلی :- [والله ، ما رأیت احدا" یحب احدا"
کما یحب اصحاب محمد محمدا] ... !!!

واته : سویتند به خوا ، نهم دیوه یه کییک یه کیکی خوش بوی ، همر وه ک هاوه له کانی
موجه محمد موجه محمدیان خوش دهویت ...!!!!

نهم وشانه ی خویه یب وای له رم هاو ترو شمشیر به دهسته کان کرد نانو میتد بن له
هه لگتیر انموه ی خویه یب ، له بهر نموه زور به درندانه وه کو گورگی هار کهوتنه سمر
لاشه ی پیروزی و لهت له تیان کرد ...

به لئی له گه ل نهم دیمه نهدا بالنده و قه ل و هه لوزکان له سمر سمری خویه یب ده سوپ انموه
، ده تگوت چاوهر پی تی جه لاده کان ده کهن ، بژونه ی پرژن ویکه ونه سمر لاشه ی
خویه یب کما و هه بیه کی خواردن چاک بوو بویان ... به لام زوری پی ته چوو بالنده کان
له تاقی ناسماندا له یه ک نزیک بوونموه ده تگوت به زمانی حالی بالنده گفتوگزیان
له گه ل یه ک کردو ، له ناکا و همریه که کیان بژولایه ک پهرت ویلاو بوونموه ... هه تا
نه ندازه ی چاو له یه کتر دوور کهوتنه وه ...

همر وه ک بلی تی به ههستی خزیان بژنی پی او یکی صالح و خواهر مست بکهن ، کما
به سیداره به ستر او تموه ، نه یاتوانی لی نزیک بینموه و به خراپه دهستی بویه بن !!

بهم جوړه تهرمی پیروزی خویهیب بهسیداره مایموه و .. کومه لیک له
قورپه یشه کان پاسه اتیان لی کرد به شمشیر و رمه کاتیان

کاتیک خویهیب بهر زکرایموه بو سمر لقی دار خور مایه که ده یانویست لی یی
بیهستنه وو تووندی یکمن ... که هیتستا گیانی پیروزی نه گه یشتبوه باره گای خوا .
لهم کاته دا ، رووی له ناسمان کردو دوعای بهرامبهر خوای مهزن کرد ، فخر موی :-
[اللهم انا قد بلغنا رسالة رسولك ، فبلغه الغداة ما يصنع بنا]

واته : [بهر وهر گارا ، نیتمه بهراستی په مای پیغه مبهره که تقان گه یانندو ، هر نه مرز به
پیغه مبهره که ت رابگه یه نه کهوا چیمان پی ده کهن .. !! خوای گموره دوعا که ی وهر گرت
... کاتیک پیغه مبهره له مه دینه بو و اههستی کرد کهوا هندیک له هاوه له کانی له
ناخوشی دان ، بینی و ا تهرمی یه کتیکیان هه لو اسراوه ... یه کسه بانگی (میقدادی
کورپی عه مرو زویهیری کورپی عوام) ی کرد ، سواری نه سپه کاتیان بوون و بهره شوینی
هه لو اسینی خویهیب چوون .. تاکو خوای گموره گه یانندی به شوینی هه لو اسینه که ،
تهرمی هاوه له که یان هینا خواره وه کهوا شوینیک له زهوی چاوه ری تی نه م تهرمه
پیروزی ده کرد بو نموهی هه لیبگری و بیته شعرف بو ی ...

سهلامی خواله (عاصم کورپی ثابت) و ... سهلامی خواله (خویهیبی کورپی عه دی) و
.... سهلامی خواله (زهیدی کورپی دلینه) و ... سهلامی خواله ههر (حهوت
هاوه له کاتیان) و ... سهلامی خواله هه مرو نمو شهیدانه ی نیسلام کهوا له سهر
بهر نامه و رتبیازی پیغه مبهره که یان محمد گیانیان بهخت ده کهن .

سەئدى كورى وقاص

شیریک له لانه كهیدا

سه‌عدی کوری و فاقص

شیریک له لانه کهیدا

نمو په لاماره يک له دواى په کانه‌ى که سوياى فارسى سسته مکار ده يکرده سمر
مسولمانان دلى گموره‌ى مسولمانان (عومهرى کورپى خه‌تاب) ى خه‌مبار کردو ...
به‌تاييه‌تى کهوا له جهنگى (جسر) له يهک رۆژدا مسولمانان چوار هه‌زار شه‌هيديان
کرد به قوربانى ... هه‌روه‌ها پاش نموده‌ى خه‌لکى عيراق هم به‌لئين و په‌يمانانه‌ى که
دايويان شکانديان ... گموره‌ى مسولمانان بريارى دا سويايهک بنيرى بۆ سمریان و
خوى سمر کردا يه‌تى بکات ..

له‌گه‌ل هاوه‌له‌کانى به‌رى کموتن و (على کورپى ابى طالب) ى له شوتنى خوى
دانا (خوالى‌ى رازى بيت) .. به‌لام هيشتا مه‌دينه‌ى به‌جى نه‌هيشتبوو ، هه‌ندىک له
هاوه‌له‌کانى بينى ده‌گه‌رانموه ، پيوتست بوو بۆ نم شته گرنگه ، يه‌کيکى تر دابنيت
بيجگه له خوى ... وه‌نم بيرو رايه‌ش (عبدالرحمن کورپى عوف) دا يه‌پينا ، بۆ
پاراستنى رۆجى سمرۆکى مسولمانان ، کهوا نيسلام له‌م رۆژگار ده‌ا پيوتستى پي‌يه‌تى
عومهر (خ .ر) فهرمانى دا مسولمانان کۆبينه‌وه بۆ راوئۆکردن ، بانگيان دا:
الصلاة جامعة .. على کورپى ابى طالب (خ .ر) بانگى کردن / .. نموه بوو گموره‌ى
مسولمانان له‌گه‌ل چه‌ند خه‌لکيکى مه‌دينه‌ى گه‌رانموه ... بيرو رايه‌کان کۆتاييان پي
هات به‌ کۆتاپريارى (عبدالرحمن کورپى عوف) ، هه‌مويان برياريان دا عومهر
بگه‌ر يته‌وه بۆ مه‌دينه‌ى ، پيشه‌وايهک هه‌لبۆن له‌ برواداران بۆ نم له‌شکره ... گموره‌ى
مسولمانان له‌سمر هم بيرو رايه‌ى هاته‌ خواره‌وه ، گه‌راوه بۆ مه‌دينه‌ى پرسيارى کرد له
هاوه‌له‌کانى :

• کي شياوى نموه‌يه بينيرين بۆ عيراق ... ؟ ؟

هه‌ندىک بي ده‌نگ بوون و بيريان کرده‌وه ...

پاشان عبدالرحمن کورپى عوف گووتى : به‌راستى دۆزمه‌وه ... !!

عومهر گووتى : نمه‌کي‌يه ؟

عبدالرحمن گووتى : [شيریک له‌ناو لانه‌که‌يدا ... سه‌عدى کورپى مالکى

زوه‌رى ...]

موسلمانان نهم ناوه یان په سهند کرد ، گموره ی موسلمانان نارذیه دوو سه عدی کورپی مالکی زوهری- کهوا سه عدی کورپی اسی وه قاص بوو- نیماره ی عیراق و ، سمرکرد ایه تی سوو پای دا ده ست ...

جا با بزاین نایا نهم شیره له لانه که ایدا کی ټه ... ؟

نموه کی ټه که ده هات بو لای پیغه مبر کاتی له ناو صهحابیه کان بوو سلوی ده کردو پیغه مبر ﷺ قسه ی خژی له گه ل ده کردو ده یفر موو: [نموه خالی منه .. با یه کی ټک له نیوه خالی خژی به من نیشان بدات] به لئی (سه عدی کورپی وقاص) ه .. با پیری (أهیب کورپی مناف) .. مامی دایکی مسولمانان دایکی پیغه مبر ﷺ (نا مینه) یه ..

له تهمه نی حقه ده سالان مسولمان بوو .. له ماوه یه کی کم بوو به موسلمان ... هروه ک باسی خژی ده کاو ده لیت : (به رژی ټک دا رژیستم .. من سی یه کی نیسلام بووم) ... واته یه کی ټک بوو لهو سی که سه ی به خیرایی هاتن بو ناو نیسلام ...

له سه ره تای ده سته پکردنی بوونی محمد به پیغه مبر ، باسی تهنایی خوی گموره ی ده کردو باسی نمو نایینه نوی یه ی بو خه لک ده کرد ، پیش نموه ی مالی (ارقم کورپی اسی ارقم) بیته جیگای حمساری پرو ااران ، .. سه عدی کورپی وه قاص دهستی پیروزی بو پیغه مبر ی خوا ﷺ درژ کردو په یانی له گه ل به ستا ...

میژوو و بو مان باس ده کات که (ابوبکر) خوالی ی رازی بیت .. بووه هژی موسلمان بوونی سه عدو له سمر دهستی نمو نیسلامی وه رگرت .. هروه ها هم له م رژیانه ش بوو .. عثمان کوری عفان وزیر ی کوری عوام و ، عبدالرحمن کوری عوف و طلحه ی کوری عبیدالله هاتنه ناو نیسلام .. هروه ها تهنها به م دوو شته مه زته ش شانازی پیوه ده کرد :

یه که میان : یه که م بوو تیری هاو تیشته له رژیگای خواو ، وه یه که م کسیش بوو تیریان بو هاو تیشته موه ..

دوه میان : سه عد تهنها که سیتک بوو پیغه مبر ی خوا ﷺ دایک و باوکی به قوریان بکات و کهوا له جهنگی نوحه پی تی فرمرو .. [ارم سعد .. فداک اسی و اسی] .. تیر به او یژه سه عد .. دایک و باو کم به قوریانت بیت .. به لئی .. هه مو کاتی ټک نهم دوو نیعمه ته گموره ی ده گو تموه ، سوپاسی خوی له سمر ده کردو ده یفر موو : [والله .. من یه که م پیانو ټک له ناو عمره ب تیرم هاو تیشته له پیناوی خوا دا] .. نیمامی

عەلی خوا لێی پرازی بیت دەفەر موویت : [من گویم لێ نەبوو پێغه مبهیری خوا ﷺ دایک و باوکی بەقوریانی کەس بکات تەنها سەعد نەبیت .. گویم لێ بوو دەیفەر موو رۆژی نوحد : [أرم سعد .. فداک أبي وأمی] ..

سەعد یەکیکە لە نازاترین سوارچاکانی عەرەب و مسوڵمانان ، خواوەنی دووچەک بوو کە بریتی بوو لە پرەمە کە ی و دوو عاکانی .. نەگەر تیری بەها و تیشتایە شوینی خۆی دەگرت ، نەگەر دوو عاشی بکردایە قبول دەبوو ..

هەروەک نەصحابەکان نەو دوو عایە ی پێغه مبهیریان دەگوو تەو کە بوو سەعدی کردبوو .. نەویش نەو دوو عایە بوو [اللهم سدد رمیتە ، وأجب دعوتە] .. بەم جووڕە لە نیوان هاویری کانی و ناسرابوو ، کەوا دوو عاکانی وەک شمشیری بن بریوون ، بەلام لەگەڵ نەویش دوو عای لە کەس نەدەکرد بەلکو عوارە ی خوا ی دەکرد ..

و لەسەر نەمە (عامری کویری سەعد) بۆمان دەگێرێتە موو دەلیت :

[سەعد پیاوێک دەبینی جووتن بە عەلی و ، طلحە و ، زبیر دەدات ، نەویش پێی دەلیت کەوا دەمی خۆی بگرت ، بەلام پیاو کە واز ناھێتیت .. سەعدیش پێی گوت واز بێتە دەنا دوو عای دوو عات لێ دەکەم ، پیاو کە پێی گوت : دەبینم دەمتر سیت ، هەروەک پێغه مبهیر بیت .. (سەعد دەپروا و دەست نوێژێک دەشوو دوو رکات نوێژ دەکات ، پاشان دەست بلند دەکا و دەلیت : خویە تو دەزانیت نەم پیاو جووتن بە کەسانێک دەدات ، بێجگە لە چاکی هیچی تریان لێ نابینم ، خویە عوارە ی تو ی دەکەم ، خویە بیکەیتە پەندو عبیرەت ..)

بەلی نەو بوو ماوێهەکی زۆری نەبرد ، رۆژێک حوشتێک لە مالتیک دەرچوو و بێرە لا بوو نەگراوێ تاکو پرووی لە قەلەباغە یەک کرد هەروەک نەو ی لەشتیک بگهڕیت - پاشان پرووی لەم پیاو جووتن فرۆشە کردو لەبن دەست و پێی خۆی نا ، تاسەر نجام کوشتی ..

نەم دیار دەیه ، پاکێ دەروونی سەعد بەدیار دەخات لەگەڵ گومانە پراستەکانی و قۆلابی دلسوژی .. سەعد هەموو کاتیک پشتی دەبەست بە پارووی حەلال بۆ بەهیز کردنی تەقوای ، یەک درهیم نەگەر بیزانیانە گومانی حەرامی هەیه قبولی نەدەکرد ..

لەگەڵ نەویشدا دەولەمەنترین کەس بوو لەناو مسوڵمانان ، نەو رۆژە ی مالا ناوایی لەدوونیا کرد سامانێکی زۆر کەمی لە پاش بەجی ما .. چونکە سەعد خوا لێی پرازی بیت مامۆستا بوو لە بەخشین ، لەحەجی مالا ناوایی ، لەگەڵ پێغه مبهیری خوا

ﷺ بوو ، تووشی به خووشی بوو ، پیغه ممبر ﷺ سهر داسی کرد ، سهد پرسپاری نی کردو
گووتی :

نه‌ی پیغه ممبری خوا ، من خاوه‌ن مالم ، کس میراتم ناگری تهنها کوچیک نه‌بی ،

دووسی ته‌کی مالم بیه‌خشم .. ؟

پیغه ممبری خوا فرموی : نه‌خیر ..

پیتم گووت : نه‌ی مالم .. ؟

پیغه ممبر فرموی : نه‌خیر ..

پیتم گووت : سی ته‌کی ..

پیغه ممبر ﷺ فرموی : به‌لی ، سی ته‌کیش زوره .. تو نه‌گمر میراترته‌کان به

ده‌له‌مه‌ندی به‌جی به‌پیلی ، باشته‌له‌وه‌ی فه‌قیر بن و چاویان له‌ده‌ستی خه‌لک بیت

، توهر مالیتک به‌خشی لم‌ریگای خوا پاداشت ده‌داتمه ، هه‌تا‌ئو پاروه‌ی له‌ده‌می

خیزانه‌کوت ده‌نی ی [

به‌لام پاشان سهد خوی گوره‌چهند کورپکی پی به‌خشی ..

سهد له‌ترسی خوا زور ده‌گریا .. کاتیتک بیبینا به پیغه ممبر ﷺ ناموزگاری و

ووتار بو خه‌لک ده‌دا ، فرمیتسک له‌چاوانی ده‌هاته‌خواروه تا ریشی ته‌رده‌کرد ..

رورژیک پیغه ممبر ﷺ له‌گه‌ل صه‌حابه‌کانی داتیشبوو ، پروانیه‌دور توزتک پ‌اما

، پاشان ته‌ماشای پرووی صه‌حابه‌کانی کردوو پی‌ی گووتن :-

[نیستا پیاوتکتان لی به‌دیار ده‌کسوت ، نه‌هلی به‌هسته] . نه‌وه‌وو

صه‌حابه‌کانی هه‌موو چاوه‌روانیا ده‌کرد ، بزانتن نه‌وه‌به‌ختیارو چاره‌نوسی خیره‌کی ته

پاش ماوه‌یه‌کی کم .. سهدی کوری اُبی وقاص لییان به‌دیار کومت ..

پاشان (عبداللهی کوری عه‌مری کوری عاص) خوا لی‌ی رازی بیت به‌نه‌پینی

پرسپاری له‌سهد کردو ناچاری کرد نه‌وه‌نه‌پینی به‌بلرکینی چ شتیکموج کردار تکه

نه‌وها له‌خوا نزدیک برویتمووه بوته‌شایه‌نی نه‌وه‌پله‌وه‌پایه سهد پی‌ی گووت :

[لاشیء اکثر مما نعمل جمیعاً ونعبد .. غیر اُنی لا اُحمل لأحد من المسلمین

ضعفنا ولا سوءا] ..

واته : [هیچ شتیکمی زیاد ناکم له‌کرده‌وه‌کانی نیوه‌وه‌نه‌وه‌ی نیوه‌ده‌بهرستن ..

بیتجگه‌له‌وه‌ی هیچ حیقندو خراپیه‌ک له‌دلی خوم ناهیتلمه‌وه به‌راممبر هیچ

مسولمانیتک] ..

به نئی نموه یه (شیری له ناو لانه) ههروهک عبدالرحمن کوپری عوف ناوی لی تا
 عومهری کوپری خه تاب هه لیبیژارد چونکه له خه لک جینا ده کرایموه بهم سیفاتانه :
 دو عای قبول بوو ، نه گهر داوای سهرکوتمنی له لای خوا بکر دایه . . مالی خه لال بوو
 و ، زمان پاک بوو و ، بهمو ویزدان بوو . یه کییک بوو له نه هلی بهه شت ، ههروهک
 پیغه مبهتر ﷺ مزگینتی پیدابوو : ههروهها سوارچاکی رۆژی بهدرو ، رۆژی نوحو ،
 سوارچاکی هه موو شه ره کانی نیسلام بوو له گه ل پیغه مبهتر یه کییکی تر کنوا (عمری)
 خه لیه فی مسولمانان ، له یادی نه ده چوو مه سه له ی نیوان سه عدو دایکی بوو ، نهو
 کاته ی سه عد بوو به مسولمان و به دوای ریبازی پیغه مبهتر ﷺ کموت . . نو کاته
 هه موو هه وئ و تهقه لایه کی دایکی بی سود بوو بۆ له رینگا لادان و هه لگیترا نهوی
 سه عد له رینگای خوا . . دایکی په نای برده رینگایه ک کهس گومانی له وه نه بوو ، کهوا
 گیانی سه عد ده روختینی ده یگیترا نموه بۆ بت په رستی دایک و باوک و خیله که ی . .
 نهو بهوو دایکی بریاری مان گرتنی دا له سهر خواردن و خوار دنه وه ، هه تا سه عد
 بگیترا تهمه بۆ نایینی باب و با پیرانی و میله ته که ی ، نهو بوو بهر دهوام بوو له سهر نه م
 نه خسه مردیه پنه ره ، خواردن و خوار دنه وه ی له خۆ جهرام کرد تا نزیک میردن بۆوه . .
 سه عد گرنگی بهم شته نه دا ، له بهر نه وه ی نیمانه که ی ناگوترا تهمه به هیچ شتیک
 له سهر رووی زهوی نه به پاره نه به منصب و پله و پایه ، هه تا نهو شته رو حی دایکه
 خۆ شه ویسته که شی بیته . . !!

کاتیک دایکی نزیک میردن بۆوه ، هه ندیک له کهس و کاری سه عد بیان برده لای
 دایکی بۆ نه وه ی له کوتایی ژبانی مال ناوایی لی بکات ، بۆ نه وه ی سوۆزی بۆ دایکی
 هه لسیته و بیینی له کاتی میردن . . !!

به راستی نه م دیه نه بهر دی ده تا وانده وه ، به لام نیمان و پر اوایه که ی له سهر وه ی
 هه موو ناسن و بهر دیک بوو ، نهو بهوو له دایکی نزیک بۆوه ، بانگی کرد بۆ نه وه ی
 گوی لی بیته :

[ده زانی سویند په خوا نه ی دایکه ، . . نه گهر سه د گیانت هه بی ، یه ک یه ک نه م
 گیاناته ت ده ریچی ، بزانه و از له م نایینه نا هینم بۆ هیچ شتیک . . نه گهر حه ز ده که ی ت
 خوار دن بخۆیت بیان نه خۆیت] . . . !!!

به‌لی نومه‌بوو دایکی وازی له‌م مان‌گرتنه هیتنا .. نیگا بۆ پیغه‌مبهر ﷺ هاته خواروه‌وو که پشتی هه‌لو تستی سه‌عدی گرت ، که ده‌فهر موویت : [وان جاهداک علی ان تشرک بی مالیس لک به علم فلا تطعهما] .

به‌م جزوه نهمیری بروداران نالای قادسیه ده‌داته ده‌ست سه‌عد ، بۆ نومه‌ی شهر له‌گه‌ل زیاتر له‌سه‌ده‌هزار جه‌نگاوهری راهیتراو بۆ شهر بکات ، کهوا پرچه‌ک کراون به‌گموره‌ترین چه‌کی نهم کاتمو زیره‌کترین وشاره‌زاترین که‌س سه‌رکردایه‌تیان ده‌کات له‌و پۆژده‌دا !! ..

به‌لی سه‌عد به‌سی هه‌زار موحاهید ده‌یه‌ویت به‌ره‌نگاری نهم هه‌موو له‌شکره‌ بییتمه‌وه .. که گموره‌ترین چه‌کی ده‌ستیان یم بوو .. به‌لی ته‌نها یم .. به‌لام دله‌کانیان جۆش کراوه‌ به‌م نایینه‌نوی‌یه ، که پره‌ له‌ نیمان و غیره‌ت و په‌روۆشی به‌کی یه‌کجار زۆر بۆ مردن و ، شه‌هادت !! ..

هه‌ردوو له‌ شکره‌که‌ نزیکه‌ پێک بگه‌ن ..

سه‌عد لی‌په‌رسراوی مه‌کتبه‌ی سه‌ربازی چاوهری‌ی نامۆژگاری به‌کانی و بریاره‌کانی سه‌رکردایه‌تی بزوتنه‌وه‌ی ئیسلامی ده‌کات که پایتمه‌خته‌که‌ی له‌شاری مه‌دینه‌یه .. نهمه‌ش په‌یامه‌تیکه‌ له‌لایه‌ن عومه‌ری کورپی خه‌تاب ناراسته‌ی سه‌عد ده‌کری- پێش هه‌موو شتی دۆل و ده‌روونی سه‌عد پاک ده‌کاتمه‌وه به‌ چه‌ند وشه‌یه‌کی رونه‌سکی به‌ر ده‌یفه‌رموو [نه‌ی سه‌عدی کورپی وه‌هیب ... نه‌که‌ی مه‌غرور بییت ، بلێیت: من خالی پیغه‌مبهرم و سه‌حابه‌ی نهم ، له‌ نیوان خواو هیج که‌سه‌تیک نه‌سه‌ب نیه‌ ته‌نها به‌خوا په‌رستی نه‌بی ، خه‌لکی گموره‌و بچووک له‌لایه‌ن خوا وه‌کویه‌که .. (الله) خوا‌ی نه‌وانه ، نه‌وانیش به‌نده‌ی نه‌وه‌ن ... گموره‌ ده‌کرین به‌کرده‌وه‌ی چاک و ، ته‌نها به‌ خوا په‌رستی له‌ خوا نزیک ده‌بنه‌وه ، ته‌ماشای بکه‌ن پیغه‌مبهری خوا ﷺ تاکوله‌ناومان بوو ولیتمان جودا بۆوه ده‌ستی به‌ چی گرتبوو ، تۆش نه‌وه‌ بگه‌ر ، پاشان له‌مادامینی نامه‌که‌دا به‌سه‌عد ده‌لیت :

[هه‌موو ده‌نگ و یاسی خۆتانم بۆ ره‌وانه‌ بکه ، چۆن داده‌به‌زن ؟ وه‌دۆژمن له‌کوری‌ی ئیوه‌یه ؟ .. بۆم بنوسه‌هه‌روه‌ک من ته‌ماشای ئیوه‌ بکه‌م] .. !!

به‌م جزوه سه‌عد نامه‌ ده‌نووسی بۆ نهمیری بروداران هه‌موو شتیکی بۆ یاس ده‌کات ، هه‌تاکو شوین و جیگای هه‌موو سه‌ربازه‌کانی بۆ روون ده‌کاتمه‌وه : سه‌عد سه‌ریاکه‌ی ده‌چیت بۆ قادسیه ، فارسه‌کان له‌شکر و میله‌تیان هیتناوه ، هیج کاتیک

به م جوړه کونډوونموه ، سرکرده‌ی فارسه‌کان نازاترین پیاوړیان کموا (رؤستم)
سرکرده‌ی تې له‌شکره‌کیان ده‌کات ..

له‌م کاتاندا نه‌مپیری پرواداران عومیری کوری خه‌تاب بؤ سه‌عد دهنوسی و ده‌لپت :
[نموه‌ی گویت لی ده‌بی له‌وان وورته پی یمرنه‌دا ، پشت و په‌نات به‌خوایی ، چهند
پیاوړتکی خاوه‌ن بیرو هوش و به‌غیره‌ت بنیرنه لای فارسه‌کان و داوایان لی بکه‌ن بؤ لای
خواو رؤژانه‌ش له‌ده‌نگ و یاس ناگادارم بکه‌نموه سه‌عد ده‌گه‌ریتموه و بؤ نه‌مپیری
پرواداران دهنوسی و ده‌لپت :

[رؤستم سرریازگه‌ی له (ساباط) داناوه ، وانیستا که فیل و نه‌سپه‌کانیان له ناماده
باشی دان به‌رام‌بهرمان] .

سه‌عد پتشمواو سرکرده‌ی که‌ی زیره‌کمو پالموانی شمرو غه‌زایه‌کانه ، هه‌روه‌ک
سرریازتک به‌شیداری شم‌ره‌که ده‌کا ، شانازی به‌هیزو پلمو پایه ناکات هه‌نگاو
به‌هه‌نگاو هه‌والی جه‌نگ به‌ری ده‌کا بؤ نه‌مپیری پرواداران و پراوړو کویونموه له‌گه‌ل
نه‌ندا‌مانی له‌شکرده‌کا .. نمو سه‌عد ته‌نما خو‌ی بریار ناداو به‌لکور پراوړو له‌گه‌ل نموانه
ده‌کات کموا له‌کارو‌یاری جه‌نگ ده‌زانن و باشترین و به‌ت‌مقواترین نه‌صحابه‌ی
پتغم‌میرن ﷺ ..

سه‌عد بریاری (عمری کوپي خه‌تاب) (خ . ل) پراده‌په‌رینی و چهند صحابه‌ی که
په‌وانه‌ی لای رؤستم ده‌کات ، داوایان لی ده‌کات بؤ لای خواو مسولمان بوون .. پاش
گفت و گو‌یه‌کی درتزل له‌نیوان لی‌پرسراوه‌کانی فارس ، نیردراوی سه‌عد به‌رؤستم
ده‌لپت :

[خوا تیمه‌ی هه‌لبژاردوو ، بؤ ده‌ره‌ینانی نمو به‌ندانه‌ی حزری لی ده‌کات له‌بنت په‌رستی
بؤ یه‌کتا په‌رستی .. وه‌له‌تسه‌کی دونیا بؤ فره‌وانی دونیا ، وه‌له‌سته‌می فمرمان‌په‌واو
سته‌مکاره‌کان بؤ دادوه‌ری نیسلام ..

(هه‌ر که‌سیک نموه‌مان لی قبول بکا ، قبولی ده‌که‌ین ، وه‌هه‌ر که‌سیکیش شم‌په‌مان
له‌گه‌ل بکات شم‌په‌ی له‌گه‌ل ده‌که‌ین ، هه‌تا به‌لپتی خوا به‌چی ده‌که‌یه‌نین ..)

رؤستم پی‌ی ده‌لپت : نمو به‌لپته چی‌یه خوا به‌نیوه‌ی داوه .. ؟

صه‌حابه‌ی که وه‌لامی ده‌داتموه : [الجنة لشهدائنا ، والظفر لاحتاننا] .

(به‌هه‌شت بؤ شهیده‌کامان و .. سرکه‌موتن بؤ زیندوو‌ه‌کامان) .

نویسنده که ده گمپیتسهو بۆ لای سمر کردهی مسولمانان سهعد ، خبهری شهری ده داتی .. به لام سهد ناخ و مهخابن ، لهم کاتهدا سهعد نه خوشی پروی تی ده کاو لهشی گران ده بیست و بی هیژ ده بیست ، قونیره کان لهشی هه مورو داده گریست ، ناتوانیت دابنیشیت و سواری نه سبه کهی بیست ، که لهمو کاتانهدا شهریکی یه کجار گموره پروی تی ده کات ...

نا لهم کاتهدا (شیر له لانه) ده وهستی بهرامیهر لهشکره کهی و ووتار ده داو ، نه م نایه ته بیان بۆ ده خوینده وه : [بسم الله الرحمن الرحيم ولقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر ان الارض يرثها عبادي الصالحون] ..

پاش تمواو بیونی ووتاره کهی ، نویژی نیوه پروی به سوپاکه کردو ، پاشان پیتشواری له لهشکره کهی کرد به چوار ته کبیر: الله اکبر .. الله اکبر .. الله اکبر .. الله اکبر .. دهنگی (الله اکبر) لهم شیرینه دهنگی دایه وه ، دهستی پیروزی دریز کرد بۆ دوژمن و ، هاواری کرده سهرمو جاهیده کان: برۆن به به ره که تی خوا ...

که برتیکیان بۆ دروست کردبوو له ناو مهیدانی جهنگ .. له بهر نه خوشی دانیشتیبوو له بن که پره که له په نهجه ره یه ک سهر بهرستی جهنگه کهی ده کردو ، بالیفیتیکی به بن سنگی خۆی وه نایوو .. ههر په لامارتیکی فارسه کان که موا په لاماری نه م شوتینهی سهعدیان ده دا یان ده کوژران و یان به دیل ده گیران ، سهعد ناگای له نیش و نازاری لهشی نه مابوو ، لهم ده لاقه ته کبیری لی ده داو هاواری ده کرد ، فهرمانی پی یان ده دا : لای راست بگرن ، نه م بۆشایی یانهی لای چه پ پر بکه نه وه ، لای پیتشت نهی موغه یه ، دو او هت نهی جهریر ، لی یان ده نهی نوعمان په لاماریان ده نهی اشعت .. توش نهی قه عقاع ، بۆ پیتسه وه برۆن نهی نه صحبه کانی محمد ﷺ ... !!

هاوارو دهنگه کهی هیژتیک بی وینهی دا به موجاهیده کان ، تا ههر موجاهیدیک بیو به لهشکرک .. جهنگا وه ره کانی فارس وه کو میتش هه لده وه رین .. هه لوه رانی بت په رستان و ناگر په رستان .. پاش ، ها وه یه ک لهشکره شکا وه که یان ووره یان به مردا که بینیان سمر کرده که یان کیزراو لهشکره که یان شکا .. مسولمانان که وتنه دو ایان تا کو (نهپاوند) .. پاشان (مدائن) پاشان ته مخت و عهرش و تاجه کهی کیسرا ، که وتنه بهردهستی مسولمانان به غه نیمهت .. له ناوچهی (المدائن) سهعد تووشی به لای گموره هات ..

همروه‌ها رووداوی (المدائن) پاش رووداوی (قادسیه) هات به‌دوو سال لسه
ماوه‌یدا پیکدادانی به‌دوؤم همبوله نیتوان فارسه‌کان و مسولمانان ، همروه
پاشماوه‌کانی له‌شکری فارسی کۆبیوونمه له (مدائن) ، ناماده بیون بۆ ناخیر
هه‌لویتست وهه‌لدا نیاان ...

سه‌عد زانی کات له سوودی دوژمنه‌کانیه‌تی ، بریزاری دا بۆ ناخیر جار کۆتاییان پی
به‌پیتی به‌لام نهم کاره زۆری ده‌وی چونکه له‌نیوان مدائین و نه‌وان رووباری دیجله هه‌یه
ناو کاتی هه‌ستایه‌تی ..

به‌لام نهمانی سه‌عدو نه‌خشه‌دانانی ، نهم شته‌ی که مرۆف بییری بۆ ناچی به‌سه‌ری
دا ده‌رواو هه‌رده‌م له‌تیکۆشان دایه چونکه به‌راستی (شیریکه له لانه‌که‌یدا) ...

به‌م جۆره سه‌عد بریار ده‌دا له (دیجله) به‌پرنه‌وه ، فرمانی دا به‌له دو‌اگرانی
شوئینیکی ته‌نکایی له رووباره‌که بۆ په‌رنه‌وه ، نه‌وه‌بوو شوئینیکیان دۆزیمه‌که‌هوا
ترسی که‌م بوو .. پیش نه‌وه‌ی له‌شکر به‌پرنه‌وه سه‌عد فرمانی دا به‌شوئینیکی ته‌نمین
له‌م دیوی رووبار که‌وا ده‌یان به‌سه‌تیه‌وه به‌دوژمن ، نه‌و کاته دوو که‌تیه‌ی دروست کرد
بۆ نه‌وه‌ی پیش له‌شکره‌که بیچه نهم دیوی رووبار ، به‌گرگی له‌له‌شکره‌که به‌کن :

یه‌که‌م که‌تیه : ناوی لی‌نا که‌تیه‌ی (الأهوال) ، عاصم کورپی عه‌مری کرد به‌نه‌میری
که‌تیه‌که .

دووه‌م که‌تیه : ناوی لی‌نا که‌تیه‌ی (الخرساء) نامر که‌تیه‌که ناوی (قه‌عقاع کورپی
عه‌مر) بوو .

به‌لی نه‌و نه‌خشه‌ی سه‌عد داینا بۆ نهم شه‌ره سه‌رکه‌وتنی هیتا ..

(سلمانای فارسی) که‌وا هاو‌رپی‌یه‌کی گیانی به‌گیانی سه‌عد بوو ، له‌م جه‌نگه
به‌شدار بوو له‌پی ده‌ستی له‌له‌پی سه‌عد ده‌دا له‌که‌یف خۆشیان و ده‌یگوت :

[به‌راستی نهم نیسه‌لامه پاک و نوی‌یه .. والله ، ده‌ریاش بۆمان مل که‌ج بووه ،
همروه‌ک چۆن ووشکانی بۆمان مل که‌ج بووه سوئند به‌و خوایه‌ی گیانی سه‌لمانی
به‌ده‌سته ، له‌م رووباره ده‌رده‌چن به‌کۆمه‌ل ، چۆن چوینه ناوی به‌کۆمه‌ل] ...

به‌لی ... به‌م جۆره رووباریان بری و لی‌ی ده‌رچوون ، بی‌نه‌وه‌ی زبانی یه‌ک سه‌ریاز
به‌دن و نازار به‌یه‌ک نه‌سپیان بگات ..

یه‌کێک له‌موجاهیدان په‌رداخیکێ له‌ده‌ست به‌رده‌پیته‌وه ، خه‌می خوارد تاکه
که‌ستیک بی‌ت له‌نیو هاورێ‌کانی شتیکی لی بزر بی‌ت ، بانگی هاو‌رێ‌کانی کرد بۆ

نموی پمرداخه که بگر نموه ، نموه بو شه پوله ناوتیک پمرداخه که ی بمرز کرده وه ، یه کیتیک له مورجاهیده کان هه لیگر تموه ..!!

یه کیتیک له میژوو و نووسان ده گپرت تموه کاتیک بهم دیمنه جوانه له رووباری دیجله ده پمرداخه ده لیت ..

[سهعد فرمان ده دا ، مسولمانان بلین: حسبنا الله ونعم الوکیل ... پاشان به نهمسپه که ی دیجله ده پری و خه لکیش به دوا ی دا دین ، که س به دوا ناکموت ، وه ها ده پریشتن ده تگوت له سمر رووی زهوی ده پرن رووی ناوه که یان دا پو شیبوو به فموجه سوارچاک و پیاده کاتموه ، له ناو ناو قسه یان له گه ل یه ک ده کرد ده تگوت : له سمر رووی زهوی گتوگۆ ده که ن ، نموه ش به هوی نمو هیمنی و نارامیه ی که له ناو دلینان دروست ببوو ، بهو پرواییه ی هه یان بوو به فرمانی خواو سمر کموتنی و به لیتنی و پشتگیری] ..!!

ته مهنی سهعد در ژوو ، فیتنه ی گموره هات ، له خه لک جیا بووه .. به لکو فرمانی دا به منداله کانی و کهس و کباری هه تا دنگ و یاسی نهم فیتنه شی بو نه هینن ..

پوژتیک برازاکه ی هاشم کوری عتبه ی کوری اسی و قاص ، ده چیته لای و پی ی ده لی :

نه ی مامه ، نالیزه سهعد هه زار شمشیر ته مه شات ده که ن کموا تو شایانی خه لقیایه تی .. سهعد وه لأمی ده دا تموه ده لی [ده میوت له م سهعد هه زار شمشیره ، یه ک شمشیر ، نه گم له پروادارتیکت دا هیچی لی نه کاو ، وه نه گم له گاورتیکت دا شقی یکا] ..!

برازاکه ی له مه به سته که ی گه یشت و وازی لی هینا له م جیا بوو نموه ی له خه لک ..

نمو کاته ی معاویه جلموی ده سه لاتی گرته ده ست ، پرساری له سهعد کرد :

بوچی له گه ل نیتمه شهر ناکه ییت .. ؟؟ سهعد وه لأمی دایموه : [من به گمرده لولیتیک

تیبهریم ، گوتمه حوشره که م : یخ ، یخ .. حوشره که م یخ بوو وله په نای دانیشتم ..] .

معاویه پی ی گووت : له پمردوکی خوا .. یخ .. یخ .. نیه ، به لام خوا ده فمرمووت :

[وان طانفتان من المؤمنین اقتتلوا ، فأصلحوا بینهما ، فان بغت احداهما علی

الأخری ، فقاتلوا التي تبغی حتی تفيء إلى أمر الله]

جه نایت نه له گه ل چینه باغیه که بووی دژی حه که که ، نه له گه ل حه که که بووی دژی

باغیه که .. سهعد وه لأمی دایموه گووتی :

[من شهر له گهڻ پياوڻڪ ناکهه ، واته عدلی کوري ابي طالب - پيغه مبهري خوا ﷺ پي تي فرمودو : (أنت مني بمنزلة هارون من موسى ، إلا انه لا نبي بعدي)] .. تو بؤ من وهڪ و شرتي هاروني له گهڻ له موسا ، به لام هيچ پيغه مبهريڪ له دواي من تيه . له سالي ۵۴ ڪوچي ساعد ته مني گهيشتبوه زياتر له هشتا ساڻ ، ڪوا له مالي خزى بوو چاوهرى تي گهيشتنى بمباره گاي خواي ده کرد ..

ڪوپه گهه له ساهه ڪانى ڪوتايي ژياني پاوڪي بؤمان ده گير تيموهه ده ليت :

[سغري پاوڪم له ڪوشم بوو ، له ناخيري ژياني بوو - گريام .. پاوڪم پي تي گووتم : چي وا ده ڪا بگريبيت نهى ڪورم .. ؟؟ (خواي گموره به هيچ جوڙتڪ نازارم نادا .. من نههلى بههشتم)] ..

ڪاتي ده بويست بگات به خواي گموره ، نيشارهى کرد به صندوقه گهه بؤيان کردهه ، ڪراسيڪي ڪؤنيان له ناو دهرهيناو همموي در ابوو ، پاشان فرماني به ڪمس و ڪاري کرد به مه ڪفنى پڪهن !! پي تي گووتم : [بهم ڪراسه پويهروو بوومه له گهڻ گاوره ڪان رڙي بهدر ، ههلم گرتبوو بؤنهم رڙهه] ..

بهلى .. نهم ڪراسه تنها ڪراسيڪي ڪؤن و در انبوو ، تنها ڪراس نهبوو .. بهلڪو نالايهڪ بوو له سمر ژيانه تيڪوشره گهه ده شه ڪايهوه .. له سمر شاني سڀرو اداران لاشه ساعديان گواستموه بؤ مهدينه بؤ شار دنهوى له تهڪ نهوانهى گهيشتبون به خواي گموره ، سه عديش ناخير صحابيه ڪوچ ڪره ڪان بوو ، ڪوچي دوايي کرد ... خوات له گهڻ نهى ساعد

خوات له گهڻ پالخواني قادسيه ، نهى نهو ڪهسهى مهذانيت گرت و ناگري ناگر پهرسته ڪانت ڪوڙاندهوه له فارسه ڪان ، بؤ ههتا ههتايه ...

۱۲

عەبدوﻻﻱ كورﻱ زوبەير

چۆن پياوئىك و چۆن
شەھىدئىكە !!

عبدالولای کوری زوبهیر

چون بیابیک و چون شه هیدیکه !!

عبدالولای کوربه یه کی پیروز بو لهسکی دایکی ، نمو دایکه هی کهوا نمو بیابانته
گرمه می بری له ریگی نمو کزجه مه زنه می ، مه ککه هی به جی هتشت و به ره مه مدینه
رؤیشت ..

قهده ری خوی گموره و ابوو عبدالولای کوری زوبهیر کوچ بکات له گه له کزچکه مران
وله کاتیکدا که لهسکی دایکی بو ، هیشتا نهها تیره سهردونیا دایکی (اسماء)
خوالی ری رازی بیت ، هیشتا (قبا) ی نه بریبوو له ده و رو بهری شاری مه دینه ببوو ،
نمو ببوو نم کوربه کزچکر دووه له م کاتانه دا کهوا صه جابه کزچکر دووه کان تازه پییان
دهنا ناو شاری مه دینه چاوی گه شی به دونیا هه لیتناو له دایک بو ..!! نم منداله
پیروزه له دایک و باو کیتی پیروز له دایک بو ، هه لیان گرت و بردیان بولای
پیغه مبهری خوا ﷺ له مالی خوی له مه دینه ، نمویش ماچی کردوو له تکه
خورمایه کی به ده می پیروزی خوی تهر کردو خستی به ده می عبدالله نمویش
هه لیمشت ، یه که م شت چوره ناو هه ناوی عبدالولای کوری زوبهیر ناوی ده می پیروزی
پیغه مبهری خوا بو ﷺ

مسولمانان له شاری مه دینه کزبوو نموهو ، نم منداله ساوایه یان له ناو
بیتش که کی هه لگرت و ، پاشان سوراندیان مو له ناو شه قامه کانی مه دینه وله گرمه می
ته کبیریان دا .. له بهر تموهی نمو کاته می پیغه مبهرو صه جابه کان پییان با شاری
مه دینه ، جوله که کان ناگر له گیانیا یان به ربوو ورق و کینه می خویان هه لر پشت ، ده ستیان
کرد به جهنگی ده روونی له گه له رسولمانان ، پرو پاگه نده یان کرد کهوا (مالمه) کانیا ن
سحرپان له رسولمانه کان کردیمو تووشی نه زوکیان کردوونه ، له شاری مه دینه دا
مندالیتیکی نوییان نابیت .. کاتیک عبدالولای کوری زوبهیر له دایک بو ، بوو به
بروانامه یه ک بو دروو ده له سه کانی جوله که کی مه دینه و فرت و فیئل و قسه
هه له به ستر او هه کانیا ن به تال بووه ..!! عه بدولا نه گه یشته ته مه نی بالغ بوون
له سه رده مه می پیغه مبهری خوا ﷺ .. به لام له م سه رده مه دا توانی ، به هوئی نریک
بوونموهی له پیغه مبهرو نمو په یوه ندی به به تینه می هه ببوو له گه لی ، هه موو مهوادیک

خاوی پیاوہ تی و ہر بگری ... لہ گہل ریبازی ژسانی پیغہ مبہر ، ہمر وہ ک دہینین پاش ماوہیہ کی تریاس کردنی دنیا پردہ کات .. بہم جوڑہ نم مندالہ زور بہ خیرایی گمورہ بوو وگہ شہی کردو بہہیز بوو ...

قوتناغی گہ نجایہ تی رازاندوہ بہ پاکئی وخواہرستی وقارہ مانہ تیبہ کی لہرادہ بہدہر .. لہ گہل روزگار ریشیت ، بہی نموی خوورہوشتی بگورپی و نارہ زووہ کانی دنیا کاری تی بکات ، بہ لکو پیاویک بوو ریگای خوی ناسی و ، بہہیزی خوا ، پروایی یہ کی بہ تین و سمر سورہیتنہری دروست کرد ...

لہ کاتی فہتھی نیفریقیاو ، نہندہ لوس و ، قوسطنطنیہ ، عبداللہ تہ مہنی نہ گہ یشتبووہ بیست و حموت سال . قارہ مانیک بوو لہ قارہ مانہ کانی نہم فہتجہ نہمرانہ بہ تاییہ تی لہ جہنگی نیفریقیا ، مسولمانان و ہستابون بہرامبہر سمدو بیست ہزار سمریاز لہ کاتیکدا خویان ژمارہ یان بیست ہزار بوو ... شہر دہستی پیگرد ، ترسیکی گمورہ پرووی لہ مسولمانان کرد

عہدولای کورپی زویہیر تہ ماشایہ کی بہدیکہ تی ہیزی دوزمنی کرد زانی سمر وچاوی ہیزہ کہ یان لہ کویہ ؟ نمو سمر وچاوش تہنہا پاشا سمر وکی بہر بہر بوو ، ہاواری دہ کردہ سمر سمریازہ کان و بہاوار کردنیکی و ا پالی پیوہ دہنان بو مردن بہ شیبہ یہ کی زور سمر سورہیتنہر ...

(عہدولای کورپی زویہیر) ہستی کرد کماو نم جہنگہ خوتناوی بہ کوتایی نایہت و ناتوانپی سمر کھوتن بہدہست بہینن ، تہنہا بہ کوشتنی نم پادشا کہ لہلہ رہقہ نہ بیٹ بہ لام چ ریگایہ ک دہیگہ یہ نیٹ ، لہشکری یہ کجار گمورہ ی لہ پیٹشہ ، بہی گہرانموہ شہر دہ کھن !!؟

بہ لام خور اگری و نازایہ تی ورہی زویہیر جیگای نم جوڑہ پرسیارانہ نی یہ !! لیڑہ دا بانگی چندہ برایہ کی کردو ، پیانی گوت : [پاریزگاری ہشتموہ بکھن ، لہ گہلم پہ لامار بدنہ] ..

ریڑہ کانی دوزمنی و ہ کوشمشیرکی خور اگر بریو بہرہو سمر وکہ کہ ریشیت ، تاکو گہیشتہ سمری و بہیہ ک جار نموی کردی ہی تی کرد ، پاشان سور اوہ بہدہوری نمو سمریازانہ ی پاریزگاریان دہ کردہ پادشایہ کہ یان و ہشتیان لی گرتن و .. لہ گرمہی (اللہ اکبر) یان دا ...

مسولمانان بینیان نالاگه یان له م شوینه بهرز ده بیتموه ، کما سهرۆکی بهر سهره کان
تییدا فرمانه کانی لی دهر ده چیت و تییدا هائی شوپاکه ی ده دا ، زانیان سهر کومتن
مسوگهر بووه ، خو یان به هیژ تیکی بی وینه زاگرت تاسهره نجام هه منوو شتییک به
قازانجی مسولمانان کوتایی هات ..

سهرۆکی سوپای مسولمانان (عبدالوایی کوپری آبی سهرخ) به م دهوره مهزته ی
(کوپری زویهیر) ی زانی ریزی نهوه ی دایی کما بیچی بو ئشاری مه دینه موزگینی نه م
سهر کومتنه گهوره بدات به خه لیه مه ی مسولمانان (عثمان کوپری عقان) و دانیه شتوانی
مه دینه .. له گه ل نهوه ی کما زۆر نازاو بلیمه ت بوو له جه نگا اهر وه ها له خوا
پهرستیش دا نازایه تی له جه نگ که مه تر نه بوو .. نه م سیفاته واده کات کما
(عبدالوایی کوپری زویهیر) بیته پشه ننگ و پیشموای خوا په رستان و جینگایه کی
به رده وام بلندی هه بیته له نیو خوا په رستان ...

نه گه نجاتیه که ی و ، نه پله م پایمو ، نه به نه مالمو ، نه هیژو ، نه سامان .. هه یج شتییک
نه یوانی جینگا به (عبدالوایی کوپری زویهیر) بگۆزی ، به لکو خوا په رستییک بوو بهرۆژ
بهرۆژوو ده بوو ، شو هه لده ستاو بو شمو نوژوو ، خشوع و ترسیکی وای هه بوو عه قل و
هۆش سهرسام ده بوو له گه لپی .. عومه ری کوپری عبدالعه زیزرۆژتیک گووتیه کوپری آبی
موله بکه ، : باسی عبدالوایی کوپری زویهیر مان بو بکه .. نه موش گووتی :

[والله ، هه یج دل و دهر و نییکم نه دیووه وه کوئمو .. کاتییک ده کومه ناو نوژوه ،
هه موو شتییکی له یاده چوو .. کاتییک رکوعی دهر د یان سوچه ، چۆله که
له سهریشتی بنیشتابه وای ده زانی دیواره ، یان رایه ختیکی راخراوه نه وه نده سوچه و
رکوعی درێژوو

(جاریکیان قازیفه یه کی مه نجه نیق به بهر ده م پش و سنگی دارۆیشت نه موش نوژی
ده کرد ، سویند به (الله) ههستی پی ته کردو له شوینی خو ی نه جولاو ، خویند نهوه ی
قورئانی تییدا نه بری و ، په له ی نه کرد له رکوعه کانی ..] !! .. دهنگ و یاس و گه پانه وه ی
خوا په رستی (کوپری زویهیر) ههروه کو میژوو بو مان ده گه پشه مه شتییکه هه ره له داستان
ده چیت ..

کاتی به پۆژوو بوونی ، نوژ کردنی ، جه جکردنی و ، بهرزی دهر وونی و غیره تی ...
کاتی شموانی .. به درێژی ته مه نی هه ره شو نوژوو خوا په رستی بوو . کاتی
دهر چوونی به درێژی ، ته مه نی بهرۆژوو بوون و جههاد بوو ..

نیمان و پروایی یه کی زور به تینی به خوا همبوو ، ترسیکی بمردهوامی له دلدا همبوو
بمرامبهر به خوا

له (ابن عباس) بیان پرسى دهر یاره ی عبدالله ی کورپی زویتر گووتی :
[قورنان خوین بوو ، بمردهوام سونه ته کانی پیغه ممر ده کومت و .. شمو نوژی ده کردو
بهرۆژ بهرۆژوو ده بوو ، کورپی همواری پیغه ممبری خوابوو ، دایکی (أسماء) ی کچی
صدیق بوو .. (عائشه) خیزانی پیغه ممبری خوا پوووری بوو ، یه کییک دهره قی خوی
گیل ده کات کموا خوا کوتری کردبی]

کورپی زوبهیر له وه سفی خوور هوشت و سیفه ته کانی وه کو چیا یه کی چه سپاو بوو .. دل
و دهر وون پاک ، به عیزه زت و خور اگر ، قاره مان و نازا .. بمردهوام ناماد بوو گیانی خۆ
پیش کەش بگات بهر پیمازه راسته که ی و بمبر یاره راسته کانی ...

له کاتی جهنگ کردن و شمر کردن له گه له نه ممویه کان ، (حوصه ی کورپی نمیر)
سمرۆکی له شکر کموا یه زید رهوانه ی لای عه بدولای کورپی زوبهیری کردبوو بۆ
کوژاندن وه ی شوژ شه که ی له کاتی چونه لای دهنگ و پیاس گه یشته مه که گوايه
(یه زید) مردووو ... حوصه ی داوای له عه بدولا کرد له گه لی بیست بۆ شام و همولی بۆ
بدات بۆ نموه ی به یعه ی خه لیفایه تی بدهن به نمو

به لام (عبدالله) نم دهر فه ته زیرینه ی له ده ست خۆی دا .. له بمر نموه ی ده یگوت
پتویسته توله یه کی گموره له له شکر ی شام بکر تسموه بمرامبهر نمو هیز شه دیندانه ی
کردیان بۆ سمر شاری پیغه ممبری خوا ﷺ بۆ خرمه ت کردنی نار ه زوو کانی نه ممویه کان
... نیمه لی ره دا جیا و ازین له گه له هه لوتستی عه بدولا ، ته مه نای نموه ده که یین کموا
عه بدولا نه ده بایه نم دهر فه ته بی تینه ی (حوصه یین) سمرۆکی له شکر ی یه زیدی
له ده ست خۆی دایه ... به لام هه لوتستی پیاوانه ی عه بدولا - چ پیاویک شو قه ناعه ت و
پروایی و ابوو ، قیل و تله که کانیا ن هه لده وه شینیتسموه ، بمر استی نم هه لوتسته ی
عه بدولا جینگای سمر سوور مان و پرزلیتانه

کاتیک چه جاجی خوین ریژ به سوپا که ی په لاماری بۆ هینان ، نابلو قه یه کی
ترسناکی عه بدولا و کۆمه له که ی دا ، له نیتوان موجاهیده کانی دا ژماره یه کی زور له
تیرها و ژیه بوون ، کموا شماره زایی یه کی زوریان هه بوو له تیرها و تشتن و ، شمر کردن
گوی لی یان بوون قسه یان ده کرد دهر یاره ی خه لیفه ی رابردوو (عثمان) خوالی ی رازی

بیئت ، هیچ ترسی خوای لهناو نهبوو ، زۆربیی ویژدانانه باسیان ده کرد ، نهموش بهرهنگاریان بۆوهو پیتی گوتن :

[والله ما أحب أن أسنظهر علی عدوی بمن یبغض عثمان] !!..

واته : (سوتند بهخوا ، حزم ناکه م پشت بیهستم به کهسانیک بۆ سهر دوژمنه کاتم ، نهو کهسانه رق و قینیان له عوئمان بییتموه) !!.. پاشان ده ری کردن له کاتی کدا کهوا زۆر پیوستی به یارمه تی هه بوو ، یارمه تی به کی وال له فهوتان پرگاری ده کرد !!.. پاکی عبدالل له گه ل دهروونی و ، راستگویی له گه ل بیروباوه ری پربازه که می ، گزنگی بهمه نه دا زیانی دووسه د تیر هاویژی بلیمه تی لی کهوتوه ، له گه ل نهوه ی له جهنگی که یه که جاره کی یه و کوتایی پی دههینی ، له بهر نهوه ی نه م تیرو هاویژانه وازیان له نایینه که بیان هیناوه و جیگای پروایی و دلنیایی عبداللین و ، گهوره ترین کاره سات که به سهر له شکرێ مسولمانان دابیت و یارمه تی خوای گهوره یان بۆ نه یه ت گوناه ی له شکره !!

به راستی خۆراگری عبدالل بهرام بهر یه زید نازایه تیه کی راده به ده ره .. ته ماشای ده کرد یه زیدی کورپی معاویه ی کورپی ابی سرفیان ناخیر پیاویکه ده یکه ن به خه لیه ی مسولمانان ، نه گهر بشیت بۆ نه م کاره .. به لام به بیروباوه ری عبدالل ، یه زید به که لکی هیچ شتیک نایه ت ، هیچ چاکه یه کی نیه بۆ نهوه ی شه فاعه ت بۆ تاوان و گونا به کانی بکات ههروه ک میژوو بۆ مان ده گێرته وه

نایا چۆن ده بیئت کورپی زویه ری کورپی عموام موایه عه بدات به یه زید .. !!?

ووشه یه کی به هیزی وه ک قازیفه ناراسته ی معاویه کرد کاتیک زیندوو بوو ...

به لئ نه م ووشه ی گوتی له گه ل یه زیدی بوو ، پاشان یه زید وه عده ی خراپترین

چاره نووسی دا به کورپی زویه ری کاتیک بوو به خه لیه .. !!

نه م ووشه یه ی کورپی زویه ری ناراسته ی یه زیدی کرد نهوه بوو :

[لا ابايع (السکیر) ابدأ]

واته : موایه عه ی سهر خۆشیتک ناکه م به هیچ جۆرنیک ..

پاشان نه م دیره شیمه ره ی خوتند :

ولا الین لغیر الحق أساله حتی یلین لضرس الماضع الحجر

عبداللای کورپی زویه پر نه میری مسولمانان بوو ، پایته خته که ی مه که ی

موکه ره مه بوو ، ده سه لاتی بالی کیشابوو به سهر حیجازو ، یه مه ن و ، به سه ره ، که فهو

خوراسان و ، هه موو شام بیتجگه له (دیمه شق) نه بیت پاش نهوهی خه لکی نهه
شوتنه مو بایه عیان کردبوو . به لام نه مهویه کان تو قره یان نه بوو ، له شوینی خویان
رانده وهه ستان ، نهوه بوو چهند په لامارتیکی یه ک له دوای یه کیان ده کرد ، له زوریه یان
تهنها شکان وریسوا بیان بو ده ماهه ..

تاکو (عبدالملک کوری مروان) هاته سهر دهسه لات و سویاپه کی نارده سهر
عبدولا له شاری مه ککه به سهر کردایه تی خراپترین نهاده میزاد و خوین ریژترین
وسته مکارترین کهس .. نهه پیواوه سته مکارو زالمهش (حه حاجی ثقفی) بوو ،
ههروه ک نیمامی دادپهروهه عومهر کوری عبدولهه مزیز دهره هقی دهه فرموویت:

[لو جاعت کل امة بخطایها، وجننا نحن بالحجاج وحده ، لرجعناهم جمیعا].
واته نه گهر هه نهه تیک به هه موو گونا هه کاتیان بیته پیش ، نیمهش تهنها به هه حاج
بیینه پیشهوه ، سهر تا پا هه موویان ده گپینهوه

حه حاج سهر کردایه تی له شکره کهی کردو ، بو په لاماری پایتهختی عبدولا ی کوری
زویه یر ، بو ماهوهی شمش مانگ دهره ی شاری مه ککه مو خه لکه کهی دا لهه ماهه یه دا
ناوو خور اکی لی برین - بو نهوهی عبدولا ی کوری زویه یر به جی بهیلتن و به ته نههای
بهیلتنهوه

له ریژ نهه برسیتی یه جهرگ بره زوریهی له شکره کهی عبدولا خویان دا به دهه ستهوه
، عبدولا به ته نهها و تهنها ماهه ... له گه ل نهوهش دهره هقی هه بوو بو نهوهی خوی ریژگار
بکات ، بهه جوژه عبدولا بریاری دا نهه لیپه سراو یه تی یه هه تا کوتایی بیات ، شهر
له گه ل له شکره حاجی خوین ریژ بکات .. نهه کاته عبدولا ته نهه نی حهفتا سال بوو
...!! ههروه ها نهه قسه جهرگ بره نازیانهی عبدولا هه رگیزاو هه رگیز له یادنا کریت
له گه ل دایکی نیستاش باگوری بگرین لهه م گفتو گو یه نیوان عبدولا دایکی ...
دایکی به ریژی کوچی (أبو بکری صه ددیق) (أسما) ی خواناسی پروادار له چهند
سه عاتیک که له ریانی دا مابووه .. نهوه بوو عبدولا چوو لای دایکی خوشهویستی
دایکی شی یاشترین و مه زنترین هه لوتیستی دا به کوره شیرینه کهی ..!!
(أسما) پی تی گووت !

[نه ی روله کهم ، تو به خوت دهره زانی نه گهر له سهر ههقی و ، بانگی هه ق دهه کهیت ، نارام
بگره له سهری تاکو له ریگای دهه مری ، وه سهریش شو ر مه که بو مند الانی نهوهی

(یخرج من تقیف کذاب ومیر)

واته :.. لهسه قه فیه کان درۆزن و خراپه کار پهیدا دهیٔ ..

(همرچی درۆزنه نهوا بینیمان ، به لام خراپه کار نه مانتبینیوه تهنها تو نه بیټ) .

عبدالولای کورپی عومر خوای لی رازی بیټ به شیتوهی پرسه لیکردن چووه لای و داوای نارام گرتنی لی کرد ، نهویش بهم جوژه وه لامی دایهوه : [چ شتیک پنگام لی ده گری له سمر نارام گرتن ، سمری یه حیای کورپی زه کهریا یان به دیاری برد بۆیه کتیک له داوین پیسه کانی بهنی نیسرائیل] !!..

به راستی زۆر مه زنی ، نهی کچی سه ددیق ..!!!

له بهر نهوهی جوانترین و وشهت ناراسته ی نهو له خوانه ترسانه کرد له کاتیکدا سمری کورپه شیرینه که یان بری و لاشه که یان له سیداره دا به لی - نه گهر سمری عبدالولای کورپی زویه بر بردرا به دیاری بۆیه زید ..

سمری پیغه مبهری بهر تیش (یحیی) بر دره به دیاری بۆ داوین پیستیکی بهنی نیسرائیلی !!..

سه لامی خواله شهیدی خواناس عبدالولای کورپی زویه بر ...

سه لامی خواله (اسماء) کچی نه بو بگری سه ددیق

نومه یه ، وه نه گمر ده شزانی نیازت دونیایه ، تو له هه موو به ننده یه ک خرابتری ، خووت و نهوانه یه له گه لبت دان کموا به کوشتنن دان و تووشی فموتان و هیلاکه تت کردن]

عمیدولاش وه لآمی دایه وهو پی ی گووت :

[ستوتند به خوانه ی دایکه ، نیازم دونیا نه بووه چۆکم بو دانه نواندووه .. له فرمانی خوا به هیچ چۆرتیک لام نه داوه ، وهسته میشم نه کردووه ، غه درم له گه س نه کردووه] .. دایکی (أسماء) پی ی گووت :

[داواکارم له خوا دو عای خیرت بو بکه م نه گمر له پیش من گه یشتی به خوا ، یان له پاش من گه یشتی .. (پهروه دگارا ، به زه ییت بیته وه به زۆر هه ستانوه ی له کاتی شهودا ، وه به تینوتی له چۆل و بیاباندا ، وه به پاش جولانوه ی له گه ل دانک بو باوکیا ...)

(پهروه دگارا من نهوا ته سلیمی تو م کرد ، وه رازیم به وه ی رووده دا ، پاداشتی عمیدولای کوری زویه یر بده وه به پاداشتی نارام گرتوو و سویاسکاران ..!]

بهم چۆره ما ل ناوایی یان له یه ک کردو یه کترین به جی هیشت ..

پاش چند سه عاتییک له م کاتدا کوشتاریکی کوشنده دهستی پی کرد له سکر تکی بی ژماره له گه ل چند که سیک ، شهیدی مه زن لیدانیکی مردنی پی کهوت و ، ناله م کاتدا هه موو رق و قینیکی ناو دله ره شه که ی خزی هه پرشت ، هه لسا به له سیداره اتی لاشه ی بی جوله ی

دایکی پیری ، کموا له ته منه نی نۆه دو حموت سالان دابوو هه ستا بو نه وه ی جاوی به لاشه له سیداره دراوه که ی کوره شیرینه که ی بکهویت ..

(أسماء) وه کو کۆله گه یه کی چه سپاو راوه ستا به بی نه وه ی ترس دایبگرتت به را به بر چه حاجی ریسواو ناپاک .. چه حاج پی ی گووت :

نه ی دایکه ، نه میری بهواداران عبدالملک کوری مهروان وه سیه تی کردووم له گه ل تو نچاک بم ، نایا هیچ پیوستیه کت هه یه ..؟

(أسماء) وه لآمی چه حاجی دایه وه فرموی :

من دایکی تو نیم

من دایکی نهو له سیداره دراوه م که له م به رزایی به ..

(پیوستم به یارمه تی نیوه نیه

به لآم شه دیه کت بو دکه م گوتم له پیغه سبهرنی خوا ^{له} بووه ده یفرموو :

۱۳

بهرائی کوری مالیک

نہو شہیدہی دروشمی
(اللہ، والجنۃ) بوو

﴿۱۳﴾

بهرائی کوری مالیک

نمو شههیدهی دروشمی (الله، والجنه) بوو

یه کینکه له‌م دوو برایانه‌ی بۆ خوا ژیان، پعیاننیکیان دا به پیغه‌مبهری خوا ﷺ پۆژ به پۆژ له‌ گه‌شمو پهره‌سەندن دابوو یه‌که‌میان (نه‌نه‌سی کوری مالیک) سه‌ خزمه‌تکاری پیغه‌مبهری خوا بوو ﷺ، دایکی که‌ ناوی (ام سلیم) بوو بردی بۆلای پیغه‌مبهر ته‌مه‌نی له‌م کاته ده‌ سالان بوو گووتی :-

[ته‌ی پیغه‌مبهری خوا نمو نه‌نه‌سه‌ کوری تۆبه و خزمه‌ت ده‌کا، تکای بۆ بکه‌ له‌ خوا]

نینجا پیغه‌مبهری خوا ﷺ نیتو چوانی ماچ کرد و دعای بۆ کرد به‌لام چ دعایه‌ک ! دعایه‌ک به‌ردوام به‌ره‌و خیرو ته‌مه‌نیکی دریزی به‌چاکوو به‌ره‌کەت ... پیغه‌مبهر ﷺ دعای بۆ کردو فەر مووی :-

[خودایه‌ مال و مندالی زیاد کمو، به‌ره‌کەتی بیخه‌ ناوی و، بیبه‌ به‌هشت] .. به‌م جوژه‌ نه‌نه‌س نۆه‌م دو نۆ سال ژیاو، مندال و نمو‌یه‌کی زۆری پیداو، هەر خوا به‌ خۆی ده‌زانی چ سامانیکی پی‌به‌خشنی، په‌زویاوانیکی گه‌ره‌ی وه‌ها، سالی دوو جار به‌ری ده‌گرت

دووهم برا، بهرائی کوری مالیک بوو

به‌ ژیانیکی به‌ختمه‌ره‌انه و تیکۆشمرانه ژیا، دروشمیشی: [الله، والجنه] .. بوو .. هەر که‌سیک بیبینه‌یه، چۆن شەریک ده‌کات له‌ پیتناوی خوا، سه‌ری سوور ده‌ما به‌سه‌ر سوورمانیکی وا، له‌ ژیان شتی وای نه‌دیتبی

به‌لام له‌گه‌ل نه‌مه‌ش کاتیک به‌راء شه‌ری ده‌کرد له‌ پیتناوی خوا به‌ شمشیره‌که‌ی له‌ سه‌رکه‌وتن نه‌ده‌گه‌را، له‌ کاتیکدا سه‌رکه‌وتن به‌رزترین نامانچ بوو له‌م کاته‌دا، به‌لکو به‌راء ده‌گه‌را به‌دوای شه‌هید بوون دا

هه‌موو هیوای به‌راء له‌ژیانیدا ، نه‌وه بوو بۆری به شهیدی و نه‌جه‌لی له‌سه‌ر گۆزه‌پانی
 جه‌نگیک بیت له‌جه‌نگه‌کانی نی‌سه‌لام دژی بی تاوه‌پان ... له پیتناوی نه‌م مه‌به‌سه‌سه‌دا
 ، له‌هیچ جه‌نگیک به‌راء دوا‌نه‌که‌وت ... رۆژتیک هاو‌پری‌کانی سه‌ردانیان کرد که‌وا
 نه‌خۆش بوو ، به‌راء پ‌ووی تیک‌کردن و گووتی : [نیتوه واده‌زانن من له‌سه‌ر جینگا ده‌م‌رم .
 نا والله هه‌وا بی به‌شم نا‌کا له‌سه‌هاده‌ت] ... !!

خوای گه‌وره‌ش گومانه‌که‌ی به‌رائی به‌راست داناو ، (به‌راء) له‌سه‌ر جینگا نه‌م‌ردو ،
 به‌لکو مرد به شهیدی له جه‌نگیک ، له مه‌زنترین جه‌نگه‌کانی نی‌سه‌لام ... !!
 به‌راستی پ‌ال‌ه‌وانیه‌تی به‌راء پ‌وژی یه‌مامه شایانی خۆیه‌تی ... شایانیک بۆ
 پ‌ال‌ه‌وانیک که‌وا عوم‌ه‌ری کوری خه‌تاب فەرمانی دا به‌هیچ جۆرتیک سه‌ر‌و‌کا‌یه‌تی
 نه‌ده‌نه ده‌ست ، له‌به‌ر نه‌وه‌ی نازایه‌تی و جوورنه‌تی به‌راء نه‌وه بوو ده‌گه‌را له‌م‌ردن ...
 نه‌وشته‌ وای کردبوو سه‌ر‌و‌کا‌یه‌تی نه‌دریته‌ ده‌ست ، نه‌بادا جه‌نگا‌وه‌رائی تووشی
 له‌ناو چوون بک‌ردایه ... !! رۆژی یه‌مامه کاتیک سو‌پای نی‌سه‌لام به سه‌ر‌و‌کا‌یه‌تی
 (خالی‌د) نا‌ساده بوو بۆ جه‌نگ له‌گه‌ل هه‌ل‌گه‌راوه‌کان ، به‌راء له‌م رۆزه‌دا به‌رام‌به‌ر
 دوژمن وه‌ستا بوو ، به‌لام چ وه‌ستانیک ، وه‌ستانیک وای ده‌زانی چهند سالان به‌ پیتوه
 وه‌ستاوه ، نه‌وه‌نده به‌ په‌له‌بوو بۆ پ‌و‌یه‌پ‌و‌ونه‌وه ، چاوه‌گه‌شه‌کانی وه‌ک و چاوی شیر
 ده‌سه‌پ‌اند بۆ نه‌وه‌ی زوو بگات به‌ گیانی دوژمنان .. په‌لاماری نیتجیره‌که‌ی بدات .. !!
 به‌لی ، هیچ شتیک له‌م دنیا به‌ بی‌ناگای نه‌کردبوو بێجگه له‌م مه‌به‌سه‌سه ... (خالی‌د)
 بانگی کرد : (الله اکبر) ، ریزه پت‌مه‌وه‌کان بۆ شوینی خۆیان ده‌ر‌چ‌وون ، (به‌راء) ی
 عاشقی مردن له‌گه‌لیان بۆی ده‌ر‌جوو

رۆیشت بۆیان شوین که‌وتوونی موسه‌یله‌مه‌ی درۆزنی به شمشیره‌که‌ی دو‌ری‌پ‌وه ،
 نه‌وه‌بوو وه‌ک و گه‌لای پایزان ده‌که‌وتنه‌ خواره‌وه له ژیر زه‌بروه‌یتزی نه‌م پ‌ال‌ه‌وانانه ...
 هه‌ر‌چ‌نده سو‌پای (موسه‌یله‌مه) سو‌پایه‌کی لا‌وازو که‌م نه‌بوو ، به‌لکو ترسناکترین
 له‌شکر بوو له‌هه‌مه‌وه‌ له‌شکره هه‌ل‌گه‌راوه‌کان
 به‌ زۆری سو‌پاکو ، له‌ جۆری چه‌ک و ، جه‌نگا‌وه‌رائی ، ترسناکترینی جه‌نگه‌کان بوو ..

هه لگه پراوه کان توانیان بهرگری مسوولمانان بکهن ، بهرگریه کی له پراوه به دهر له توندوتیژی ، هه تاکو ده یانویست سهرکو تن به ده دست به پیتن ، به هژی ئه وه په لاماره یه ک له دوا یه کانه ی که ده یانکرده سهر مسوولمانان ...

لیته دا ترستیکی زور له ناو پیزی مسوولمانان دروست بوو ، سه روک و سهرمانده کانیان ووتار دهره کانیان له سهر پستی و لاکه کانیان بانگی ووشه ی خۆپاگرییان ده کرد ، به لینه کانی خویان به یاده هیتانه وه .

به پرائی کوری مالیک دهنگیکی خۆش و بهرزی هه بوو . . خالد سه روکی مسوولمانان بانگی به پرائی کردو گووتی باده نگت بیتت ... !!

(به پراء) هاواری کرد به چهند ووشه یه کی جوان ز به هژیرو به مانا ... ئه وانیش ئه وه بوون : [ئهی خه لکی مه دینه ، ئیمه رۆ مه دینه هی ئیوه نیه ، به لکو خراوه به هه شت نه پئی]

به لی ... [الله ، والجنه] له پیتش ئه وانهن !!

هه تا شاری مه دینه ، پایته ختی نیسلام ، شاریک مال و مندال و ژنه کانیان لی به جی هیتشوه ، ناپیت بیرری لی بکه نه وه ، له بهر ئه وه ی نه گهر نه مه رۆ بشکینن ... مه دینه ئی وان نیوه ده کمویتته بهر ده ستی دوژمن

به م جوژه دهنگ و سه دای (به پراء) وه کوشه پۆلی ناو ده که یشته موجهیده کان پاش ماوه یه کی که م له گه ل نه مه ری دهنگی به پراء مسوولمانان به خۆهاتنه وه نه نجامی جهنگه که پیتچموانه بۆوه ...

مسوولمانان به رهو پیتش چوون و ، سه هرکو تنی یه کجاره کیان نزیک بۆوه ... بی باوه پراوه ده شان ، به شکستیکی بی ویتنه

به پرائیش له گه ل هاواری کانی ده کموتنه دوا یان نالای پیتغه مبهرکه یان ﷺ به مرزکرد بۆوه . بی باوه ره کان پاشه ککشه یان ده کردو هه لده هاتن ، خویان ده هاوتشته ناو قه لایه کمو په نایان بۆ ده برد ...

ئه وه بوو له م دیوی سنووری قه لاکه ، دهر گایه کیان له سه ره خویان داخست ... لیته دا (به پراء) وا خه یالی بۆهات و بانگی کرد :-

{ نهی کۆمه لانی مسولمانان ، ههلمگرن و فریتم بدهنه ناو نهه دیوی شورهی باخچه که نهی پیتم نهگوتن من بهدوای سهرکهوتن ناگهپیتم ، بهلکو بهدوای شههید بوون دهگهپیتم} ..

وای تی رادهبینی پیلانی نهه جارهی باشترین کۆتایی به بوژیانی و ، باشترین جوژی مردنه ...!!

لهه کات و ساتانهدا (بهراء) خوژی خسته ناو باخچهی قه لاکهوه دههگاکی بو مسولمانان کردهوه شمشیری بی باوه رانیس لهشی (بهراء) کون کون دههکن ، نا لهه کاته نههش دههگاکی بهههشت دهه رازانهوه بو پیشوازی کردن له میوانی نوی تی تیکۆشهر ...

(بهراء) چاوه پروانی نهوهی نه کرد موچاهیده کهان هه لیگرن و فری تی ده نه ناو حه دیقه که ، بهلکو به دیواری حه دیقه که هه لگهرا ، خوژی هاویشته ناو حه دیقه کهوه ، دههگاکی بو مسولمانان کردهوه ، سوپای نیسلام هاتنه ناو یهوه

به لام خوونی بهراء نههاته دیو ، شمشیری بی باوه ران کۆتایی بهژیانی نههیتناو نهوه مه بهستهی کهوا چاوه ری تی ده کرد نههاته دی ... چونکه مردن به نهجه لهوه به جهه ز کردن و نارهزوو نیه ، نیمامی (ابوبکر) خوا لی ری رازی بیته راستی گووته ، که ده لیته :

[أحرص على الموت ... توهب لك الحياة] ...!!

واته : سووره به لهه سهر مردن ژیا ته ده بیته ...!!

راسته جهستهی موچاهیدی خوا لهه ره ره دهه ههشتا وههشت نه لی دانی به شمشیر و پم بههکهوت و ههشتا و نهوهنده برینهی دروست کرد ، هه تا یه ک مانگی برد پاش نهه جهنگه ، (خالید کوری وه لیید) سهر بهرشتی چاره سهری بهه رانی کوری مالیکی ده کرد ...

به لام هه موو نهه مانه مه بهستهی بهراء نه بوو کهوا ته مه نای ده کرد ... نهه چاک بوو نهوه یهش بهه رانی نا نو میته نه کرد ، ... به یانی جهنگ له دوای جهنگ دیت ..

پیغه مبهه ﷺ پی تی راگه یاندووه کهوا دو عاکانی قه بووله ... ته نهها نهوهی لهه سهره کهوا دو عا بکات له خودا ، شههاده تی پی بیه خشی ، په له نه کات ، چونکه ههه مردنیک کاتیکی دیاری کراوی بو دانراوه ...!!

نمونه تا بهرانی کوری مالیک برینه کانی پوژی یه مامه‌ی چاک بۆه ...
 دووباره له گه‌ل سویای نیسلام بۆ له گۆزانی هیزی تاریکی ... نمو کاته دوو
 نیمپریاتۆزیه‌ی کۆن و دیکتاتور، پۆمه‌کان و فارسه‌کان، به‌هیزه‌ درنده‌کانیان خاکی
 خویان داگیر کردبوو، خه‌لکانیان ده‌چوسانده‌وو ... (براء) یش هیزی کوشنده‌ی
 لی‌ده‌دان و، له‌ شۆنی هه‌ر لێدانیکیش بینای به‌رزی نوی‌ی هه‌په‌انی دروست ده‌کرد،
 که‌وا گه‌شه‌ی ده‌کرد له‌ ژیر نالای نیسلام، گه‌شه‌یه‌کی به‌خیرایی وه‌ک پوژی هه‌لاتوو ..
 له‌یه‌کیک له‌ جه‌نگه‌ کانی عیراق فارسه‌کان په‌نایان برد بۆ شه‌رتیکی وا هه‌ممو
 درنده‌یی و زانیی خۆیان تێدا به‌کاره‌ینا، نمونه‌ی له‌ توانایان بوو ..

که‌ره‌سته‌ی جه‌نگی قولابی چه‌سپاوی سۆزکراوه‌یان به‌ ناگر به‌کاره‌ینا، له‌ قه‌لا
 به‌رزه‌کانیان ناگر بارانی موسلمانه‌کانیان ده‌کرد، به‌هه‌ر یه‌کیک بکه‌وتایه‌ ده‌یکوشت
 و نه‌یده‌توانی خۆی لی‌ پزگار بکات ...

به‌رائو براه‌کی (نه‌نه‌س) کاری نه‌م قه‌لایه‌یان پێ سپێردا به‌وه‌ له‌ گه‌ل کۆمه‌لێک له‌
 مسولمانان ...

به‌لام یه‌کیک له‌م قولابانه‌ کاتیک که‌وته‌ خواره‌وه، به‌ (نه‌نه‌س) وه‌نوسا، نه‌نه‌س
 نه‌یتوانی نه‌م زنجیره‌ قولابه‌ له‌ خۆی بکاته‌وه، که‌وا گلپه‌ی ناگری لی‌ هه‌لده‌ستا ...

(براء) نه‌م رووداوه‌ی بینی ... به‌خیرایی به‌ره‌و براه‌کی چوو بۆ نه‌وه‌ی قولابه‌که‌ی
 له‌ له‌شی بکاته‌وه‌ پێش نه‌وه‌ی بلندی که‌نمه‌وه‌ بۆ سه‌ر قه‌لاکه‌، زنجیره‌که‌ی به‌ده‌ست
 گرت و به‌ خیرایی له‌ له‌شی نه‌نه‌سی کرده‌وه، نه‌نه‌س پزگاری بوو، به‌لام به‌راء هه‌رچی
 گۆشت هه‌بوو له‌ناو ده‌ستی نه‌ما، په‌یکه‌رتیکی نیسکی په‌قی سووتاو ماوه ... !!
 ماوه‌یه‌کی زۆری پێچوو تا ده‌ستی چاک بۆه ...

به‌لام نیستا که‌ عاشقی مردن ده‌گا به‌ هیواو مه‌به‌ست و معشوقی خۆی ...؟؟ به‌ئلی
 هه‌ر نیستا که ... !!

نمونه‌ش جینگایه‌که‌ که‌ پێی ده‌لێن (توسته‌ر) له‌نێزان سویای کوفرو نیمان و پروناکی
 و تاریکی پێک ده‌گه‌ن نه‌م پوژه‌ ده‌بێته‌ جه‌زنی جه‌زنان بۆ به‌رانی کوری مالیک

خه لکی نه هوازو فارس کۆبوونهوه به سویایه کی زۆر بۆ جهنگی یه کجاره کی مسولمانان ... گمورهی مسولمانان (عمومری کورپی خه تاب) بۆ (سه عدی کورپی ابی وقاص) ای نووسی له کوفه، بۆ ناردنی سویایه ک بۆ سمر (نه هواز) ... وه بۆ (ابی موسی الاشعری) نووسی له بهسرا، بۆ ناردنی سویایه ک بۆ سمر نه هواز، له نامه کهیدا فخرموی :-

[سهیل کورپی عدی) بکهن به نه میر .. بهرائی کورپی مالیکیش له گه لئی دا بیت] .. ههردوو سویای مسولمانان له بهسراو کوفه به یه ک گه یشتن بۆ روو به پروو بوونهوه له گه ل سویای فارس و نه هواز له جهنگی کی کوشنده به لئی، ئەم دوو برا مەزنیە لە نیشۆ سەریازە پروادارەکان بوون ئەنەسی کورپی مالیک و، بهرائی کورپی مالیک

جهنگ دهستی پی کرد به شهرپی بهرامبهری، بهرائی کورپی مالیک له گه ل سهد کس له سویای فارس کهوتنه بهرامبهریه ک وهمر هه موویانی دا به زهوی پاشان دوو سویاکه تیکه ل یه ک بوون، کوشتن و کوشتار له ههردوو لایه کجار زۆر دهر کهوت ههندی ک له سه حایه کان له بهراء نزیک کهوتنه وه، نهو کاته شهر گهرم بهوو، بانگیان کردو پێیان گووت :-

[نهی بهراء قسهی پیغه مبهرت ﷺ به یادا نایه تمه ده که ده یقمر موو : (رب اشعث اغبر ذي طمرين لا يؤبه له ، لو اقسام على الله لا يبره ، منهم البراء بن مالك ... ؟! (یا براء ، اقسام على ربك ، ليهزمهم وينصرونا) واته :-

[بهرچ قزو دوو جل خراب بایه خ به خو نه دهر ههیه، نه گهر سویتند بخۆن له سهر خوا سویتنده که یان ناشکیتی، (بهراء) ی کورپی مالیک له م چه شنه که سانهیه ... ؟!] نهی بهراء، سویتند له سهر خوات بخۆ، بۆ نهوهی بشکیتن و سهر کهوتووبین به سهریاندا] .

بهرائی کورپی مالیک دهستی بلند کرد بۆ ناسمان و داوای کرد :-
[اللهم امنحنا اکتافهم اللهم اهزمهم وانصرنا عليهم والحقني اليوم بنبيك] .

بهرا - ته ماشای برا خوتشو بیسته که ی نه نس ده کرد .. به ته ممشا کردنیکی درتژ
 ده تگوت مال ناوایی لی ده کات
 مسولمانه کان نازایه تی یه کی وایان نیشان داله جیهان دا چه شنی نه بوو ... که بووه
 هژی سمرکهوتن ، سمرکهوتنیکی خوایی ...
 به لام له ناوه ندی گۆره پانی جهنگ که شهیده کان کهوتیون ، بهرائیش له گهل نه م
 کۆمه له شهیده بوو ، پروه گمشه جوانه که ی به زهرده خه نه وه ، وه ک بزه ی به یانی ،
 دهسته پیروزه کانی پر بوو له خۆلی خوتناوی که سوور ببوو به خوتنی گمش ونالی ...
 شمشیره که شی له ته ک خۆی درتژ کردبوو به سام وهه بیه ته کی زۆره وه .. شهید
 بهرا - که یشته بهه شتی خوشی نه بر او ه ی خۆی و به م جۆره مه به ست و دروشمه
 پیروزه که ی : [الله ، والجنه] هاته دی و بهه شتیش همر له دووره وه بانگی بهرائی
 کردوو گوتی : [ان تلکم الجنة ، اورتتموها بما کنتم تعملون] ..

عامیری کوری فه هیره

نه و شه هیده ی فریشته کان به
خاکیان سپارد

عامری کوری نه هیره

نه و شه هیده‌ی فریشته کان به خاکبان سپارد

نموی گومانی تیانیه نموده ، ناینی خوی گموره ناپیورتیت به پیوانه‌ی بنه مالمو پلمو پایه ، وه ناکیشرتیت به کیشانه‌ی مال و سامان و یان جوانی ، به لکرو پیوه‌ری کیشانه له لای خوا له سمر دوو کۆله‌گه بهنده :- ته قواو کرده‌وی چاک ، همر که سیتک پروایی هیتناو جیهادی کرد له لای خوا بهرزه ، نه گهر بهنده‌ی که ره‌شی حبه‌شی بیت ، وه نه گهر له خوا یاخی بوو و بی پروا بوو نهوا خرابترین چاره نووسی ده بیت نه گهر گموره‌ی که قوره‌یشیش بیت :

(ان اکرمکم عند الله اتقاکم ، ان الله علیم خبیر)

وه نمو نه صحابه بهرزه‌ی پیغه مبه‌ری خوا ﷺ ، له م جوژه بابه‌ته نه م دهرسه مان ده‌داتی کموا له ژیر بهندایه‌تی و کۆیلایه‌تی گموره ده‌بی و ، پاشان یه کیتیک له پیاو چاکان چاکه یکی له گه‌ل ده‌کات و نازادی ده‌کا ، همر وه‌ها نازناویشی به‌ناوی دایکی ده‌بیت ، چونکه نه بیتناویوه بوژی نه بووه ناوی باوکی یان مامی هه‌لبگری ، له بهر نموی دایکی‌شی کۆیله بووه

له گه‌ل نه مه‌شدا لیتهاتوو و به‌توانا بوو ، هه‌تا زۆر کهس خۆزگه‌ی جیگای نه‌ویان ده‌خواست .. نه م صحابه‌ی مرجاهیده شه‌هیده یه کیتیک له مسولمانه سه‌ره‌تایه‌کان :- عامر کوری فه‌هیره‌ی نه‌زدی ته‌میمی ، فه‌هیره ناوی دایکیه‌تی ، جارینو و کۆیله بووه ، عامریش به‌م جوژه به بهندایه‌تی و کۆیلایه‌تی گموره بوو ، پاشان نیمامی نه‌بو بکر (خوا لی‌ی‌پازی بیت) کپه‌وو ، له بهندایه‌تی نازادی کرد به‌م جوژه عامر بووه سه‌رکاری نیمامی نه‌بو به‌کر ، پاش نموی بزگاری کرد له نازاریکی سه‌خت .

ده‌یجیشته به‌ده‌ستی سه‌مه‌کاره بی‌پرواگان ، به‌هۆی مسولمان بوونی کموا له کاتیک زوو ناشکرای کرد پیش نموی پیغه مبه‌ری ﷺ بجیتته مالی نهرقه‌می کوری ابی نهرقه‌م . لی‌ره‌دا عامر به درێزایی ژمانی به وه‌فاداری مایه‌وه بو نیمامی ابو به‌کر خاوه‌ن چاکه‌ی گموره بوو له گه‌لی ... وه له کاتی کۆچکردنی پیغه مبه‌ری ﷺ بو مه‌دینه ، عامر له گه‌ل مالی نه‌بو به‌کر به‌شدار بوو بو خزمه‌تی پیغه مبه‌رو نه‌بو به‌کر کاتیک خۆبان حه‌شار دابوو له‌ناو نه‌شکموت ، (نه‌سمای کچی نه‌بو به‌کر) (خوا لی‌ی‌پازی بیت) خواردنی بو‌ده‌بردن ، عبد الله‌ی کوری ابو بکر ده‌نگ و یاسی بو‌ده‌هیتان ، عامریش

کهوا شوانی نیمامی نهبویه کر بوو له گه ل مېره کانی دهاته لای نه شکموته که ، بو
 نهوی پیغه مېمر ﷺ له گه ل نیمامی نهبویه کر له شیری مېره کان بخوتومه ، پاشان
 ده گمراوه شوین پی نه سماو برا که ی به مېره کان ده سپر موه ، پاشان عامر له گه ل
 کزچکر دووه کان کزچی کرد: پیغه مېمرونه بویه کر ، به م جزوه شانازی هاویه شنی نم
 کزچکر دزی به ده دست هیتا ، له مه زنترین کزچ له ژبانی مرؤقایه تیدا

سیره بزمان ده گیتر تومه کهوا کز مه لیک له نه صحابه کزچکر دووه کان توشی تایه ک
 هاتن دو ابه دوا ی کزچکر دنیان ، به هوی نم نه خوشیه ی بلاو بیژوه له شاری ممدینه ،
 تایه که زوری بو هیتان ، له وانه نیمامی نهبویه کرو بیلال و عامری کور ی فهیره ،
 توشی نم تایه هاتن ، دایکی مسولمانان عانیسه ده گیتر تومه ده لیتت پرسیارم له
 عامر کرد نمو کاته ی تای هاتبو ی ، گوو تم ، حالت چونه نیستاکه نه ی عامر ؟ ..
 وه لامی دایموه نمو کاته نازاری نم تایه ی ده چیشت :-

لقد وجدت الموت قبل ذوقه ان الجبان حنقه من فوقه
 کل امرئ مجاهد بطوقه کالثور یحمی جلده بروقه

کاتیک عانیسه نم دنگ و یاسه ی دابه پیغه مېمری خوا ﷺ فرموی :-
 (اللهم حیب الینا المدینة کما حببت الینا مکه و اشد) .

واته :- خواجه ممدینه مان له لا خوشه ویست بکه ، همروه ک مه که ت له لا خوشه ویست
 کرد بوین به لکو زیاتریش پیغه مېمر ﷺ عامرو (حارث کور ی صمه) ی کرد به
 براو نم مواهیدش نمو بوو نیعمه تی شهاده تی به ده دست هیتا له گه ل عامر له یه ک
 رؤزو له یه ک جهنگدا

عامر به شداری جهنگی به دری کرد ، جیگا و شوینی زور به چاکی دیار بوو ،
 همروه ها به شداری جهنگی نو حدیشی کرد ، نموه بوو بهرگه یه کی چاکی نم شهیره شی کرد
 ، له مانگی سه فمری سالی چواری کزچی پیغه مېمری خوا ﷺ پولیک گیان فیدای
 روانی شو نیتک کرد که بییان ده گووت (بشر هعونه) نه مه ش کهو تبوه نیوان خاکی
 نهوی عامرو حوزرت نهوی سلیم

نم بوله مواهیدش پیک هاتبو له ده یه ها مواهید ، هه ندیک ده لیتن
 ژماره یان حه فتا کهس بووه ، هه ندیکیان ده لیتن چل کهس بوون ، هه ندیکیان ده لیتن
 سی کهس بوون ، نموانه ش به ناو بانگ بوون به خوا بهرست و خوتنمری قورناتی پیروز ،

کموا به شمو نوژیان ده کردو قورناتیان ده خوتند ، وه به رژیوش کاروکا سییان ده کرد و داریان خریده کردهوه ، یه کیتک لموانه قاره مانی خواپهرست عامری کوپی فهیره بوو .
 قدهری خوی گموره وهابوو نم موجهیدانه توشی تاقیکردنوه یه کی گموره ببن ، پله ی شهادهت له رنگای خودا بدهست بهینن ، خه لکیتی زور له (رعل و ذکوان و عصبه) بزیان دهرچوون و ، به خیانت و غدر گموره ترین ره شه کوژیان بۆ کردن
 کاتیک موجهیدان بینیان چاره نووسیان تنها مردن و شهید بوونه یه کیتک لموانه گووتی :: (خودایه نیمه که سمان نیه بینترین بۆ نموهی سه لام بگه ینی به پیغه مبره کهت ، سه لامی نیمه ی پی رابگه یهنه خودایه به پیغه مبره کهت رابگه یهنه نیمه گه بشتین به تۆ له تۆ رازین و ، تۆش له نیمه رازی)
 خوی گموره شوه لامی دو عاکه ی دانموه ، چاره نووسی نهوانی به پیغه مبره که ی گه یاند ﷺ ، پیغه مبر ﷺ نه صاحبه کانی کۆ کرده وه و ، نم همواله ی دانسی ، پاشان فرمووی :: من پیغه مبرم له لایهن خوا بۆ نیوه ، نموانه له خوی رازی بوون و ، خواش لموانه رازی بوو) ..

یه کیتک لموانه ی له م رژه دا تامی شهادهتی چیشته قاره مانی موجهید عامر کوپی فهیره بوو ، پیاو تیک به ناوی (جبار کوپی سلمی الکلابی) رمیتیکی لی دا ، عامر کاتیک رمه که ی پی کهوت فرمووی :: الله اکبر ، فزت ورب الکعبه ... جباری پیاو کوژ گوئی له م عیباره تانه بوو که عامری شهید بانگی پیندا ، له ماناکه ی نه گه بشت ...

بۆچی گووتی :: الله اکبر ؟!

کانی نمو سرکه موت نه ی پی سرکه موت ؟

نایا تامی مردنی نه چیشته و ژبانی کۆتایی پی نه هات بۆ خۆل ؟

نم پیاهه رژیشت پرساری کرد ، پییان گووت مه بهستی عامر له ووشانه نموه یه خوی گموره گموره ی کردوه به نیعمه تی شهادهت له رنگای خۆی ، نممه سرکه موتوه به خۆشی به هشت له رژی دوایی ... (جبار) سمی سورما له م پروایی به به تینه ، وای لی هات هموو کات بیریکا تموه ، ده تگوت عامر هموو کاتیک له دهورو بهری ده سوریتنوه و ، په نجه سپر رژه نورانیسه کانی لی هه لده شه قیتی و ، پی پی ده لسی به ده نگیکی و اترسی رژی دوایی له ناو بیت ، نه ی جبار ، واز بهیننه له بی پروایی ویاخی بوونت ، دهرگا له بمرامبرت کراوه تموه ، وهره ناو ناینی خوی گموره و دیتته ریزی سرکه موتوه کان ..

خوای گموره سینگی (جبار) ی بۆ ئیسلام گۆش کردو ، هیدایه تی داو بووه
 مسولمان ، لییان پرسی ده‌بارهی هۆی مسولمان بوونی ، نهوه بووه هۆی مسولمان
 بووم من پرمیتکم له کابرایه‌ک دا به نیتوان شانه‌کانی کهوت ، ته‌ماشام کرد پمه‌که
 سه‌ری له سینگی ده‌رچووه ، گوتم لی بوو گووتی : الله اکبر ، فزت ورب الکعبه
 له دلی خۆم دا گووتم :- سه‌رکهوتنی چی ؟ نایا نه‌م پیاوهم نه‌کوشت ؟! هه‌تا پاشان
 پرسیارم کرد ده‌بارهی قسه‌ی نه‌م پیاوه ، گووتیان :- نه‌وه مانای شه‌ها ده‌ته ، خوای
 گموره دلی کردمه‌وه بۆ ئیسلام وگووتم :- الله ، راستی گووت ، و الله سه‌رکهوت !!
 نیتربهم جۆزه عامر شه‌هید بوو - له ته‌مه‌نی چل سالی - به نامانجی خۆی گه‌یشت
 و گه‌یشت به خۆشی هه‌تایی و یاداشتی به به‌هه‌شت درایه‌وه‌بووه : هۆی هیدایه‌ت دانی
 یه‌کیک له گاوره‌کان بۆ سه‌ر پێگای خودا ، ...

یه‌کیک له‌وانه‌ی جه‌نگه‌که‌ی به‌ چاوی خۆی بیسی ، لاشه‌ی عامر کورپی فه‌هیره‌ی
 بیسی به‌رزکراوه بۆ ناسمان ، نیمام زوه‌ری ده‌لیت :- وام پی‌راگه‌یه‌ندراوه که‌وا به‌دوای
 لاشه‌ی عامری کورپی فه‌هیره‌ گه‌ران نه‌یانندۆزیه‌وه ، واته‌ماشاهه‌ کورپی فریسته
 شارد بیانه‌وه

هه‌روه‌ها پیاویه‌ت ده‌کری که‌وا پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ فه‌رموویه‌تی :- (فریسته‌کان
 لاشه‌ی عامری کورپی فه‌هیره‌یان ناشت و ، وه‌دابه‌زێنا بۆ شوئینی (علیین) . (علیون)
 شوئینکی به‌رزه و به‌رێزه بۆ خوا په‌رسته‌کان ، هه‌روه‌ک قورئانی پیرۆز باسی ده‌کات :
 (کلا ، ان کتاب الابرا لفي علیین ، وما ادراک ما علیون ، کتاب مرقوم یشه‌ده
 المقربون) . نه‌م شوئینه‌ی قورئان باسی ده‌کات (علیین) جی‌گایه‌کی بلندو گموره‌یه ،
 شوئین و جی‌گای فریسته‌کانه ، نه‌م شوئینه‌ کرده‌وه چاکه‌کانی به‌نده‌ پیاو چاکه‌کانی لی
 به‌رز ده‌کرته‌وه ، نه‌م شوئینه‌ خۆشترین بلندترین جی‌گایه ، له‌ هه‌موو شوئینی له‌ خوا
 نزیکتره له‌ پۆژی دوایی ، هه‌ر بۆیه فه‌رمووده ده‌لیت : (خه‌لکی به‌هه‌شت ته‌ماشای
 خه‌لکی (علیین) ده‌که‌ن هه‌روه‌ک ته‌ماشای نه‌سته‌یره‌ی دوری ده‌که‌ن له‌و په‌ری
 ناسمان) ...

له‌به‌ر نه‌وه پێغه‌مبه‌ر بۆ ماوه‌ی یه‌ک مانگ له‌ نوێژدا قنوتی خوتند ، دو‌عای له
 دوژمه‌نه‌کانی خوا کرد نه‌وانه‌ی نه‌م نه‌صحابانه‌یان شه‌هید کرد ، هه‌روه‌ک نه‌نه‌سی کورپی
 مالیک ده‌گێرتمه‌وه (خوا لی‌ی پازی بی‌ت) ده‌لیت : (نه‌مه‌بینیوه پێغه‌مبه‌ری خوا
 له‌یه‌کیک تو‌وره‌ بی‌ت وه‌کو نه‌وانه‌ی له‌بیری مه‌عونه‌ لییان تو‌وره‌ بوو)
 (سلاوی خوا له‌ گیانی) یاکی شه‌هید عامری کورپی فه‌هیره‌و شه‌هیدانی بی‌ری مه‌عونه‌

سه‌عدی کوری ره بیع

په‌یام هه‌نگری
خواو پیغه‌مبهر

سه عدی کوری ره بیع

په پیام هه لگری خواو پیغه مبهه

یه کتیک لهو راستیانهی نیسلام دانی پیداهیتناوه جیهاد گه شه ناکاو بهرز نابیتمهوه
تهنبا بموه نه بیت ، له نه خوشیه دهر و نیه کانی وه ک ریایی ، به لام نه گهر به تمواوی بنو
خوا بیت ، وه ک پیغه مبهری پیشمو امان ﷺ ده فمر مویت: (من قاتل لکنون کلمة
الله هي العليا فهو في سبيل الله) . واته : همر که سیک بجه نگیته بز بهرز کردنموی
ووشه ی (الله) ، تموا بر راستی بز ریگای خوایه .

کاتیک بر وادار ده گاته پلهو پاییهی جیهاد هست و نهستی خوئی له بیرده کاو
ناره زووه کانی دونیاشی پشت گوی ده خات ، بیتجگه له بیرویاوهره که ی هیچی تری به
یاذا نایهت و ، هه موو کاتیک ده یه مویت کاره که ی سره نکموی و گه شه بکات ،
نیازیسی تنها ره زامه نندی خوی گهوره یه ، بهم جوژه موجهاید سرکه موتتیکی هه ره
بهرزوه ده ست ده هیتی .

نموش یه کتیک لهو تیکوشه رانهی که موا خوا به لینی به ههشتی پی دا ، نموش
صه حابی موجهاید پیشه نگی شهیدان شهید سه عدی کوری ره بیعی کوری عه مری
کوری زه هیری نه نصاری .

ههروه ها لهو شتانهی که (سه عد) له خه لکی جیاده کردهوه ، خویندهواری بوو ،
چونکه عه ره ب نومه تیکی نه خویندهوار بوون و پیاوی خویندهوار یان به ده گمهن هه بوو ،
له بهر نموه سه عد به چاو تکی زور ریزه وه سه یر ده کرا .

همر له زووه ده دله گهوره که ی سه عد رووناک بزوه به ریگای هیدایهت ، یه کتیک
بوو لهوانه ی له پهیمانی عهقه به ی دووه به شداری کردو ، پیغه مبهه ﷺ دهره ق به م
دهسته پیشه نگه موسلمانانه ی خه لکی مه دینه که به شدار بوون له پهیمانی عهقه به ی
دووه قهر مووی :-

(پهیمانم له گه ل ده بهستان له سر گوی رایه لی له خوشی ناخوشی و ، مال به خشین
له کاتی هات و نه هاتی ، وه فمر مان به چاکو نه هی له خراپه ، وه شتیکیش بز خوا بیت
بیلین و نه ترسن له نومه ی نومه کمران ، وه پشت گبیریم بکه ن و نه م ناینه بیارین

همروهک مال و منداال و شهرهفی خوتان ده پارتیزن ، خوی گهورهش بههشتان پی
ده بهخشی .

خه لکه کهش هه لسان و مویا به عه پیغه مبهری خویان کرد ﷺ له سمر نهوه ،
چمند جار دو پاتی وه فاداریان کردهوه بو نهو په میانه . پاش نه م گفت و گزیه پیغه مبهر
ﷺ فرموی :- (له نیوه با دوازه پیشهنگ (نقیب) بیته دهرهوه ، بو نهوی له سمر
خیله که یان بن به کهفیل) . سه عدی کوری ره بیعیش یه کیتک بوو لهو دوازه پیشهنگه
، پیغه مبهر ﷺ بهم پیشهنگانهی فرموی : (نیوه له سمر میلله ته که تان دهن به
کهفیل همروهک که فاله تی همواره کان بو عیسای کوری مبهرم ، وه منیش کهفیل
له سمر میلله ته کهم) .

همروهها سه عدی کوری ره بیع یه کیتک بوو لهوانه ی کهوا یه تکی خوشتری
پیغه مبهری گرت ، لهو کاته ی پی نی پایه خاکی مه دینه ، پیشنیاری نهوی کرد که
پیغه مبهری خوا بیته به میوانی ، به لام پیغه مبهر ﷺ به یاریده دهره کانی مه دینه ی
فرموی :- له م خوشتره گه رین له لایمن خواوه فرمانی پی کراوه .

پیغه مبهر ﷺ سه عد و عبدالرحمن کوری عهوی کرد بهرا ، سه عد پیشنیاری
کرد کهوا مال که ی له گه ل بکات به دوو به شوه ، همروهها یه کیتک له دوو خیزانه کانی
بو (طلاق) بدات ، نای لهو نیما ته بهرزه ی سه عد چون نیما تیکه ، نهوهش نیشانه ی
دوینا نهویستی سه عد بوو ، دل سوژی بوو بو نیسلام و بهرنامه که ی ، به لام باگوش
بگرین له وه لامی عبدالرحمن ههزاره حمه تی خوی لی بیته :- سو یاس بو ههستی
بهرزه نه ی سه عد ، خوی گهوره بیت و بهرزه که ت بخاته ناو مال و خیزانه کانت ، و بهرزه
رینگای بازارم پی نیشان بده . نهوه بوو عبدالرحمن چوه بازار ، بازارگانی کردو
قازانجی کرد ، تاکو بووه خاوهن مال و جاه تکی گهوره دو له مه مند بوو .

ننجا ژبانی جیهادی سه عدی کوری ره بیع دهستی پی کرد به غهزای بهدر ، سه عد
شهره فی به شداری و هرگرت و بهر استی جیهادی بو خوا کرد ، پاشان دووباره له گه ل
پیغه مبهر ﷺ به شداری غهزای نوحدیشی کرد ، بهر پی نهوی سستی و کهم و کورتی
هعبیت ، به لکو پیشهنگی تهواو راستگرو نارامگر دهره جو له جیهاده که ی ، همروهها
خوشی بهرهنگاری هممو لیدان تیک کرد له راست و چه پ ، به لام له گه ل نهوهش توانی
بهه مان شیوه له دوژمنه که ی بداو به لکو زیاتریش .

پیتغه مېمبر ﷺ له مو هلویتسته ناخوښه به زه یی به سه عدا هاتموه له مو کاته ی توژو
 خول غه زای نوحد بهری ناسمانی گرتیو ، هه تا پیتغه مېمبریش ﷺ خوشی برینداری نه م
 جهنگه بوو ، پیتغه مېمبر ﷺ فخر مووی : نایا کس هموالی سه عدی کوپری ره بیع ده زانی
 ؟ ده بی له زیندوه کانه بی یا له مردوه کان !! من دیم همموو تیره کان به ناراسته ی شو
 بوون .

یه کتیک له یاریده دهره کان نویه ی کوپری که عب گووتی : من ده چم بو سو تراغی نه ی
 پیتغه مېمبری خوا ﷺ . پیتغه مېمبر ﷺ فخر مووی : نه گهر بینیت سه لامی منی پی
 رابگه یه نموه هموالی بیرسه !!

نویه ی کوپری که عب سه عدی دوزیموه به لام چ دوزینمویه که سه عد له مناو خویتی
 کالی دا گموزیوو ، له ناخرو نوخری روخی دا بوو ، نویه ی کوپری که عب پی تی گووت :
 پیتغه مېمبری خوا ﷺ نه مری پی کردووم سه لامی نعویت پی رابگه یه نم ، سو تراغت بزائم
 له زیندوه کانی یان له مردوه کان ...

سه عد گووتی : سه لام له پیتغه مېمبری خوا بیت .. من له مردوه کانم دوا نزه تیرم
 پی کمو تووه ، همر دوا نزه شیان برینی قولن .

نهوا سه لامی پیتغه مېمبرم پی گه شت وی پی تی بلی سه عدی کوپری ره بیع ده لی : خوا
 پاداشتی خپری بداتموه به وه ی هیچ پیتغه مېمبر تک پاداشتی نه درابیتموه .. وه سه لامی
 من به خه لک رابگه یه نه و پیتیان بلی سه عدی کوپری ره بیع پیتیان ده لی : هیچ
 پاساو تک وعوزرتکتان نیه له لای خوا به نه ندازه ی یه ک چاو تورکانین له
 پیتغه مېمبره که تان بی ناگابن .

دوویاره سه عد به کوپری که عبی فخر موو : سه لامی من به خیله کمم رابگه یه نه پیتیان
 بلی : سه عد پیتیان ده لی : له خوا بترسن ، له خوا بترسن له مو به لپن و په پمانه ی له گه ل
 پیتغه مېمبرتان دا شموی عه قبه ، واللله هیچ پاساو تکتان لای خوا نیسه وه یچ
 وعوزرتکتان نیه نه گهر پیغه مېمبری خوا بکوژری و یه ک که سیش له نیوه زیندوو بیت .
 همر نموه بوو باش چند ساتیک روخی پاکی سه عد به مرزیوو به لای خوا ی گهر وه
 نویه ی کوپری که عبیش له تنه شتی بوو .

نویه ی کوپری که عب گه راوه لای پیتغه مېمبر ﷺ را سپارده کانی پیتشه نگی
 سوجانیدان شنخین سه عدی به پیتغه مېمبری خوا ﷺ را گه یانده : پیتغه مېمبر ﷺ زور

کاری لی کردو ره حمه تی خوای بۆزه اوانه کرد فهرمووی : بهراستی راستگۆ دلسۆز بوو بۆ خوا پیغه مبهیره که ی به زیندوویی و مردوویی .

بهم جزوه هیچ شتیک نه بوو له دنیا سه عدی کوپری په بیع مه مشغول بکات ، نهوه بوو له کۆتایی نهفسی ژبانی ، له سه لامه تی و لمش ساغی پیغه مبهیری خوای پرسسی ، چونکه یه که م بانگهواز کار بوو له نیسلام و ... په یام نیری خوای گموره بوو ، هه موو کاتیک کافره کان همولی شهید کردنی نهویان ده دا ، به نیه تی خۆیان مۆمی رۆناکی خوای گموره بکوژننه مه . به لام نهوان خهونی حوشریان ده بینی بۆ نه م مبهسته گلاوه یان چونکه خوای گموره پارێزه ری نه م نیسلامه یه مو رۆحی پیغه مبهیره هه موو مرۆقتیک ته نهها به دههستی نهوه ، لاشه ی سه عدی کوپری په بیع و خارجه کوپری زه ید کوپری نه بی زوه هیر له یه ک قه بر نیژران .

سه عد خوا لی ی رازی بیت له دوا ی خۆی هه ند پک مالی به جی هیتشت له گه ل دوو کچ و خیزانی ... به لام مامی کچه کان به داب و نه ریتی جاهیلی دهستی به سه سر ماله که داگرت و وای ده زانی مافی نهوه ، برایانی به ریز نهوه بوو ریزی نافرته له پیش نیسلام بهم جزوه ده چموسایه وه و سته می لی ده کرا ... نهوه بسو خیزانی سه عد دهستی هه مردوو کچه کانی گرت و چوه لای پیغه مبهیری خوا ﷺ پی ی گوت : نه ی پیغه مبهیری خوا ﷺ نه م دوو کچه کچی سه عدی کوپری په بیع باو کیان له گه ل ئیوه کوژاوه له شه ری نوحد شهید بووه ، مامیشیان ماله که ی بردوون و هیچ شتیکیان بۆ به جی نه ماوه ، نهوانه ناتوانن شوو بکه ن نه گه ر به مال نه بی . پیغه مبهیر ﷺ فهرمووی : خوای گموره دادوه ره له م کیشه یه دا . پاش که میتک نایه تی میرات هات خواره وه و پیغه مبهیر ﷺ له دوا ی مامی کچه کانی نارو پی ی گووت : دوو سی یه کی ماله که بده به کچه کان نهوی ماوه بۆ خۆت .

چه ند سا ل و رۆژانیک رۆشیت ، نه بو به کری سه دیق بوو به خه لیفه ی موسلمانان رۆژتیک کچی سه عد هاته لای نه بو به کوه نه ویش بۆی هه لساوه و ریزی لی نا ، وه عبا که ی خۆی را خست بۆی بۆ نه وه ی له سه ری دا بنیشی ، پاشان عومهری کوپری خه تاب هاته لای ، نه بو به کر پی ی فهرموو : نهوه کچی پیاویکه له من وتۆ باشته ؟!

نیمامی عوممر فمر موی : نوه کی به نهی خه لیفه ی پیغه میبر ﷺ ؟ نیمامی
نهبوبه کروه لآمی دایموه : پیاو تیکه جیگای له بههشت بو ترخان کراوه ، تنهها من
وتوش ماوین ، نوانه کچی سهعدی کورپی ره بیعن . عوممریش بهخیرها تئیکه گمرمی
لی کردن و ههمان پیزی لی نان .
ره حمه تی خواله سهعدی کورپی ره بیع و ههموو شهیدانی نیسلام .

عبدالولی کوری عه مری کوری چه رام
(باوکی جاب)

نه و شههیدهی خوای گه وره
گفت و گوئی له گهل کرد

عہدولای کوری عہری کوری حہرام

(باوکی جابر)

نہو شہہیدہی خوی گہورہ گفت و گوی لہ گہل کرد

نہمہش یہ کیکہ لہ کہ لہ پیوانی نیسلام ، وہ یہ کیکہ لہ گہورہ پیانہ ناودارہ یاریدہ دہرہ موحاہیدہ کان ، نہوش نہ صحابہی بہ پیزی تیکوشمر : باوکی جابر عہدولای کوری عہری کوری حہرامہ ، زور بہ ناسانی بو بہ موسلمان و بہرہو پیری نیمان ہات ، ہہندیک لہو یاریدہ دہرانہی بیسون بہ موسلمان ، ہاتنہ لای (باوکی جابر) پییان گووت : نہی باوکی جابر۔ تو یہ کیکی لہ گہورہ پیوانی نیمہ ، بہراستی پییمان ناخوشہ نہوی تو لہ سہری ، نامانہوی سبہینی بیبہ سوتہ مہنی ناگر لہ رژی دواپی .

باوکی جابر نہوہ بوو چہند چرکہ یہ کی نہ برد بیری لہ خوی کردہوہ ، سنگی گوشاد بوو بو بانگی خوداو باشترین ژبان ، وہ بہ شداری پیمانہی عہقبہی کرد ، یہ کییک بوو لہ پیشہنگہ کان ، بہم جڑہ دہرونی پاک و خاویں ، ہیچ مانندو بیرون و ناخوشیہ کی ناویٹ بو بانگہواز کردن بو ریگی خیر و ہیداہت ، لہ بہر نہوی ہہمو مندالیک لہ دایک دہبیت لہ سہر فیتہ تیکی پاک ، نہ گہر ہاتو نہم فیتہ تہ ژہنگ و ژالی نارہ زوہ کانی لہ گہل تیکہل نہبی ، شیلو نہبیت پیانہ بہریزو چاک لہ نہ فامی دا کاتی دیتہ ناو نیسلام . نہوا باشترو چاکتر دہبی .

یہ کہ مہین تاقی کرد نہوہ بو بازگانی خویہ کوشت دان ہاتہ پیشوہ ، جہنگی بہدری گہورہ بوو ، کہوا باوکی جابر لہ گہل پیغہ مہرہ کہی ﷺ تیبیدا بہ شدار بیون بہو بہری چاکی و ہفاداری .

پاشان جہنگی نوحہ ہاتہ پیش کہوا جہنگیکی زور خوتناوی ناخوش بوو ، پاش نہوی ہہندیک لہو پیوانہی شوینی خویان بہ جی ہیشٹ لہ بہر زایی یہ کاندہ ، بہم جڑہ قہرمانی پیغہ مہریان ﷺ شکاند ، نہمہش بسوہ ہژی شکانی لہ شکر پی موسلمانان و ، بہم جڑہ موسلمانان کہوتنہ باریکی زور ناخوش ، وادہ گیر نہوہ ہندیک لہ یاریدہ دہرکان لہم رژی دہا بہ پیغہ مہریان گووت ﷺ :

نهی پیغمبر می خوا تا یا داوای یارمه تی له هاو په یمانه جو له که کان نه که این ؟ نهو پیش و ه لاسی دانموه گووتی : پتووستیمان به نموان نیه .

ده تگوت گموره ی پیغمبر میمران ﷺ له دلی ناوه نم چینه چاک نابن و پنگای راسب ناگرن ، وه نمو جو له کانه پاش ماوه یک دلّه ژه نگاویه کانیان به دیار کموت و که چ جبره نیازو مهیستیکگی گلاویان هه بوو بهرامبر مسولمانان ، چونکه نم جو له کانه دهسب و دهر وون پاک نین و همر چه نده چاکه یان له گه ل بکه یت نموان منه تیان پی ی نیه ، له مبر نموه ی دلیان له شاخ ره قتره و هیچ شتیک له م گومرایی به نایان گپرتیموه تنها هیزی کوتک و لیدان نمب ، ده لئی زمانی قدهر حوکمی له سمر کردوون پیش هه زارو چوارسده سال کموا جو له که شایانی نموه نین پیساو نی و هاو کاریان له گه ل بکرتب ، چونکه جو له که میلله تیکگی گومر او بی پرتن پرتو هیچ میلله تیک دانانین ، به لکو خو یان به گموره ی میلله تان ده زانن

واده گپرتیموه گومر ای دوو روو عبیدولای کوری نویسه کوری سه لول ، له جه نگی نوحد به ختو به سی یه کی خه لکه که گمرا نموه ، بو نموه ی مسولمانان سر شوپرو زه لپهل بکمن ، نموه بوو خه لکتیکگی دوو روو به گو تیان کردو ، له م کاتدا عبیدولای کوری عه مری کوری حرام تووشیان بوو بانگی کردن ویی گووتن : (بو خوا پیتان ده لیم وه بیرتان ده پینمونه کموا میلله ته که تان و پیغمبره که تان ریسوا مه کهن ، و درن له پیناوی خوا شهر بکمن ، بهرگری بکمن) به لام دوو رووه کان گو تیان پی تمدا .

واریوا بهت ده کهن له سمر نم مهسه له یه نم نایه تانه ها توونه ته خوار وه له سر وه لی ال عمران : (وما اصابکم یوم التقی الجمعان فباذن الله ، ولیعلم المؤمنین ، ولیعلم الذین نافقوا و قیل لهم تعالوا قاتلوا فی سبیل الله او ادفعوا . قالوا لو نعلم قتالا لاتبعناکم ، هم للکفر یومئذ اقرب منهم للایمان ، یقولون بافوا هم مالیس فی قلوبهم ، والله اعلم بما یکتومون ، الذین قبالوا لاخوانهم و وعدوا لو اطاعونا ما قتلوا قل فادرؤا عن انفسکم الموت ان کنتم صادقین) .

هه مروه ها باو کی جابر جهوت کچی هه بوو ، ناواتی هه ره گموره ی نموه بوو وه کر هه مروه باو کتیک ژیا تیکگی خوش و به ختمه و رانه بو کچه کانی به دی به پیتیت ، لهو کاته ی ویستی بجیت بو جه نگی نوحد بانگی جابری کردو پی ی گووت : نهی جابر ، خرم و ادیته پیش چاو بکوژیم و یه که م کهس بم له کوژراوه کانی نم جه نگی ، له مبر نموه من

کس له تو خوشمویست تر به جی ناهیتلم جگه له پیغه مبهری خوا ﷺ ، وهه ندیک
قمر زارم و قه زه کم بۆ بدوه و نامۆزگاریت ده کم له گه ل خوشکه کانت باش بیت .

سبحان الله له بهر نیمانی باوکی جابر ... نمو پیاوهی لیپر سراوه له سهر
خیزانییک زۆریه یان کچن ، له گه ل نموهش دوو دلنی ناکات بۆ دهر چوونی بۆ جیهاد ،
له بهر نموهی نهرکی جیهاد له هه موو نهرکه کان گرنگتره ... واهه ست ده کا وه ک
نوهی خوا له دلنی نابییته یه کم شهیدی نهم جهنگه ، له گه ل نموهش پیغه مبهری
خوای له لا خوشمویستره هه تا له منداله کانیسی ، له بهر نموهی نهم پیغه مبهره
خوشمویسته سه به بی هه موو خیرو نیعمه تیکه ، وه پیشموای هه موو بانگمو ازکار و
موجاهیدانی ریگای خوابه

ههروه ها عه بدولا وه فای هه یه بۆ نمو کسانه ی قهرزی لی وهر گرتینمو کم
تهر خه می ناکات له وه عدو به لیتانه ی که له گه لی به ستونه ، به لکو له پاش خۆی
وه سه یه ت ده کا بۆ کوره که ی و کهوا قهرزه کانی بۆ داتموه ، نامۆزگاری کوره که ی ده کات
کهوا له گه ل خوشکه کانی باش بیته و به هه یج جزریک سته میان لی نه کریت وه هر
یه که یان به جیته ریگای خۆی .

پاش نهم هه موو نامۆزگاری و وه سه یه تنامه یه (عبدالله) ما ل ناوایی له کوره که ی
جابر ده کا و وه کو پلینگ ناسا به ره و مهیدانی جهنگ دهر واو ، ده لی تی پیتیان گرتوه له
غه یبه وه ... به راستی قسه که ت راست بوو ، بوویه یه کم شهیدی نهم جهنگه ، که
جهنگی نوحده یه کم خۆین بوو نهم جهنگه ی پی رازاوه ، له پاش نمویش حه فتا
شهیدی تر له کۆچکه مران و یاریده دهر ان گیانی پاکیان نه سلیم به خوا ی گه ره کرد .
به راستی نهم پیاوانه خۆیان مانه دوو کرد بۆ گه یاندنی نهم تیشکه به مسولمانان ،
یه کم ده له تی نیسلام به خۆینی نالی نهم شهیدانه دروست بوو ، نیمه ش هه تا کو
ماوین قهرزاری خۆینی نهم شهیدانه ی که بوونه هۆی هیدایه ت دانسی ملیۆنه ها
خه لک له سهر رووی زه مین به راستی نه گهر به قه دهر هه موو شاخه کانی کوردستان زێر
به مخت بکه یین ناگه ینه کردوه و گه ره یی نه وان .

ههروه ها گاوره کان له بهر نموهی بی بهرنامه ن و بهرنامه کانیان ده ست کردی مرۆقن و
پیش هه موو شتییک نمو دروشم و مه به ستانه ی بۆ داوا ده کهن وه کونازادی و مافی
مرۆف راست ناکهن و درۆ ده کهن ، نموه بوو پاش شهید کردنی نهم که له پیاوه ی
نیسلام ، باوکی جابر لاشه که ی ناشیرین ده کهن و گه مه ی پی ده کهن ، نسوب و گوی

دهبرن ، پاش نموهی جابر تووشی لاشهی باوکی ده بیئت مسولمانان دایان پووشیوه به پارچه قوماشی ، جابر چوه لایو نهم پمدهی لهسمر رووی پیروزی لادا ، نمو کردهوه ناشیرینهی بینی که دوژمنانی خواو پیغه ممبر به باوکی خوشمویستیان کردووه ، ناتوانی فرمیستک له چاوه کانی رابوه ستینی و دست به گریان ده کا . موجهیده کان نایه لن بگری یو به لام پیغه ممبری خوا قده غهی ناکات .

پاشان پوری جابر دیته لای ، چاوی به برانشیرینه که ده کموی که به چ جوژی شهید کراوه ، لیژدها پیغه ممبری خوا پی ی ده فرموی: (بگری یو یان نه گری یو تا کو نیستا فریشته کان سیمریان لی کردووه تا کو نیوه هه لتان گرت) .

وه سیبهر لی کردنی فریشته کان لهسمر لاشهی باوکی جابر نیشانهی گموره یی و بهرزی مهقامی عهدولایه لای خوا ی گموره (خوا لی ی رازی بیئت) .

وه په کیتک لمو کهرامه تانهی شهید عهدولا نموه بوو کهوا باوکی جابر کاتیک برینتیکی لهسمر رووی بوو ، دهستی پیروزی لهسمر برینه که دانا بوو ، پاشان خه لکه که هاتن دهستیان لابرد لهسمر برینه که ، خوتن له برینه که ده رویشت ، به لام همر کاتیک ده یان بردهوه شوینی خزی خوتنه که راده وه ستا .

پاش نموهی جابر توژیک نارامی هاتموه ناو دلی و خوا ی گموره سه پوری دا - پیغه ممبر ﷺ فرموی: نهی جابر ، مزگینیت بده می . جابر گووتی: به لی ... خوا مزگینتی خیرم بداتی ، نهی پیغه ممبری خوا ﷺ !! ...

پیغه ممبر ﷺ فرموی: وانا گادار کراموه لای خوا ی گموره ، خوا ی گموره باوکتی زیندوو کردوتموه پی ی گوتموه : داوام لی بکه نهی بنه دم بهوهی حهزی لی ده که ی . به لام باوکت گووتی: نهی پمروهر دگار ، به تمواوی تموم پمروستوه ، داوام لیبت نموهی به گپرموه دونیا له گمئل پیغه ممبره که ت ﷺ بچمپوه بو جهنگ ، دوویاره شهید بيموه ... به لام خوا ی گموره پی ی فرموی: نموه به لیبتی منه ، نموهی گمراهه لای من جار تکی تر گمراهه بو نیه .

هروه ها ناواتی باوکی جابر تنها نموه بوو تامی شیرینی شهادهت بچوژی ، نهک جار تیک ، به لکر چهندها جار ، لهسمر نموهی نهم شهیده قوتابی قوتابخانهی پیغه ممبر بوو ، پیغه ممبر ﷺ ماموستا و ری پیشاندهری بوو ، هروهک پیغه ممبر ﷺ ده یفرموی: بهو خوا یه ی گیانی منی به ددسته جهزده که م شهر بکه م ویکوژریم ، لهسمر نموه کس نیه بچیتته به هشت و حهزیکات بگمراهه بو دونیا ، تنها شهید نه بیئت

، داوا ده کات له خوای گموره بیگیتر تموه بو دنیا ده یهها جار شهید بی ، که ده بینی لهو پزیه ی لی گیراوه .

پاش ماوه یهک پیغه ممبر ﷺ چاوی به جابر ده کمویت و ، ده بینیت بیرده کاتموه و خه مباره ، پیغه ممبر ﷺ پی پی ده فمر مویت : ده بینم خه مباریت ؟! جابر وه لام دده اتموه ده لی : نهی پیغه ممبری خوا ... باو کم کوژراوه و قمرزاروه کومه لیک خیزانی له پاش خزی به جی هیتستوه

پیغه ممبر ﷺ پی پی فمر مو : خه مبره کت بده می ؟ (خوا گموره له گهل همر که سیک قسه ی کردی له پشتموی پمده قسه ی له گهل کدوه ، به لام له گهل باوکت به پی پمده .. پاشان خوای گموره پی پی گووت : داوام لی بکه بده می ؟! .

باوکت وه لامی داوه و گووتی : داوام نموه یه بیگیتر تموه دنیا ... دوو یساره بکوژر تموه . خوای گموره پی پی فمر مو : به راستی پیش نیستا نموه گووتوه : نهوی مری گمرا نموه ی بو نیه . باوکت به خوای گموره ی گووت : نهی پمرو مردگار ، بهوانه ی پاشه من بلی ... خوای گموره ش نم نایه ته ی هینا خواره وه .

(ولاتخصبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون ، فرحين بما اتاهم الله من فضله ويستبشرون بالذين لم يلحقوا بهم من خلفهم الا خوف عليهم ولا هم يحزنون ، يستبشرون بنعمة الله وفضله ، وان الله لا يضيع اجر المؤمنين) .

پیغه ممبر خوا ﷺ فمرمانی کرد به ناشتنی باوکی جابر له گهل هاوری یه خوشه مویسته که ی عمری کوری جه موح له یهک گوژ ، له مبر نموه ی نم دوو هاوری یه بو خوا هاوری یه که کتر بوون دل و دهر و نیان له گهل یهک پاک بسو نموه بسو هاوری یه شهاده ت و جیهادیش بوون .

پیغه ممبر خوا ﷺ ده فمر مویت : ((المرء مع من احب يوم القيامة))
واته : مرؤف له گهل نمو که سه ده بی ت رۆژی قیامت که له دنیا خوشی و یستتوه ...
ننجا نهی برای پروادار ناگاداری خوت به له دنیا ، یه کیکت خوش بویت بو خوا خوشت بویت ، له دنیا ش له گهل ج کومه ل و خه ل کیک بی ... نموا له رۆژی دنیا له ژیر به یداخی نمو ، خوای گموره کوتان ده کاتموه ... له مبر نموه ژیانستان بو خوا بی ت و مرد نیستان همر بو خوایی ت .

پیغهمبیری خوانه مهی له پیش چاو بوو ده یزانی (عه مری کوری جه موح) یش
 یه کیتک بوو لهوانه ی کموا ژیانی دونیای له لا زور کم بوو ، له گمئل نموهی سدر وک هوز
 بوو ، یه کیتک بوو له پیاوه ناوداره کانی هوزده کهی ، له کاتی پارانه موهی نهم دوعایه ی
 ده کرد بهر امبیر خوا : (اللهم ارزقني الشهادة في سبيلك....) . تاکو وای لی هات نهم
 پیاوه پلمو پایه ی نمونده بهر زبووه لای خوا ، پیغهمبیر ﷺ دهره هقی فمر موو :- بهو
 خواجه ی گیانی منه بده سته ، نه گمر سوئند بخوات له سمر خواجه ی گموره ، خواجه ی گموره
 دو عاکهی قبول ده کات .

نمونه بوو پیغهمبیر ﷺ فمر مووی :- بینیم عه مر به پی شکسته کهی له بهه شت بوو
 . ره زای خوا له باوکی جابر شهیدی یه کم روزی ناخوشی :- روزی نوحه ، پیشه نگی
 حه فتا نه صحابه ی شهید ، داوای شهیدی کرد له دونیا ... همره ها له پاش شهید
 بیونیش هر داوای شهاده تی کرد ... سلای خواجه ی گموره له شهیدانی نوحه نمو
 شهیدانه ی به تمواوی جیهادی خویان کرد ... تا مردن سوور بیون له سمر شهید
 بیون ، هر نموانه بیون به بنده کاتی خویان فیری جیهاد کرد ، ژیانیان پر بوو له
 تیکوشان و خو به قوریانی دان ... هر کاتیک پیغهمبیری خوا به لای گزیره کاتیان
 تی ده پیری ده فمر موو : (السلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار) . نهم ریگاییش
 خلیفه کان (ابو بکر و عمر و عثمان و علی) یش گرتیانه بهر خوا له هم موان رازی
 بیت . همره ها خواجه ی گموره باسی (عقبی الدار) ده کات ، له بهر نموهی نهم چه شنه
 مسولمانانه جیهادیان به تمواوی بو خوا کردو ، وه فایان هه بوو بو خواو
 پیغهمبیره که یان ، وه نارامیان گرت همره ک خواجه ی گموره له سووره تی (الرعد) باشی
 نهم تمرزه پروادارانه ده کات و ده فمر موویت : (بسم الله الرحمن الرحيم ... أفمن یعلم
 أنما أنزل الیک من ربک الحق کمن هو اعمی انما یتذکر أولوا الالباب • الذین
 یوفون بعهد الله ولا ینقضون المیثاق • والذین یصلون ما امر الله به ان یوصل
 ویخشون ربهم ویخافون سوء الحساب • والذین صبروا ابتغاء وجه ربهم واقاموا
 الصلاة وانفقوا مما رزقناهم سرا • وعلانیة یدعون بالحسنة السینة اولئک لهم
 عقبی الدار • جنات عدن یدخلونها ومن صلح من آباتهم وازواجهم وذریاتهم
 والملائکة یدخلون علیهم من کل باب • سلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار) ...

عه مری کوری جه موح

دهمه ویت له به هدهشت بهم
شکستیه م ههنگاو بنیم

عەمری کۆری جەموح

دەمەمۆیت لە بەهەشت بەم شکستیەم هەنگاو بنێم

گیان بەخشین لە پێگای خوا لوتکە ی هەر بەزی جیهاده ، و هەر بە جیهادیش سەرکەوتن بە دەست دیت ، قورئانی پیرۆزیش ئەم رێستیه مان بۆ روون دەکاتمەو ، نەگەر جیهاد سستی لی پکرت دەبیتە هۆی سزای خۆی گموره ، هەر وەک دەفەرمۆیت :- (یا ایها الذین امنوا مالکم اذا قیل لکم انفرؤا فی سبیل اللہ ان اناقلکم الی الارض ؟ ارضیتکم بالحیة الدنیا عن الآخرة ؟ فما متاع الحیة الدنیا فی الآخرة الا لقلیل ، الا تنفرؤا یعذبکم عذابا الیما ، ویستبدل قوما غیرکم ولا تضرؤه شیئا ، واللہ علی کل شیء قدیدر) .

پاش ئەمە خۆی گموره داوای نەفیر عام لە مسوڵمانان دەکا بۆ جیهاد ، تا سەرکەوتن دیتەجی هەر وەک دەفەرمۆیت :- (انفرؤا خفافا و ثقالا ، و جاھدوا باموالکم و انفسکم فی سبیل اللہ نلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون) .

بروواداران قوتایانی قورئان و پێغه مەبەر بە تەواوی لە مانای جیهاد گەیشتن و ، پێگای جیهادیان گرت بۆ گەیشتن بە عیزەت و کرامەت ، بەخۆیان و پۆلەکانیان هەتا توانیان تیکۆشان ، وە داواکردنی یەکیەک لەم دوو سەرکەوتنانه :- ژبان بە عیزەت و نازادی ، یاخود مردن و گەیشتن بە پلە ی شەھادەت .

نەمەش یەکیەکە لەو صەحابیە بەرێزانە ی پێغه مەبەر ﷺ نەویش تیکۆشەری شەھید (عەمری کۆری جەموح) ، کەوا یەکیەک لە گموره پیاوانی عەرەب ، سەرۆکی هۆزی (بنی سلمه) بوو ، هەتا پێغه مەبەر ﷺ بە هۆزە کە ی گوتن :- (گموره تان عەمری کۆری جەموح) .

هەر وەک مێژووی نیسلا می بۆمان دەگێرێت مەو پۆزێک پێغه مەبەر ﷺ پووی کردە چەند پیاویکی ئەم هۆزە ، فەرمووی : کێ گموره تانە ئە ی بنی سلمه ؟ وە لا میان داوە گووتیان : گموره مان . نە لێ دەو کۆری قەیس ، هەر چەندە پیاویکی زۆر پەزلیە . پێغه مەبەر ﷺ فەرمووی :- نایا چ دەردێک هەدیە لە پەزلی گموره تر ؟ بەراستی گموره ی نێو پیاوی پەوشت بەرز (عەمری کۆری جەموح) .

نمو باسەش وادەگە یەنی کە عەمری کورپی جەموح سەرەپرای نازایەتی پیاویکی
سەخی و دلفرەوان و چاوتیتر بوو ، بیجگە لئووی گیان و ژیانێ لەناو دەستی بوو بۆ
ئەوی پێشکەش بەخوای گەورە یەکا ، هەر وەها هیچ کاتیکی ماڵ و گەورەیی کاری لە
عەمر نەکرد بۆ ئەوی ساتیک لەجیهاد دا بکەوی .

عەمری کورپی جەموح چوار کورپی هەبوو هەر چواریان نیشانەیی پیاوەتی
و نازایەتیان پێت دیار بوو ، ئەو بوو جیهادیان لەگەڵ پێغەمبەر ﷺ کرد و کتابەکانی
سپەرە یاسی ئەوانە دەکەن وەکو شیر ، ئەوانەش (خەلاد و موندیر و موغاد و موغەوئە)
بوون .

عەمری کورپی جەموح بەشداری لە پەیمانی عەقەبەیی دووهم کرد ، هەر وەها (مە
غاد) ی کورپیشی لەگەڵ بوو ، ئەو یەکیکی بوون لە پێشەنگەکانی یاریدەرە پرودارەکان
کەوا موبایەعیان دا پێغەمبەری خوا ﷺ لەسەر پروداری و جیهاد و خۆبە کۆشت دان
لەپێتگای خوا هەر وەها عەمری کورپی جەموح بەشداری غەزای بەدەری کرد ، کە
یەکەمین شەریقە لەتێوان کوفرو نیسان ، هەرچەندە شەلیتکی زۆری پێتە دیار بوو ،
هەر وەها هەر سێ کورپیشی : خەلاد و مەغاد و موغەوئە ... بەشداری ئەم شەریقە بوون
... هەر وەها کورپەکانی هەولیان دا باوکیان بەشداری غەزای دووهم ئەکات کە غەزای
(نوح) ، پێیان گووت : تۆ عوزرت هەیه ، هەر وەک خوای گەورە دەفەر مویت : -
(لیس علی الاعمی حرج ، ولا علی الاعرج حرج ، ولا علی المریض حرج) .

هەر وەها لەبەر ئەوی گەورەیی جیهاد لەگەڵ خوێنی عەمر تیکەڵ ببوو ، دەیزانی
گەورەترین پاداشتی هەیه لە پۆژی دوايي گەورەترین و بەرزترین پەلەیی بۆ شەهیدانە لە
بەهەشت ، عەمر وای لی هات سوور بیت لەسەر داواکەیی و خوێنی خۆی پرتژی لە
گۆرپە پانی جیهادا

ئەو بوو عەمری کورپی جەموح شەکوای خۆی برده لای پێغەمبەری خوا ﷺ تەکای
لی کرد بۆ جی بەجی کردنی مەبەست و ناواتەکانی ، بە پێغەمبەری ﷺ گووت : ئەه
پێغەمبەری خوا ، منداڵە کەم دەیانموی بی بەشم بکەن لەم جیهادو ، دەرچوونم لەگەڵ
تۆ ، من لە خوا دەپارێتمووە کەوا بەم شکستی و شەلەییەم بچمە بەهەشت ... !
(سبحان الله) لەبەر نازایەتی و غیرەتی ئەم پیاو !!

لەبەر ئەوی عەمری کورپی جەموح کەس داوای بەشداری شەری لی نەکردبوو ،
هەر وەها نیسلا میس عوزری بۆ هیتا بۆو ، بەلام ئەم پیاو کردووەکانی بۆ خوای گەورە

بو ، پاداشتی کرده‌ه‌ک‌انی له خودای گهوره داوا ده‌کرد ، به‌راستی همر میلله‌تیک
 خاوه‌نی ئەم غیره‌ت و دل‌سۆزیه‌ بیت بۆ سه‌رخستنی نایینه‌که‌یان ، خوا‌ی گهوره‌ همرگیز
 زه‌لیل و ژێرده‌ستیان نا‌که‌ به‌ل‌کو گهوره‌یی و ده‌سه‌لات همر بۆ ئەوان ده‌بیت ...
 پیغه‌مبیری خوا ﷺ سه‌ری سه‌رما له‌ نازایه‌تی و غیره‌تی ئەم پیاوه ، بۆیه‌ پی‌ی
 گووت : تو‌لای خوا عوزرت هه‌یه‌و ، جیهادت له‌ سه‌رنیه‌ !!
 له‌ گه‌ل‌ ئەوه‌ش رووی له‌ رۆ‌له‌‌کانی عه‌مر کرد و پی‌ی فه‌رموون :-
 (له‌ سه‌ر نیوه‌ نیه‌ باوکتان قه‌ده‌غه‌ بکه‌ن ، وانزیکه‌ خوا پله‌ی شه‌هاده‌تی پی‌ی
 بیه‌خشی‌ت) .

واده‌گێ‌ر ئەوه‌ عه‌مر به‌ پیغه‌مبیری ﷺ گووت :- ئە‌ی پیغه‌مبیری خوا ﷺ ، نه‌گه‌ر
 بینیت من شه‌رم کردو له‌ پی‌ی خوا کوژرام ، ده‌ستی له‌ پی‌یه‌ شه‌له‌که‌ی خۆ‌ی داو
 گووتی :- نایا به‌ پی‌ی راست و دروست له‌ به‌هه‌شت ده‌سه‌رێ‌مه‌وه‌ ؟!
 پیغه‌مبیر ﷺ له‌وه‌ لامدا فه‌رمووی : ده‌ستی ، واده‌تبینم تو‌ له‌ به‌هه‌شت
 به‌ پی‌یه‌کی راست و دروست ده‌رۆ‌یت ... !!

عه‌مر به‌م مزگێ‌تی به‌ زۆر که‌یف خۆ‌ش بوو ، ده‌ستی دا چه‌که‌که‌ی و خۆ‌ی ناماده‌ کرد
 بۆ شه‌ر ، له‌ گه‌ل‌ همر چسوار کوپه‌که‌ی ، ئە‌م جه‌نگه‌ش پیغه‌مبیری خوا ﷺ خۆ‌ی
 سه‌رکردایه‌تی ده‌کرد ... له‌م کاتانه‌دا که‌وا رێ‌گای جیهادی گرتبوو رووی له‌ قبیله‌ کردو
 ده‌ستی به‌رمز کرده‌وه‌ بۆ ناسمان و گووتی :- اللهم ارزقني الشهادة في سبيلك ، ولا
 تردني الى اهلي خائبا) . واته‌ :- ئە‌ی په‌روه‌ر دگا‌را پله‌ی شه‌هاده‌تم پی‌ی بیه‌خشه
 له‌ رێ‌گای خۆ‌ت ، به‌ نادلی و دل‌ ساردی مه‌مگێ‌ر په‌وه‌ بۆ ما‌ئ‌مه‌ .

به‌‌لی بروادار به‌م جۆره‌ ده‌بیت ، بۆ ئە‌وه‌ی شوین پی‌ی خۆ‌ی بکاتمه‌ لای خوا و نه‌ک
 لای خه‌ل‌ک ، گهوره‌یی داو رۆژیش پیتش دونیا بیخیت ، کوپری جه‌موح داوا له‌
 په‌روه‌ر دگا‌ر ده‌کا به‌ زووترین کات خوا‌ی گهوره‌ پله‌ی شه‌هاده‌تی بداتی ، هه‌روه‌ک بیوک
 چاوه‌ری‌ی ده‌کات زه‌ماوه‌ندی بۆ یگێ‌ر دریت . که‌وتنی له‌ مه‌یدانی جه‌نگ و شه‌هید
 بوونی به‌ شه‌رف و عوزه‌ت داده‌نی ، به‌ لام گه‌ر انمه‌ی بۆ ما‌ئ‌مه‌ به‌ سه‌لامه‌تی ، به‌ زه‌ره‌رو
 زیانیکی گهوره‌ ده‌زانی ... ئە‌وه‌ بوو ده‌ستاری شه‌ر ده‌ستی پی‌ی کردو ، شه‌ر توندبوو
 تو‌ز به‌ری ناسمانی گرتبوو ، له‌م رۆژه‌ تونده‌دا عه‌مرو کوپه‌که‌ی (خه‌لاد) به‌ نازایه‌تی و
 خۆ‌راگری ما‌ئ‌مه‌ ، هه‌روه‌ها له‌م شه‌ره‌دا له‌ یه‌کتر نزیک بوون ، تا‌کو هه‌ردووکیان پله‌ی
 شه‌هاده‌تیان وه‌رگرت له‌ شه‌ری نو‌حدا .

کاتیک پیغهمبهری خوا ﷺ هوآلی شهید بوونی عمری کوری جه موحی زانی
 فرموی :- بو خویهی گیانی منی بدهسته له نیوه ههیه ، نه گمر سوتند له سمر خوا
 بخوات ، خوا سوتنده که می ودره گرتت عمری کوری جه موحیش یه کیکیکه له وانه ، من
 بینم له بدهشت یه کهم ههنگاوی هاویشت به شه لاتیبه که می .

همروها هیج پیچموانه بی و پروی پروو بوونه ویه که نی یه له نیوان نم دوو ریوایه ته
 ، نموی تریان که ده لیت پی پی راست ودروست ده بی له ناو بدهشت ، له مهر دوو
 ریوایه ت دا واده گه بیینی ، یه کهم ههنگاوی ده هاوی بۆ بدهشت به پی پی شه لموه ، پاشان
 خوی گموره پی یه شه له که می چاک ده کاتمهوه ، ننجنا به راستی دروستی ده چیته
 بدهشتمهوه .

خیزانی موجهیدی شهید عمری کوری جه موح (هند کچی عمرو بن حرام) ،
 چوه ناو گۆزه پانی جهنگ ، ... تهرمی پیووه که می (عمر) و تهرمی کوربه که می
 (خه لاد) و برایه که می (عبدالله) به شهیدی هه لگرت سمرنج بده هو خوشکانی
 پروادار له بمر غیره ت و خۆز آگری نم نافرته موجهیده ، تهرمی میژدو کوری ویرای
 له سمر ووشتریک بارده کاو خۆی ووشته که لی ده خوری و به رهو مالمهوه ده یانباتمهوه ،
 به نیازی نموی به دهستی خۆی بیانیژیت به بی نموی فرمیستک هه لپ ژیت
 و قوربه سمری خۆی بکاو جوین و نه فرته بۆ لیپرسراوه کان رهوان بکات ، نایا نه مه چ
 نیمانیکیکه و ابزایم دابهشی بکه می به سمر هه ممو نافرته تانی مسولمان له وانه یه به شیان
 بکات ، ته ماشا کهن چ جۆزه خۆشهویستیه کان هه یه بۆ پیغهمبهره که یان !

ته ماشا کهن هیندی پرواداری (موجهیده) چۆن به فخر و شانازی یهوه تهرمی نم
 شهیدانه ده گوازی نموه . . . همر له م کاتمه دا له ریگتا تووشی دایکی مسولمانان
 عانیشه ده بییت (خوا لی پیازی بییت) . . دایکی مسولمانان پرسیری جهنگی
 لی ده کات ، نمویش وه لامی ده داتمهوه و ده لیت : پیغهمبهری خوا ﷺ سه لامه تمو ،
 مادام نمویش سه لامه ت بی هیج گرفتیک نی یه ، وه خوی گموره شه له ناو نمو
 پروادارانه شهیدی هه لپژاردوهه .

حه زره تی عانیشه (خ.ر) دهستی رهوانه کرد بۆ تهرمه کان ، پرسنی نهوانه کین؟
 هیند له وه لامه دا گووتی : یه کیکیان (عبدالله) ی براممو ، نموی تریان (خه لاد) ی
 کورمه ، نموی تریشیان (عمر) ی میژدمه پاشان هیند حوشره که می لیخوری
 به رهو (مه دینه) رهویشت ، به لام حوشره که غه زری و نه رهویشت ، همر که پرووی له

گژپه پانی جهنگ ده کرد به خیرا ده پریشست ، دووباره پرووی له (مهیدینه) ده کردهوه دیسان ده غه زری و نه ده پریشست ، هیند ناچار بیو بگمپریتموه مهیدانی جهنگ لای پیغه مبهری خوا ، کهوا سهر پهرشتیاری جهنگ بوو ، نهوه بیو مهسه لهی حوشرته کهی بو گژپه اوه پیغه مبهر ﷺ فرمووی : نه م حوشرته له لایمن خواوه فرمائی پی کراوه .

خوای ده سه لاتدار به توانایه له سهر هه موو زینده وهرتک و گیان له بمرتک ، فرمائی دا به سهر حوشرتیکی به سته زمان کهوا بغه زری و له شوینی خوئی بچه قئی ، چونکه نه م شوینه شیواوی نه م شهیدانه یه که خونینان لی ی پرژاوه و گژپه پانی جهنگ شایه دی نازایه تی و مردایه تی نه م شهیدانه بدنه ، نه م شوینه پیروزه بییت به یادگار تیک بو نهوهی نیسلامی دها توو بو نهوهی پهنو عبیره تی لی وهر بگرن .

پیغه مبهری خوا فرمائی دا هه موو شهیده کانی جهنگی نوحد له شوینی شهید بوونی خوئیان واته له گژپه پانی جهنگ بنیژرتن ، ههروه ها پیغه مبهر ﷺ فرمائی دا نه م صهحابیان هی خوشهویست و خزمی یه کترن ، پیکمه بیانترین ..

نهوه بوو عه مری کورپی جه موح و عید الله کورپی حه رام له بمر نهوهی یه کتریان خویش دهویست و هاوپی یی یه کتر بوون ، پیکمه بیان ناستن .

نهوهی جیگای سهر سو پرمانه نهویه (عه مری کورپی جه موح) له کاتی جاهیلی و پیش نیسلام بوونی پتی ده بمرست (زور خزمه تی بته کهی ده کرد) ، بتیکی له دار دروست کرد سو له مالومه داینا بوو ناوی لی نابوو (مهفات) ، ههروه ک نه م کاره پیشه ی هه موو گهوره کانی قوره ییش بوو ، پاش نهوهی (مهعاذ کورپی عه مر) و (مهعاذ کورپی جه مهل) موسلمان بوون ، به شهو خوئیان ده مامک داو ، بته که بیان له شوینی خوئی لاده داو فری یان ده دا ناو زلبدان و سهره و نخونیان ده کرد .

کاتی به یانی عه مر ده چوه سهر دانی بته کهی ، پاش نهوهی ده گمرا له بته کهی هه تا کو ده یدو زیمه ، تنجا به تووره یی یهوه ده یگوت : سزا بو نهو که سه ی ، وای به سهر خوا که ی من هیناوه !! پاشان عه مر بته کهی هه لده گرتموه ده بوشوت و بوئی خویش ده کردو ده یگوت : و الله ، نه گم ده زانم کی وابه تو ده کا ، نابرووی ده به م .

چهند جار تیک نه م کارانه دووباره کرانه وه ، به لام له بمر نهوهی نه م صهحابیان ه قوتابی پیغه مبهر بوون ﷺ ده یانوویست به شیوه یه کی و اقناعه تی بینن به عه مر ههروه ک ابراهیم پیغه مبهر (علی نبینا و علیه الصلاة والسلام) به میلله ته کهی خوئی

کرد ... نه‌مه‌ش نه‌وه بوو به‌خۆی شمشیره‌که‌ی به‌دیار کهوت شمشیره‌که‌ی له‌میلی بته‌که
 ناو ، به‌بته‌که‌ی گووت : به‌و خواجه‌نه‌وه‌ی مین ده‌بینم ، نازانم کی وابه‌تۆده‌کات ،
 نه‌گهر تۆزتی‌ک خیرت هه‌بی ، مه‌هه‌یله وات لسی بی ، نه‌وه‌ش شمشیره‌له‌گه‌لت .
 هه‌رکه شه‌وهات ، دوویاره گه‌نجه‌کان دزه‌یان کردو ، شمشیره‌که‌یان له‌میلی بته‌که
 کرده‌وه له‌میلی سه‌گه‌تکی تۆپیویان کرد ، له‌شوینی بته‌که‌یان دانا ، دوویاره بته‌که‌یان
 فری‌داوه ناو زیل‌دان .
 کاتی به‌یانی عه‌مه‌هاتوه لای بته‌که‌ی و هه‌ستی جولاو زانی له‌ناو گومرایی و
 تاریکی دایه ، رووی له‌خوا کردو موسلمان بوو
 له‌سه‌ر نه‌م کاره‌ش به‌لینی دا پاش نه‌وه‌ی خوای گه‌وره دل‌ی پۆناک کرده‌وه .
 به‌رۆناکی نیسلا م هر جار تک پیغه‌مبهری خوارژن به‌ینی ، نه‌واده‌عوتی زه‌ماوه‌ندی
 ده‌هاو‌یتشته سه‌ر نه‌ستۆی خۆی .
 هه‌زارها سلاو له‌گیانی پاکی شه‌هید عه‌میری کوری جه‌موج و شه‌هیدانی جه‌نگی
 نوحد ...

عاصمی کوری ثابت

شہہیدیک میس ہہنگوین و
زہردہوالہ لاشہ کہیان
پاراست

عاصمی کوپی ثابت

(شہ ہیدیک میٹش ہہ نگوین و زہر دہوالہ لاشہ کہیان پاراست)

پیسوایی و سہرشوپی بہہیچ جوڑیک کونایتتہ لہ گہل نیمانی مسولمان ، خواہی گمورہ ہمر لہ زوہوہ نہم زاستیمی بڑوون کردوینموہ ، ہمروہک لہ قورنانی پیروژ دہفہرموویت : [ولا تہنوا ولا تحزنوا وانتم الاعلون ان کنتم مؤمنین] ...
 لہوانہی پیش نیتہ کموا ماموستایان پیغہمبہری خوا ﷺ ہمروہردہی کردوون ، فیری کردوون کموا پرواداری مواہید ہممو کات بہخیرہاتنی مردن دہکات ، بہلام بہہیچ جوڑیک پیسوایی و سہرشوپی قبول ناکات

نپستر بہم جوڑہ مسولمانی خواون نیمان و غیرہت بہخیرہاتنی ہممو ناخوشی بہک دہکات نہگہر بہ تزب وتہیارو گوللہش لیبیدن ، بہلام بہہیچ شیوہ بہک سہر شوژ ناکات ، بوڈوژمنانی خوا ، بہ نارہزووی خویمان فرمان لہسہر خہلکان بدن و بیانچہوسیننموہ .

نہم یاوہرہ بہر تیزہ یہ کیچکہ لہوانہی وانہیہکی ہمروہردہو جیہادیان دہذاتی ، نہمہش نہصاحبہی مواہیدی شہید : [ابو سلیمان عاصم کوپی ثابت کوپی ابی الافلح نغصاری] یہ ، یہ کیچکہ لہوانہی پیشبر کی تی دہ کرد لہ بہ دہنگ ہاتنی نایینی خواہی گمورہ ، پیغہمبہری خوا پاش کوچکردنی بڑ شاری مہدینہ ، عاصمی کرد بہرا لہ گہل قارہمانی شہید (عبداللہ ی کوپی جحش ی نہسہدی) نمویش یہ کیچکہ یو لہوانہی شہیدای و دہستہ پتنانی پلہی شہادہت بو ، داوای لہ خواہی گمورہ دہ کرد دوژمنان لہشی پارچہ پارچہ بکن ، بو نموہی بییتہ بہلگہی شہادہت لہ لای خواہی گمورہ ، بہم جوڑہ خواہی گمورہش دو عاکہی قبول کرد .

عاصم بہشداری جہنگی بہدری کردو ، گمورہ ترین پلہی شہرف و سہرفرازی تیا و ہرگرت ، پاشان بہشداری جہنگی نوحدیشی کرد ، لہم شہر ہدا توانی چہند کہستیک لہ گمورہ ستہمکارہ گاورہ کان بکوژی ، لہوانہ دوو برای نافرہ تیک بوون بہ ناوی [سلافہی کچی سعد] لہبہر نموہ نہم نافرہ تہ سو پندی خواردیو و نہزری کرد بوو ، نہگہر سہری عاصمی بہدہست بکوویت ، پاش کوشتنی ، لہ کہل لہی سہری مہی (عہرہق) بخواتموہ ، لہ تو لہی نمو دوو براہی بہدہستی نمو کوژر ابوون ، بو نموہی دلہی

نارام بیبیتوه ، نهمش یه کینک بوو له ره فتاره ناشیرینه کانی کۆمه لئی نهمانی ، نهموی له دهستیان بهاتبایه دهیانکرد

پاش کۆچکردنی پیغمبهری خوا ﷺ به سێ سال هه ندریک ده لێتن له مانگی سه فهری سالی چواری کۆچی . پیغه مبهری خوا کۆمه لێک موجهیدی به مبهستی پشکنین (استطلاع) که پینک هاتبوون له بیست موجهید و نه میره که بیان (عاصمی کوری ثابت) ده بیته ، دهیانترته سر گاوره کانی مه که . . .

به م جوژه عاصم موجهیده کان له گه ل خوی ده بات ، بو نه م نهر که ی پی پی سپێردراوه به مشو له چالاکی دا ده بن و ، به روژیش خویان حه شتار ده دن . . . پاش نهموی دوزمه کاتیان شو پینییان هه لده گرن به هۆی نهم ناو که خورمایانه ی له پاشه خویان فری بی ده دن ، نیتر ناشکرا ده بن ، گاوره کان نزیکه ی سه ده که سیان بو ره وانه ده کمن ، عاصم به خیرایی په نا ده باته بهر بهر زایی به ک که پی پی ده لێتن (فهدفهد) له نزیک ناوی (هلدیل) ، پی پی ده لێتن (الرجیع) له نیوان عوسفان و مه که . . .

گاوره کان له گه ل زوری ژماره بیان چوار ده وری مسولمانانه کاتیان گرت ، گاوره کان وه کو پیشه ی به ره و امیان به فرت و فیل داوا له عاصم و کۆمه له که ی ده کمن ، به به لێتن و په میان ، له سر بهر زایی که بیته خواره وه و شهریان له گه ل نه کمن . . .

نهم په میان شکیتانه و ایان نیشان دا که وا گفتو گو و ریک که وتن مبهستیانه له گه ل مسولمانان ، به لام عاصم نهم پیلان و نه خشه یه ی ره ت کرده وه فهر موی . : (به لام من نایه مه خواره وه له م بهر زایی به بو گاوران ، سویند به خوا په میانی گاور قبول نا که م و ، به هیج جوژیک پشتی پی نایهستم)

نهم بوو شهر پی له گه ل کردن به نازایه تیه کی بی وینه ، نهم وو شانیه ده گو توه : .

ماعلی وانا جلد نابل	والقوس فیها وقر عنابل ؟
ان لم اقاتلکم فامی هابل	الموت حق ، والحیاه باطل
وکل ما شاء الاله نازل	بالمراء ، والمراء الیه ابل

به م جوژه عاصم دهستی کرد به تیرهاویشتن ، تا کو تیره کانی ته و بوو ، ننجایه رمه که ی شهر پی کرد تا کو رمه که ی شکا ، ننجایه پهنای برده بهر شمشیره که ی . . نیتر عاصم ههستی کرد به روژناکی خودا ، که وا دل و دهروونی روژناک کرد بووه ، شهاده تی نزیک ببووه ، شهر تکی بی وینه کرد هه ره ها په میانی شی دا بوو له شی به له شی

گاوران نه کمویت ، نموانیش دهستیان به نمو نه کمویت هه تا له مرئیاندا مابیت ، پاشان پرووی کرده خوای گموره و فهرمووی :-

[پهروه ردگارا ، من پاریزگاریم له نایینه که می توکرد له کاتی نیوهه پرو ، توش له پروژی دواپی بم پاریزه] .. نیتر بهردهوام بوو له جیهاد و تیکۆشان تا کوشه هیدبوو .

دوژمنه کانی ویستیان پاش شهید بوونی دهسکاری لاشه که می بکه من ، سهری له لاشه می بکه نموه ، به دیاری بیبه من بو نافرته تیک به ناوی (سلافه) تا کولی ی بکرتیت ، به لام کاتیک بیریان له م نه خشه ده کردهه ، ههر نمونده یان بیینی چهند شانه یه ک له میتش ههنگوین و زهرده و آلله له شیان داپۆشی ، له دوهه ی پهمه یه کی نه مستوریان دروست کرد ، ههروه ک کتابی سیره بو زمان ده گیتسه وه و ده لیت :- [خوای گموره پۆلیتیک له شانمی میتش ههنگوین و زهرده و الومی ناره پاریزگاری لاشه می عاصم ، نهوه بو ههروه کو پارچه ههورتیک سیبیریان لی کرد ، به م جوژه هیچیان پی له گه لی نه کرا ، گووتیان :- چاوه ری ده که من تا کوشمو دادی ، به لکو میتش ههنگوین و زهرده و الوکان ده پۆن ، پاشان دینیموه سهری نهوه ی بمانوی له گه لی ده که من .. خوای گموره ناویکی به هیتزی به ناو دۆله کهدا هیناو ، لاشه می عاصمی له گه ل خۆی برد ، بو نمو شوته می خوا چهز بکات

پاشان تاوانباره کان گه رانموه ، به دوا ی لاشه کهدا گه ران ، هه تا جی شوینی لاشه که شیان نه دۆزیه وه ، نه یان زانی بو کوی چوو ؟] ... نه م نه پیتی به ش له لای خوای گموره یمو ، خوا چۆنی چهز بکات واده بی ، نه پیتی واش هه یه خواله خه لکی ده شاریتمه وه ، تانمو کاته می خۆی چهزی لی ده کات

به م جوژه (عاصم) وه فای خۆی گه یاند به خوای گموره به له پینه که می به جی گه یاندو ، که مته رخمی له م کاره نه کرد که له سهری واجب کرابوو ، به لکوبه راستی جیهادی خوای کردو ، خوای گموره ش له ده ست دوژمنه کانی پاراستی .. پاش نهوه ی شهیدیش کرا

کاتیک نه م هه و آلله ده گا به (عومهری کورپی خه تاب) (خوا لی ی رازی بیت) له گه ل نه م هه و آلله هه موو له شی ده له مرزی و له قولایی دلیموه ده فهرموویت :-
[خوای گموره به منده ی پرواداری ده پاریزیت]

به لی خوای گموره نه گه ر یه کیکی خوش بویت و چهزی لی بیت ده یساریزیت ، نه گه ر نه م به منده یه ش لاشه یه کی بی جو له بیت ، که وانه م لاشه یه ناتوانیت نه که م و

نه زور بهر گری له خوئی بکات ، خودای گموره هم موو شتیکی به ده ستمو ، هر فرمانتیک بدات ، نه گمر نیازی بیت ، بلیت بیه ده بیت ..

عمبدولای کوپی عباس (خوای لری رازی بیت) واده گپرتتوه ، پاش شهید بوونی عاصم و هاوه له کانی ، هندیک دوو روو ده یانگوت :: [قور به ستری نهم هه له خه له تاوانه خوئیان به کوشت دا بهم جوړه ، نه له ناو مالی خوئیان مردن ، نه توانیان په یامی پیغه ممبره که یان بگه یمنن] ...

خوای گموره دهره مق نهم موجاهیده پروادارانمو نمونوی نموان ، نهم نایه ته می هیتنا خواریوه : [ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضاة الله ، والله رؤوف بالعباد] .. ههروه ها پاشانیش دهریاره ی نهم دوو پروانهای کمووا قسه یان له ستر نهم شهیده بهر یزانه و نمونوی نهم ستمه مکاره فیل یازانه ، چمند نایه تیک هاته خواریوه :

[ومن الناس من یعجبک قوله فی الحیاة الدنیا ویشهد الله علی ما فی قلبه وهو الذی الخصام ، و اذا تولى سعی فی الارض لیفسد فیها ویهلك الحرث والنسل والله لا یحب الفساد ، و اذا قیل له اتق الله اخذته العزة بالاثم فحسبه جهنم ولبئس المهاد] .

پیغه ممبری خوا ﷺ وستی واپوو پیز بنی له م شهیدانمو ، وره ی موجاهیدان به هیز بکات و ، ترس و بیم بخاته ناو دلی گاوره کان ، تاکو گومانی خراب نمین به هیزی پرواداران ، له گم له کومه لیک له هاوه له کانی پاش شهید بوونی عاصم و هاوپی کانی دهرچوون ، تا که یشته نهم شوتنه ی کمووا نهم شهیدانه گیانی پاکیان به خوای گموره سپارد ، دوغای به زهیی ولی خوش بوون و په زامندی بۆ نهم پۆله هه لوبال به خوئیانه کرد تاکو چمند رۆژتیک له م ناوچه یه مانه وه ، پاشان گمرا نه وه بۆ که یاندنی په یامی خوا سمر له نوی .

سهلامی خواله شهیدی پاریزراو عاصم کوپی یتاب و هاوپی کانی و همموو نهم شهیدانه ی بهدر یزایی ژبانی جیهادیان سمریان بۆ طاغوت و غیر عمونه کانی سمرده م شۆر نه کردو ، بۆ هیچ مبهستییک تمنا زولیان له عمقیده ی خوئیان نه کرد

۱۹

حاریثه ی کوری سوراقه

شه هیدی خواناس

حاریشه‌ی کوری سوراچه

شه‌هیدی خواناس

بیروباوه‌ری کامل و ا له خاوه‌نه‌که‌ی ده‌کات شتی سه‌یروسه‌مهره دروست بکات ، له‌بهر نموه‌ی بیروباوه‌ری کامل هیتزکی له بن نه‌ها‌تووی چه‌سپاوه ، ده‌بیته‌هزی به‌دی‌پینانی بیرو بز چون ، زانین له‌زمانی ناین دا پرتاکی به‌که له دل و ده‌روون هه‌لده‌قولی و ، جی‌تی خوی ده‌کاتمه له بیروه‌وشدا نموده ده‌بیته‌ری نیشاند‌ه‌ری شه پرواداره ، ده‌یگه‌ینیت به راستی مه‌به‌ست ...

[ناسینی خوای گه‌وره مرؤف ده‌گه‌یه‌نی به پرتگای په‌رو‌رد‌گار ، له پرتگای بیهر‌کرد‌ن‌مه له دروست کراوه‌کانی ، پاشان به‌رد‌وام ده‌بیت له پابه‌ند بیون به‌م پرتگای‌مه ، له‌بهر نموه (حارث المحاسبی) ده‌لیت : (المعرفة تورث الاثابة) - واته : ناسین ده‌بیته‌هزی به‌رق‌رار بیونی مل که‌چی و گه‌ران‌مه بۆ‌لای خوا

مل که‌چیش واته گه‌ران‌مه بۆ‌لای خوا ، پابه‌ند بیون به‌لق و پتیه‌کانی و ، خزی‌ه‌ستان‌مه به‌و شتانه‌ی که ده‌تگه‌یه‌نیت پی‌تی ، هه‌روه‌ک خوای مه‌زن ده‌فهر‌موت : (فاقم وجهک للدين حنيفا ، فطرة الله التي فطر الناس عليها ، لا تبدیل لخلق الله ذلك الدين القيم ، ولكن اکثر الناس لا يعلمون ، منبیین الیه واتقوه ، واقیموا الصلاة ، ولا تكونوا من المشرکین)

وه‌نه‌گه‌ر مرؤفیش هیدایه‌ت درابۆ‌رتاکی ناسین ، نموا نه‌فسی خوی راده‌گری له‌سهر نمو سنورانه‌ی خوای گه‌وره بۆ‌ی دان‌اوه ، که‌س ناناسی بیجگه له نمو ، وه پروونا‌کاته دۆ‌ژمه‌کانی خوا لی‌زه‌دا (البخاری الصوفی) ده‌لیت :- [هه‌ر که‌ستیک خوای ناسی ، پتوستی به‌که‌سی تر‌نیه] وه (ابو زید البطحی) یس ده‌لیت :- [هه‌ر که‌ستیک خوای ناسی ، واز له هه‌موو شتی‌ک ده‌هیتیت] .

هه‌روه‌ها له ده‌رجوانی قوت‌با‌خانه‌ی گه‌وره‌ی ناده‌میزاد (محمد) ﷺ می‌رخاسی دوورین و هوش‌مه‌ندو زیره‌ک دروست بیون ، خویان ناسی و ، پرتگای راسته‌قینه‌ی خوا به‌رستیان له هه‌موو ناستی‌ک گر‌ته‌بهر ، جیا‌وازیان نه‌کرد له‌نیوان نمو فرمی‌سکی ده‌رژیت له تر‌سی خوا ، نمو دلۆ‌یه‌خوتنه‌ی ده‌رژیت له پیتاوی خوا ، پیاوی له خواترسی کۆمه‌لی و (صوفا) و پیاوی وه‌فاداری به‌رخودان بیون

وهیه کیچک له‌مانه : نه‌صحابه‌ی تیکۆشهری جوانه‌مهرگی شه‌هید ، ناسراو به
 خواناس ، حاریشه‌ی کورپی سورا‌قه‌ی نه‌نصاری ، وه‌دایکی‌شی نه‌صحابه‌یه‌کی بر‌واداری
 نه‌نصاری بوو که‌وا ناوی : رویه‌یع کچی فوضر پلکی نه‌نه‌سی کورپی مالیک بوو
 حاریشه‌ گوی‌رایه‌لی دایکی بوو ، خوش‌ویسته‌کی بی‌را‌ده خوشی ده‌ویست و ،
 چاکه‌ی زۆری له‌گه‌ل دایکی ده‌کرد ، هه‌تا ده‌گێر‌نه‌وه پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌یفه‌رموو :
 "چوو‌مه به‌هه‌شت ، حاریشم بینه‌ی ، نه‌وه‌یه نمونه‌ی چاکه له‌گه‌ل دایک" ، به‌م جۆزه‌ نه‌م
 چاکه‌ گه‌وره‌یه‌ی ده‌در‌ت‌مه‌وه له‌ لای‌هن‌ خ‌وای گه‌وره ، نه‌مه‌ش شتی‌کی سه‌یر‌نیه دایک
 نه‌هنده به‌ مندا‌ل مان‌دوو ده‌بیت و نۆمان‌گان له‌سکی خۆی هه‌لیده‌گرت و دووسا‌ل
 شیر‌ی ده‌دات ، نه‌وه‌یه به‌هه‌شت له‌زۆر‌پی‌ی دایکان ، هه‌روه‌ک پی‌غه‌مبه‌ری
 خوش‌ویستمان ﷺ ده‌یفه‌رموو

حاریشه‌ گه‌نجی‌کی پاک و له‌خواترس بوو ، خ‌وای گه‌وره‌ سینگی گۆش کرد بۆ
 رینگای خودا ، دل‌ و ده‌روونی رۆناک بۆ‌وه به‌ نی‌سلام ، هه‌یج بی‌ری نه‌ده‌کرده‌وه و قسه‌ی
 نه‌ده‌کردو نه‌ده‌ج‌ولا‌وه‌و رینگایه‌کی نه‌ده‌گرت ته‌نها نه‌گه‌ر له‌ چوار‌چێ‌وه‌ی نی‌مان و بر‌وایی و
 ناسینه‌ی خ‌وای گه‌وره‌ نه‌بایه
 رۆژیک پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ گه‌یسته حاریشه و پی‌ی گوت : نی‌ستا‌که چۆنیت له‌گه‌ل

نی‌سلامه‌تی‌ه‌ک ته‌ی حاریشه ؟

حاریشه وه‌لامی دایه‌وه‌و گوتی : بو‌و‌یه بر‌وادار‌کی کامل و ته‌واو ... !!
 پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ پی‌ی فه‌رموو : ته‌ماشایه‌که چی ده‌لی‌ی ته‌ی حاریشه ؟ چون‌که هه‌ر
 قسه‌ک به‌ل‌گه‌و سه‌لماندنی هه‌یه حاریشه پی‌ی گوت : (ته‌ی پی‌غه‌مبه‌ری خوا ،
 نه‌فسم وازی له‌ دنیا هه‌ناوه ، به‌شمو شمو‌نخونی ده‌که‌م ، به‌رۆ‌به‌ه‌رۆ‌وه‌و ده‌بم ،
 هه‌روه‌ک بلیت‌ عمر‌شی خ‌وام لی دیار‌بیت و ، هه‌روه‌ک ته‌ماشای خه‌ل‌کی به‌هه‌شت
 به‌که‌م ها‌مو‌شۆی یه‌کتر به‌کن و ، هه‌روه‌ها هه‌روه‌ک بی‌نم خه‌ل‌کی دۆزه‌خ ها‌وار بۆ‌یه‌کتر
 به‌کن له‌ به‌ر نازار)

پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ سه‌ری سو‌ر‌ما به‌ وه‌لامه‌که‌ی ، پی‌ی فه‌رموو : ته‌ی حاریشه ،
 خوات ناسیه‌و ده‌ستی پی‌وه‌بگه‌ره پاشان پی‌غه‌مبه‌ر نه‌م قسانه‌ی ناراسته‌ی حاریشه
 کرد : (عبد نور الله الايمان في قلبه) واته (به‌نده‌یه‌ک خ‌وار‌رۆ‌ناکی نی‌مانی له‌دل
 داگیرساندوه) ...

پاشان پیغه مبهری خوا ﷺ به صهحابیه کانی فرمود: (همر که سیتک دهیموت
ته ماشای بنده یه ک بکات خوا گموره رۆنکی نیعان له دلی دابگیر سیتیت ، با
ته ماشای حاریشه بکات

حاریشه تنها به زۆری نوئرو رۆزی و زه کات و یادی خوا وازی نه هیتنا ، به لکو
ویستی نهم خوا پهرستیانه به جیهادو شهیدی رتگای خوا براز تینته وه ، چوره لای
پیغه مبهری خوا ﷺ ، تکای لی کرد ، به لام چ تکایه ک؟! نایا داوای پارهو پلمو پایمو
مالی دونیای لی کرد!!!

به لکو پی تی گوت: نهی پیغه مبهری خوا ، تکام بۆیکه به شهید بوون ...
پیغه مبهریش ﷺ نهم تکایه ی بۆ کرد ، له خۆشیان حاریشه بالی گرت ، چونکه
گومانی نهم له وهی خوا گموره شهیدی ده کا لمرتگای خۆی ، لمبر نه وهی دوعای
پیغه مبهیر گمرا نه وهی بۆ نیه

حاریشه رۆزیش بۆ نه وهی خۆی ناماده بکات و بییت به یه کهم سوار چاکی نهم
مهیدانه ، یه کهم موحاهید بیته شهادهت به دهست بهیتنی ، کاتیک بانگی جیهاد
ده کهن بۆ مهیدانی شهره ف و راستی زۆری پی نه چوو جهنگی بهدر تیشکی داوه و
حاریشه پیشبرکی تی بۆ کرد ، به خۆین گمرمی و بهر خودان و بهرواییه کی پتمو بۆی
خوای گموره یش نهم به لیتنه ی پیغه مبهری به جی گه یانانو ، مه بهست وهی سوای
حاریشه هاته جی و ، بووه باشترین پیاو چاک و ، گه یشته باره گای خوای گموره و له
گۆزه پانی جهنگ شهید بوو ، نهو کاته ی لهن دهستی پیغه مبهری خوا بوو ﷺ
واده گپ نه وه کاتیک حاریشه له جهنگی بهدر به شدار بوو ، بیووه به ده وریه به سمر
له شکر ، (حیاب کوری عرقه) تیرتکی لی دا ، نهو کاته ی ناوی ده خوار ده وه له سمر
حموزتیک ، نهم تیرهش قورگی پیروزی گرتنه وه حاریشه یه کهم کس بوو له کۆمه لی
نه نصاریه کان پله ی شهیدی وهرگرت

دهنگ و یاسی شهید بوونی حاریشه گه یشته دایکی له شاری معدینه ، دایکی
گوتی: واللله ، ناگریتم هه تا نه جمه لای پیغه مبهری خوا ﷺ پرسیاری لی نه کهم ،
نه گمر کوره کهم به هه شتی بوو نهوا بۆی ناگریتم و ، به لکو نارام ده گرم داوای پاداش له
خواده کهم ، وه نه گمر دۆزه خیش بوو نهوا بۆی ده گریتم!!!
کاتیک پیغه مبهری خوا ﷺ گمراوه ، دایکی حاریشه و خوشکه که ی حاریشه چرونه
لای ، گوتی: (نه ی پیغه مبهری خوا ، تۆده زانی شوینی حاریشه له ناو دلی من ،

ویستم له سمری بگریتم ، پاشان گووتم: نموهی ناکهم تا پرسیار له پیغه ممبری خوا نه کمه ، نه گمر بهمهشتی بیت له سمری ناگریتم ، وه نه گمر دۆزه خیش بیت بیوی ده گریتم).....

پیغه ممبر بهم جوژه وه لآمی دایموه: نای له تو ، عه قلت بزر کردوه ، نهک له بهمهشتیک ؟ به لکوله زۆر بهمهشتانه ، بهو خویبهی گیانی منی بدهسته ، حاریشه له بهمهشتی فیردهوسی همر بهرزه ! ...

بهلی زۆر بهمهشت همن ، بهمهشتی عهدن ، بهمهشتی ماوی ، داروسه لام ، دارو لخولد دارونه عیم ، فیردهوس ... حاریشه له خوشترینیانه ، نمویش بهمهشتی فیردهوسی همره بهرزه ...

پاشان پیغه ممبر ﷺ داوای دهفریکی کرد که ناوی له ناو بیت ، پاشان دهستی خۆی له ناو شوست و ناوه کهی له ده می خۆی وهر کردو کردیموه ناو دهفره که ، پاشان دایه دهست دایکی حاریشه بو نموهی بیخوآتهوو ، نمویش خوآردیموه ، پاشان دایه دهست کچه کهی خوشکی حاریشه نمویش لی خواردهوه ...

پاشان پیغه ممبر ﷺ فرمانی پی کرد سینگو بهرۆکی خویان بی پرشینن بهم ناوه ، نموانیش فرمانه که یان بهجی هیتنا ، ... نیتتر لهم کاتموه هه موو خه میتکیان له دلدا رهویموه ... گمر انموه له لای پیغه ممبر ، له مه دینهدا هیچ نافرته تیک نمبوو وه کونه دوو نافرته چاوگمش و دل خوش بن ، دایکی حاریشه وای لی هات له کوتایی دا نموهنده که یف خوش ببیت پی بکه نیت ... به کوره شیرینه خۆشهویسته کهی خۆی گووت : (بخ بخ لک یا حارثه) واته: لیت پیروزیبت لیت پیروزیبت ، نهی حاریشه له پیوایه تیکی تر دا ده گیرنموه ده لین گووتیه تی: نهی پیغه ممبری خوا ، نه گمر حاریشه له بهمهشت بیت نه ده گریتم و نه خه م ده خۆم ، وه نه گمر دۆزه خیش بیت نموهنده ده گریتم نایی بزیم له خوشی دونیا ...

نمویش وه لآمی دایموه فرموی: نهی دایکی حاریشه ، حاریشه تهنها له یهک بهمهشت نیه ، به لکوله زۆر بهمهشتدایه ، حاریشه له فیردهوسی همره بهرزه پاشان به پیکمنین گمراوه گووتی: لیت پیروزیبت لیت پیروزیبت نهی حاریشه .. له پیوایه تی سی بهم ده لین به پیغه ممبری گووت : نهی پیغه ممبری خوا ، جیگای حاریشم پی بلی ، نه گمر له بهمهشت بی نارام ده گرم ، نه گمر نا بهس خوا ده بینتی چی

ده کهم .. پیغه مبریش پی تی ده لئی : نهی دایکی حاریته ، حاریته له بههشتیک نیه ،
 به لکوله زۆر بههشتان دایه ، حاریته له فیردهوسی همره بهرزه
 به لئی چاره نووسی نمو که سهی بهم جۆره خوا بناسی و لئی نزیک بیتموه بهم جۆره
 ده بیت ، وه جیهه ادرنیش ترۆپکه کهی شههید بوونه له ریگای خوا ، وه فاداریش بۆ خوا
 بهر خودانه بۆی و ، همول تیکۆشان و وازهتنان له ناره زووه کانی دنیا ، همره نمو بۆی
 ده مینیتموه ههروهک ده فرمویت : [ما عنکم یفقد وما عند الله باق ، ولفجزین
 الذین صبروا اجرهم باحسن ما کانوا یعملون] .
 سلاوی خودا له شههیدی خواناس : حاریته ی کۆری سهرامی نه نصاری ...
 سلاو له دایکی موجهید رو به یع کچی نه ضرر

ناوهرپۆك

لاپه‌ره	بابه‌ت
۳	پیشه‌کی
۵	موصعه‌بی کورپی عومه‌یر
۱۶	رافیعن کوزی خه‌دیج
۲۱	حه‌مزهی کورپی عبدالطلب
۳۵	عه‌ماری کورپی یاسر
۴۳	عوبه‌یده‌ی کورپی حاریث
۴۹	جه‌عفه‌ری کورپی ابی طالب
۶۰	عه‌بدوولای کورپی ره‌واحه
۶۴	زه‌یدی کورپی حاریثه
۷۳	زه‌یدی کورپی خطاب
۸۰	خوبه‌یب کورپی عه‌دی
۸۸	سه‌عه‌دی کورپی وقاص
۱۰۰	عه‌بدوولای کورپی زوبه‌یر
۱۰۸	به‌رائی کورپی مالیک
۱۱۶	عامیری کورپی فه‌هیره
۱۲۱	سه‌عه‌دی کورپی ره‌بیع
۱۲۷	عه‌بدوولای کورپی عه‌مری کورپی حه‌رام
۱۳۴	عه‌مری کورپی جه‌موح
۱۴۱	عاصمی کورپی ثابت
۱۴۶	حاریثه‌ی کورپی سوراقه
۱۵۲	ناوهرپۆك